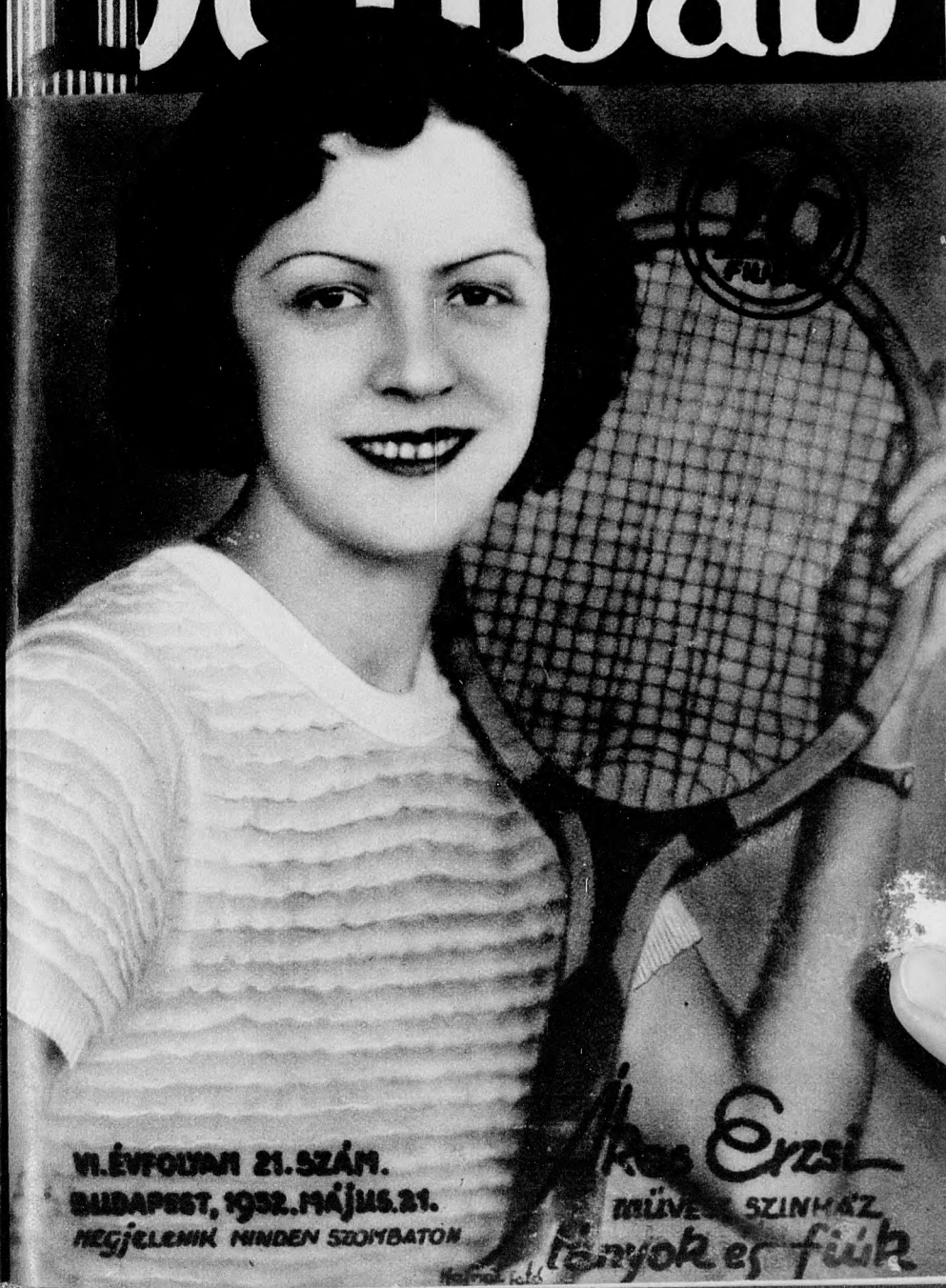

Délibáb

VI. ÉVFOLYAM 21. SZÁM.
BUDAPEST, 1932. MÁJUS 21.
MEGJELNIK NINDEN SZOMBATON

Erzsi
MŰVE SZÍNHÁZ
Könyvek és fiúk

FÉLBŐRKÖTÉSŰ REGÉNYSOROZAT

a magyar könyvtermés szenzációja!

A világirodalom legjelesebb művei jelentek már meg eddig is ebben a sorozatban. Ezek a művek kiállításuknál és tartalmuknál fogva a legértékesebb könyvtárnak is díszére válnak.

Dickens: Két város története

Lakatos László: Egy éjszaka története

Karin Michaelis: Az ügyvéd úr családja

Dale Collins: Istenítélet

Ligetfi Ernő: A kék barlang

Marthe Bibesco hercegnő: Párizs ölében

Egy-egy ilyen félbőrkötésű, 320 oldalas regény ára 10 pengő bolti ár helyett bérmentve 2 pengő 90 fillér, utánvéttel 40 fillérrel drágább. Bármelyik kötet külön is kapható! Beszerezhető Délibáb kiadóhivatala útján, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12 szám.

Aki az itt felsorolt művekből egyszerre kettőt rendel, bérmentve küldjük és két kis regényt adunk hozzá ingyen. Aki mind a hat kötetet megrendeli egyszerre, annak csak öt kötetet kell fizetnie, a hatodikat ingyen kapja és mind a hat kötetet bérmentve

VI. évfolyam

Budapest, 1932 május 21

21. szám

Délibáb

26
FILLÉR

SZINHÁZI HETILAP

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 P 50 fill., félre 5. — pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 26 fillér. Ausztriában 40 Groschen, Csehszlovákiában 2. — esk korona, Jugoszláviában 1 dinár, Romániában 15 leu, Olaszországban 1 lira 20 centesimo. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dolmány uca 12. Telefon: J. 425—39, J. 425—50.

A TURISTA

(Turay Ida)

(Séidner felv.)

A szineszno magánélete

írta: Forró Pál

Néhány nap előtt az egyik moziban a híradó során egy képet vetítettek. A világ-hírű énekesnő jött ki a templomból újdonsült férjével. Mosolyogva, boldogan jöttek, kétoldalt állt a lelkes tömeg és ők kedvesen integettek jobbra-balra. És most következett a meglepő és elképesztő dolog.

A fiatal házaspár megállt és a férj azt kérdezte feleségétől:

— Mondd, édesem, boldog vagy?

— Nagyon! — válaszolta sugárzó arccal a művésznő.

— És mondd, mit szeretnél legjobban a világon?

— Ikreket! — suttogta szemérmesen a fiatalasszony.

Mire a férj szenvedélyesen megragadta ifjú hitvese kezét és elragadtatással kiáltotta: Meglesz!

Mondhatom, majdnem leestem a székemről megrökönyödésemben. De még fel sem ocsudtam, mikor a jelenet folytatása következett.

A házaspár beszállt a felvirágozott autóba és a férj miközben az autó körül álló tömegre hódító, édes pillantást vetett, egyszerre csak felesége nyakába hullt és átölelte.

— Nagyon szeretsz? — kérdezte lázasan.

— Nagyon! — lihegte az ifjú feleség.

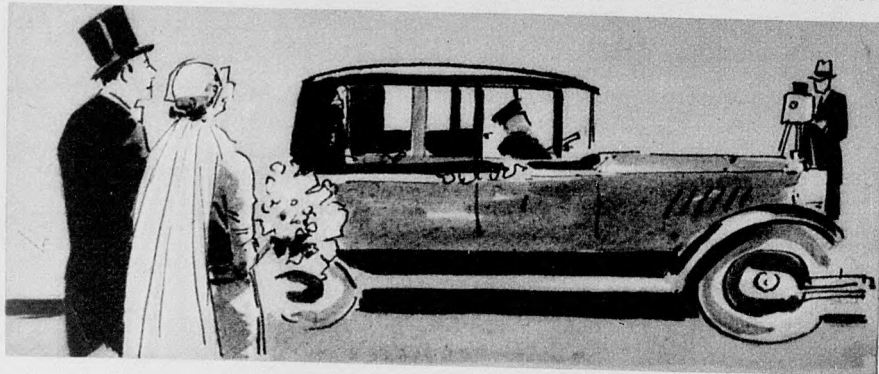
— Mutasd meg hogyan? — kiáltotta a férj.

És erre az asszony átkarolta a két kezével, magához húzta és egy olyan forró ölelés következett, amilyent Greta Garbo legizjobb jeleneteiben sem láttam eddig.

És ennél a pontnál estem le valóban a székemről.

Hát engem igazán nem lehet konzervatívizmussal vádolni, közel kétszáz előadásban és rengeteg cikkben méltattam és hirdettem a szerelemmel kapcsolatos problémák megreformálásának szükségét, de ez mégis csak sok volt.

Én a szerelmet szent dolognak tekintem és főleg két ember teljesen egyéni, szigorúan magánügyének. Fokozottan vonatkozik ez a

házaséletre. Tisztában vagyok azzal, hogy a színpadon szereplő színészeknek és színésznőknek szükségük van a nagy nyilvánosságra, de ennek is meg vannak a határai. Ez a nyilvánosság semmiesetre sem mehet odáig, hogy a hálószoba ajtóinak kilárására kényszerítse őket. És még kevésbé kényszerítheti a két egyaránt világhírű művészt arra, hogy házasságuk megkötésének szent és megható ceremóniájából filmburleszket rögtönözzenek a publikum számára.

Mert ha ez nem így lenne, úgy le kellene szögeznünk azt a szörnyű tényt, hogy a művészek egyáltalában nem lehet magánélete.

Jól értsük meg! Nem holmi kis kezdőkről, mindenáron feltűnni akaró művészekről van ezúttal szó, hanem olyanokról, akik a népszerűség, beérkezetttség és konjunkturális szerencse hármasságában és aranyesőjében élnek, akik nem szorulnak arra, hogy sikereiket ilyen módon alapozzák meg.

A művészi produkció értékének súlyos lefokozása az ilyen reklámtrükk. Mert a közönséget nem szabad és nem lehet olyan ízlésre és felfogásra nevelni, hogy a színész színpadi művészetén túl még annak magánéletéből is a maga szórakozásának kibányászását követelje.

Az ilyen tévedések az egész színészársadalomra súlyosodnak rá. A színészet valamikor a megvetett foglalkozások közé tartozott. Ezek, az előttünk már szinte érthetetlen felfogású korok, már régen eltűntek a történelem nagy örlő malmában és a színész ma tisztelt és uriságában a legexkluzívabb kaszinók tagjaival egyenlő rangú tagja a társadalomnak. És a nagy színészeknek ugyanaz a hódolat és elismerés jár, mint a nagy alkotó művészeknek. Ezt a sikert és hódolatot azonban megfelelő méltósággal is kell viselni! A színész a színpadon túl nem

lehet komédiás. A festék letörése után gentlemanná kell változnia, akinek hálószobafalkáihoz senkinek semmi köze sincsen.

A művészet és erotika elválaszthatatlanok. De ezt az erotikát méltóztassék a színpadon kiélni. Ez az erotika a művészetnek csak egyik fűtő és megszépítő szere lehet és mint ilyen lényeges eleme a sikernek. De abban a pillanatban, mikor az erotikus elemet reklámmá léptetik elő, akkor az már nem erotika, hanem pornográfia, egyetlen célja a tömeg alantas ösztöneinek a kielégítése. Már pedig ilyen szolgálatra egyetlen önzetes és komoly színész vagy színésznő sem vállalkozhatik.

Hangsúlyozom, nem ítélem el a szóbanforgó két nagy művészt. Ők csak egy szügesztiónak a naív áldozatai. Annak az ördögi szügesztiónak, mellyel a reklámirodák, a menedzserek dolgoznak, akik valósággal terrorizálják a kezükbe került művészeket és kényszerítik őket arra, hogy a legképtelenebb ötleteik végrehajtásához statisztáljanak. A művészek főbbnyire naív emberek. Elhiszik a reklámfőnöknek, hogy amit tesznek, az szükséges a siker érdekében. És nem veszik észre, hogy ezek a lelketlen emberek egy-egy pillanatnyi hatás kedvéért közömbösen és lelkiismeretlenül áldoznak fel a legnagyobb értékeket is, mint például ebben az esetben a jó ízlést és a két művész magánéletét. Lehet, hogy az ilyen blöffök a nagy tömeget egy pillanatra megdöbbenítik és szórakoztatják, de egészen bizonyos, hogy a közönségnek éppen a legértékesebb része megbotránkozva és kiábrándultan utasítja vissza az ilyen népszerűsítési kísérletet.

Több ízlést kérünk a menedzselésben, több önkritikát a közönséggel való érintkezés során.

A nagyvilági nő

vallomása a napi hajszáról, ruhákról, férfiakról és az életéről általában

— Csak pár percem van az intervjúra — mondja gróf Khuen-Héderváry Sándorné. — Most 12 óra, a városba kell mennem, kettőkor dínere vagyok hivatalos, délután vendégeim vannak, este színházba megyek, holnap már korán reggel autótúrára indulok. Minden percem ki van számítva.

Rabja vagyok az időbeosztásnak, ha valahol kések, felborul minden programom.

Képzelse el, legalább naponta háromszor öltözik az ember, néha többször is, ez elvesz napi 2—3 órát.

— Mikor kezdődik a nap?

— Ha nincs reggeli program, déli tizenkettőre vagyok kész. Kettőkor ebédelünk, ebéd előtt kommissiók, szabónő, egy-egy látogatás, ebéd egy óra, ebéd után legtöbbször vendégek jönnek vagy én megyek feke-

tézni, délután fogadások vannak, közben át is kell öltözni vagy kiszalad az ember tenniszezni, a bridge-parti is vár. Ujra átöltözni, este vacsora, színház, koncert, estély, hajnalban kerülök ágyba halálos fáradtan. Számítsa hozzá, hogy sokat sportolok, napokig vadászok, halászok, nincs megállás, egy hajszá élel, valóságos ünnepnap, ha egyszer este nyolckor lefekhetem.

— Mi veszi el a legtöbb időt?

— Mindenkinek van valami specialitása, egyik muzsikál, a másik lovagol, a harmadik kertészkedik, a negyedik kártyázik, mindig arra megy el a legtöbb idő, ami a legjobban érdekli az embert. Általában nekünk nőknek mégis az öltözködés, kozmetika tart a legtovább. A legkevesebb idő alvásra jut.

Azt hiszi, jó ez a hajszá — mert egy hajszá a nagyvilági nő élete, — nem jó, nincs egy perc egyedüllet, lopva lehet egy pár lapot olvasni és olyan ritka eset, hogy az ember

Gróf Khuen-Héderváry Sándorné (Fotó Angelo)

tétlenül álmódzhatson egy kényelmes fotel mélyében. Irigylem a dolgozó polgárembereket, azok a munkájuk után megpihenhetnek, de nekünk soha sincs pihenés. Nem lehet kitérni a program elől, ahogy irodába megy a hivatalnok, valahogy úgy pontosan vannak estélyek, versenyek, események, ahol nem *kell* ott lenni, de lehetetlen *nem* ott lenni.

— Mi az érzése a grófnének ?

— Fáradt vagyok.

— Miért van ez a hajsza ?

— Egyesek azért csinálják, mert ez a hajsza narkotikum, mások nem tudnak kitérni előle.

— Narkotikum ? Miért ? Önök is ismerik a szomorúságot ?

— De mennyire, ha tudná, hogy mennyi baj van, mennyi lelki bánat és milyen jól jön ilyenkor, hogy nincs idő gondolkodni.

— Mi tulajdonképpen a nagyvilági élet ?

— Szerintem, hogy az ember soha sincs egyedül, társaság, társaság és újra társaság.

— Mi a pihenés ?

— A külföldi utazás. Idegen helyen kevesebb ismerős, nincsenek kötelezettségek, lehet aludni és pihenni. Igaz, hogy a külföldi helyeken is bizonyos fokig az itthoni élet folytatódik, de lassúbb a tempó. Én részemről a külföldi útjaimat tanulmányútnak tekintem, mindig azzal a céllal indulok el, hogy tanulok, elvégre olvasni oly kevés az idő, a művelődés vágya pedig ott dolgozik az emberben.

— Vannak a nagyvilági hölgyeknek vágyai ?

— Inkább kívánságai, vágyai is, de azok annyira lelki természetűek.

— A pénz... szokott erre gondolni a gondtalan életben a dáma ?

— Kérem, mi is spórolunk, de higgye el, alig lehet spórolni, annyi kötelezettség van.

— Szerelem, flört ?

— A nagyvilági nő nem bújhat el a világ elől, nem flörtölhet, de viszont sokat lehet avval, aki érdekli, igaz, hogy társaságban.

— Milyen férfi a dáma izlése ?

— Teljesen egyéni, nem lehet tipizálni, mindenesetre a sportférfinak vannak a legnagyobb sikerei.

— Mi a grófné vágya ?

— Aludni, aludni, szeretnék sokat otthon ülni, pepecselni a virágjaimmal és egyszer unatkozni. Pedig higgye el, én még nem is járok el sokat, én valahogy el-elesípek egy otthon töltött délutánt.

— Le tudna szokni a grófné a mai életéről ?

— Hogyne, csak sportolnék, vadásznék és kellemes intím társaságba járnék, vagyis tulajdonképpen szeretek mindent, amit csinállok, örülök az embereknek, minden nagyon jó — csak az istenért, 48 órából állhatna egy nap — mert a tempó... Ne irigyelje senki a nagyvilági nő életét. Szép külsőségek, gondtalanság, de azt hiszem a gondoktól nem lehet úgy elfáradni, mint a gondtalanságtól, ami pedig a fájdalmat illeti, áttör a szép élet művészetén, utolér az autóban, a vadászatban, a páholyban.

A telefon cseng, a komorna idegesen tekint be, a grófné az óráját nézi, a palota előtt túlköl a sofőr. Lassan, nyugodtan sétálok le a Várból, rengeteg időm van, szívesen becsérelném egy kis hajszára. Nem is lehet olyan rossz és fásaszó, hisz a grófné olyan friss és jókedvű volt.

Gyenes Rózsa dr.

Belle Gabi nagyszerű berlini vendégsereplése után most Pesten pihen ki fáradalmait
(Seidner felb.)

A naiva esküje

A fiatal, tüneményesen szép színházi naidának volt egy imádója, aki igen gazdag volt, de messze lúlfárt már a hatvanon. Kétéves barátságuk alatt elhalmozta ékszerekkel, vett neki villát, autót, pompás képeket és nagyszerű bútorokat. A harmadik évben hirtelen eltűnt az imádó és a színész nő nem tudott nyomára akadni. Tizennégy nap múlva újból megjelent a színész nőnél, vidáman, fiatalos arccal, csillogó szemekkel. A színész nő boldogan megölelte és szemrehányóan kérdezte.

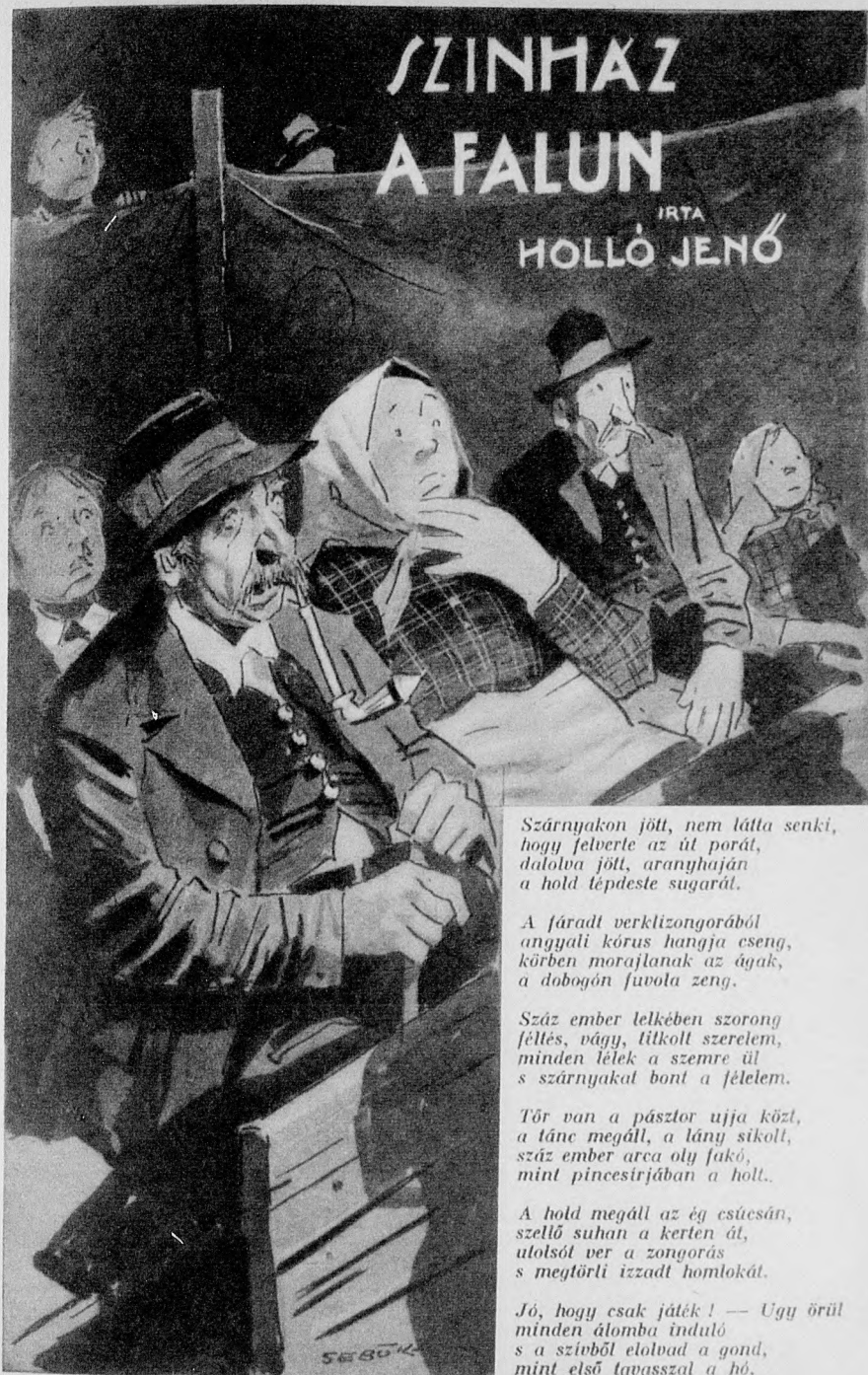
- Hol bújkált mostanáig?
- Megfiatalítottam magamat.
- Eredményesen?
- Ugy érzem magam, mintha negyvenéves lennék.
- Édes barátom, ha maga ilyen fiatalnak érzi magát, akkor véget kell vetni a barátságunknak, mert én megesküdtem az anyámnak, hogy tisztességes maradok.

Wallasz Jenő.

SZINHÁZ A FALUN

IRTA
HOLLÓ JENŐ

Szárnyakon jött, nem látta senki,
hogy felverte az út porát,
dalolva jött, aranyhaján
a hold lépdeste sugarát.

A fáradt verklizongorából
angyali kórus hangja cseng,
körben morajlanak az ágak,
a dobogón fuvola zeng.

Száz ember lelkében szorong
féltés, vágy, lílkolt szerelem,
minden lélek a szemre ül
s szárnyakat bont a félelem.

Tör van a pásztor ujjá közt,
a tánc megáll, a lány sikoll,
száz ember arca oly fakó,
mint pincésírjában a holt.

A hold megáll az ég csúcsán,
szellő suhan a kerten át,
utolsó ver a zongorás
s megtörtli izzadt homlokát.

Jó, hogy csak játék! — Ugy örül
minden álomba induló
s a szívből elolvad a gond,
mint első tavasszal a hó.

A mesebeli gróf- kisasszony, aki énekelni tanul és szerződést keres

Hollywoodi filmrendező urak és szentimentális regényíró úrhölgyek, de nagyon szerették volna, ha interjúvaló utunkra ezúttal elkísérhettek volna bennünket. Mert hogyan is képzelik a nevezett urak és hölgyek a magyar grófkisasszonyt?! Hatalmas várkastélyban ül a „büszke” grófkisasszony, csak felvonóhidon lehet az arra kiválasztottaknak bejutni a kastélyba. Esetleg

kacsalábon forgó kastélyban ül a grófkisasszony. Lakájok hada lesi minden parancsát. Újságíróembernek ezt a forgó kastélyt megközelíteni egyenlő a — fővesztéssel... Igen, a hollywoodi filmrendező urak még mindig így szeretik beállítani — filmen — a magyar grófkisasszonyokat.

És a valóság?!

A grófnő az Üllői út végén egy roppant nagy bérházban lakik. A bérházban lehet vagy száz lakó. Az elsőemeleti 2. szám alatt cím-kártya: gróf Festetich Tamás. Nincs várkastély, nincs forgókastély, a felvonóhidat legfeljebb a — lift pótolja. A grófi család éppen olyan egyszerű lakója a nagy bérháznak, mint Kiss János vagy dr. Böck Ferenc. Csengésre sem a főlakáj hivalkodó arca nyit ajtót az embernek, hanem egy barátságos háztartási, aki — mikor előadjuk jövetelünk célját — szívélyesen invitálja be az embert. Vármunk kell. A grófnő nincs itthon. (Idő déli 1/2 óra.) Egyáltalán senki sincs otthon. A család minden egyes tagja dolgozik. (Na, hollywoodi filmrendező urak!)

Finomán, artisztikusan berendezett lakás. Lehet vagy négy szoba. Pénzüzésről persze szó sincsen. A primadonnák és bankigazgatók a maguk hivalkodó lakásberendezésükkel egy kicsit idejöhetnek tanulni.

Gróf Festetich Hona

(Fotó Labori)

Megérkezik Ilona grófnő. Fiatal, nagyon esinos, elegáns jelenség. Szép, érdekes arc, mélytűzű szemek.

Szemben ülünk egymással. A következőket mondja:

— Nem az első nyilvános szereplésem a vigadóbéli, most énekelek harmadszor nagy publikum előtt. Hogy van-e lámpalázam? Van, de csak ha — nincs publikumom. Ugy-e, különös, de úgy van, hogy lámpalázat csak addig érzek, amíg meg nem látom a közönséget. Aztán egyszerre minden elfogódottságom megszűnik.

Öt éve tanulok énekelni s valóban az énekstudium nálam nemcsak szórakozás, hanem életcél is.

— ? ?

— Tervem a tanárnői diploma megszerzése. Van már ugyan egy diplomám, tanítónői, de ennek a második diplomának a megszerzésére is szükségem van, hogy még alaposabban szembenézhessek a jövővel.

— Nos és az opera, talán a színpad?

— Erre is rákerülhet a sor, természetesen csak a diploma megszerzése után. Elvégre is ez a reálisabb. (Igen, így mondta, német regényíró nő úrhölgyek!)

Az operatanszakot nagyon szeretném elvégezni s amennyiben ez a tervem is sikerül és szerződést is tudnék kapni, bizony fellépnek színpadon.

— Nos és az előítéletek, a társadalmi pozíció, mindez nem tartaná vissza — tettük föl a — keresztkérdést.

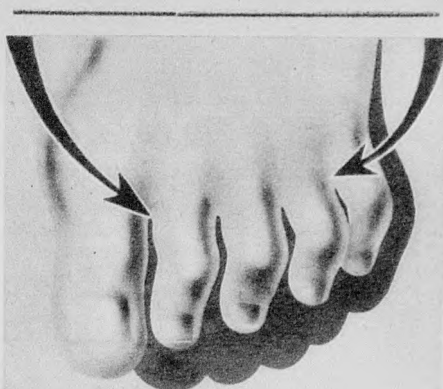
— Oh, Istenem, hol vagyunk már ettől?! Ma mindenkinek dolgozni kell, az arisztokratának éppúgy, mint a polgárnak és mindenkinek lehetőleg azt, amihez kedve, tehetsége van. Ma mindenkinek boldognak kellene lennie, ha van munkaalkalma. Magam részéről nagyon szeretek dolgozni. Nekem öröm és szórakozás a munka. Apa és anya is dolgozik, én el sem tudom képzelni az életemet komoly munka nélkül, elvégre is ez ad igazi tartalmat az életnek... Most, hogy nyári szünet lesz a zeneiskolában, valósággal hiányozni fog a megszokott munkakör, de persze azért szorgalmasan tovább tanulok.

Bücsúzásakor még azt mondta, hogy nagyon hálás a tanárnőinek, akik annyi szeretettel foglalkoznak vele.

Mikor elbúcsúzunk, elgondolkozva néz maga elé:

— Tudom, ma nagyon nehezek a színházi viszonyok. De talán mégis sikerül majd szerződéshez jutnom...

Az uccán elgondolkoztam a világ forgandóságán, Festelich gróf valamikor a Magyar Helikon fősoptrónusa volt. Keszthelyi híres

A láb ujjai között támadó gyulladás súlyos következményekkel járhat

A láb ujjai között mutatkoznak első tünetei egy igen súlyos lábbetegségnek, nevezetesen: nyirkos, repedező, hámló bőr, fájdalmas rángás, vastag felbőr és igen gyakran kellemetlen szag. Ezek az „atlétaláb” nevű betegségnek tünetei, amelyet a bőrküttés elősdi, a tinea trichophyton idéz elő.

Hogy ezen fájdalomtól minél gyorsabban megszabaduljon, vásároljon Saltrat Rodell-t. Tegyen belőle egy keveset vízbe mindaddig, míg a feloldódott oxigéntől a víz zsíros tej színét nyeri. Mihelyt lábát ezen fürdőben áztatja, az oxigén megtámadja és megöli az elősdiiket, mélyen behatol a pórusokba és felpuhítja a tyúkszemet és szaruanyagot, olyannyira, hogy azokat fájdalommentesen és könnyedén eltávolíthatja. A fájdalom, a gyulladás, a fagy és csontdaganatok eltűnnek és a hatás sokszor olyan kiváló, hogy egyetlen Saltrat Rodell fürdő után egy egész számmal kisebb cipőt viselhet.

A Saltrat Rodell minden drogériában, gyógyszerárban és illatszertárban kapható.

Mihály Ottó, Budapest, VI, Podmaniczky ucca 43.

kastélyában épült az ország legszebb színházterme. És a nagy színházrajongó egyik kései unokája ma aggódva kérdezi: melyik színház fogja előtte megnyitni kapuit?

Barna Jenő.

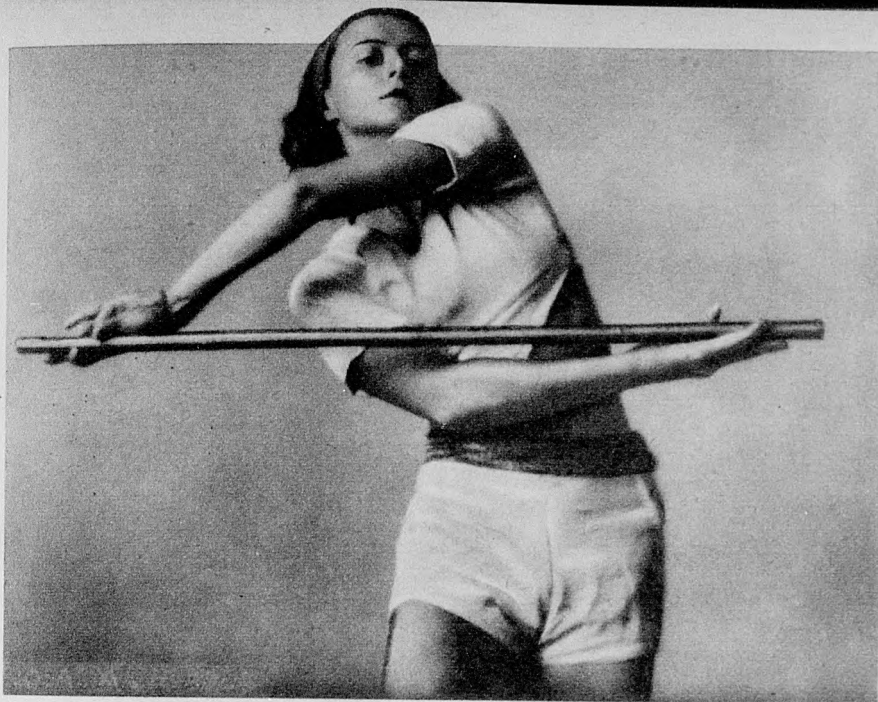
A laxenbourgji Kastély — tündérei

Hellerai tánc-
színház

A tánc szerelmesei és rajongói, a táncművészet történetének ismerői emlékezhetnek arra az időre, amikor Isadora Duncan forradalmasította a mozgásművészetet. A tragikus véget ért táncosnő (sálja fojtotta meg, amikor autókiránduláson volt és a szél a forgókerékre csomózta) — meztelen lábbal táncolt. Milyen felháborodással utasította vissza ezt a prudéria és milyen lehetőségei, új perspektívái támadtak a táncnak.

Sok, sok esztendővel ezelőtt volt ez, azóta már számottevő része a tánc a művészeti életnek.

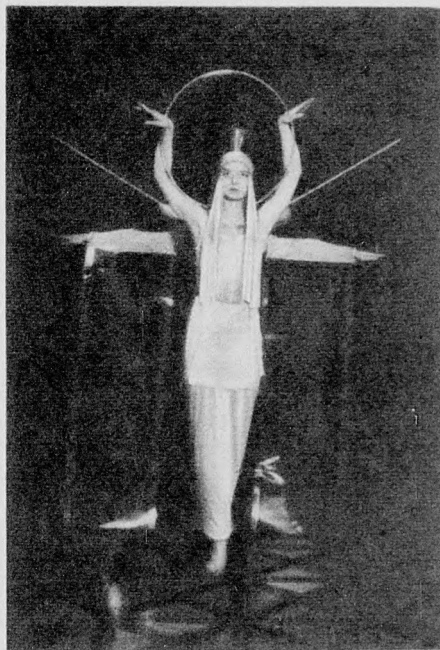
(Fotó Kolliner)

Részben a művészi hajlam, másrészt pedig a kereseti lehetőségek csábítják az embert a táncművészet birodalmába.

A sok európai táncszínház és mozgás-
művészeti főiskolák közül első hely illeti meg a Schule Hellerau-t. Bécs mellett, Laxenburgban dolgoznak, a laxenburgi kastélyban. Vezetőjük Rosalia Chladek. A csoport produkciójának szépségeiben a Belvárosi Színház színpadán gyönyörködhetett a magyar főváros közönsége.

Hogyan lesz valaki táncosnő ?

Milyen élmény az, ha valaki látogatást tehet a helleraui csoport birodalmában, a laxenburgi kastélyban. Fegyelem, pontosság, ezt megkövetelik ott, de ez a mintaszerű élet átváltoztatja a táncost és a zene hangja mellett úgy érzi, hogy Terpsichore istennő veszi pártfogásába és a tánc örök mozgást és életet, fiatalságot tud adni.

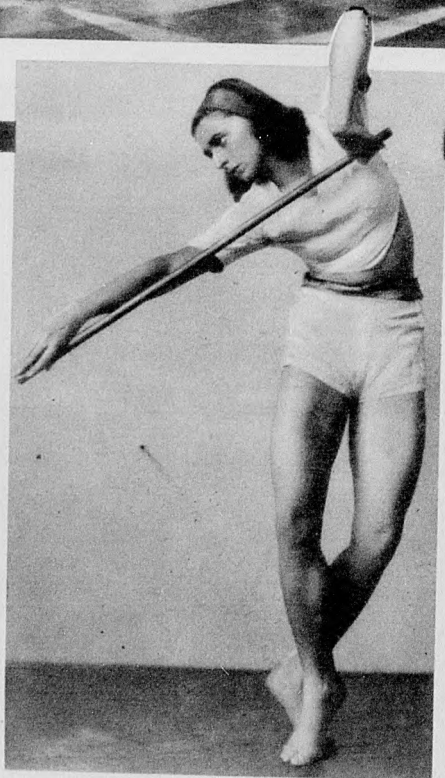

(Fotó Fayer)

A hellerauiak elmondják, hogyan szegődik hozzájuk egy-egy új „tündér”, aki a mozgásban szeretné kiélni élete energiáit és művészi vágyait:

— Megkérdezzük tőle, miért vágyódik a táncra? Megmagyarázzuk a mozgásművészet nehézségeit, kipróbáljuk a tánckésztségét és ritmusérzékét. Nálunk a ritmus és zene alapjaival kezd el az utat, hogy később a táncolás művészetét sajátítsa el. Legjobb, ha a ritmust és a

(Fotó Kolliner)

test hajlékonyságát, frissességét a gyermekkorban intézzük el. Ezért kell korán ritmosos táncba fogni, annak módja szerint a gyerekeket...

A táncszínház

A helleraui táncosok alatt tulajdonképpen két csoportot kell érteni.

Az első csoport a táncnövendékeké. A második a táncszínház tagjaié. A növendékek száma sokszáz, de a színházcsoport a legjob-

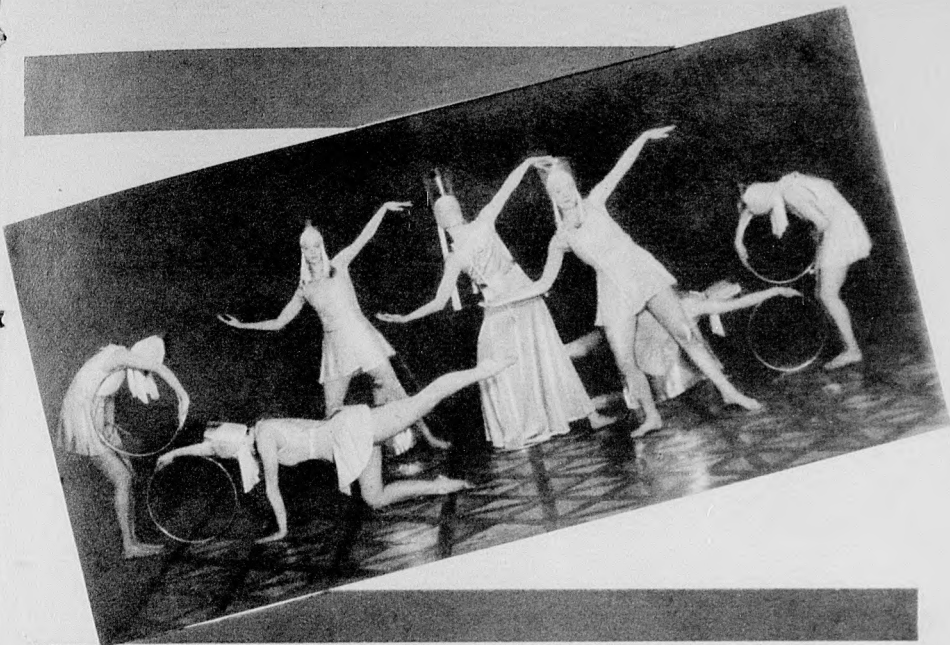

(Fotó Fayer)

Ékonyságát,
t a gyer-
an intézzük
t kell ko-
sos táncba
nak módja
a gyereke-

színház

raui tánc-
tulajdon-
ét csoport-
rteni.
ó csoport
vendékeké.
k a tánc-
agjaié. A
k száma
le a szlu-
a legiob-

(Fotó Fayer)

(Fotó Fayer)

bakból, legtehetségekből áll. Mindegyikük külön-külön is megállná helyét a pódiumon.

Stravinszkij, Debussy, Prokofjev, Bartók, az új zene reprezentálói mozgatják a helleraui táncosokat csodálatosan mai ritmussal és tempóval és a néző megnyugtatóan szemléli a mozgást, a komplikált zenei ütemeknek táncban való feloldását. A táncszínpad egyre szélesebb körben vonz magához érdeklődőket és a magasabb művészet jegyében lassanként visszaérkezünk ahhoz a korszakhoz, amikor a tánc — nem amit a jazz nyújt — áhítatos szükséglete az életnek, mint a primitív embernél. A hellerauiak rajongása a tánc iránt megadja ezt az érzést is, de éppen úgy elégtí ki a szemet a kép, amit színpaduk ad.

EMILE GABORIAU híres regénye :

A bűn forgatagában

Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető a „DÉLIBAB“ kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12 sz.

Fejedelmi emlékek között

Nem érdeklelen a helleraui táncszínházzal kapcsolatban a Laxenburg-kastély épülete és parkja sem.

Királyi kastély volt, amelynek különös nevezetessége az, hogy II. Vilmos volt német császár lakott benne egyideig. Hol volt még akkor a detronizálás és a doorni száműzetés!

Bennünket, mint történelmi nevezetességet annyiban érdekel a „Schloss Laxenburg”, hogy IV. Károly király ott tartózkodott utoljára Ausztria területén, huzamosabb ideig. A látogatóknak megmutatják az emlékeket. Van többek között egy kis terem, amelynek építkezése félbemaradt. A király ugyanis gyermekei részére, Zita királyné kívánságára mozit akart a kastélyban berendeztetni. Kiválasztottak egy termet. Megkezdték az átépítési munkálatokat, a gépház, vászon elhelyezését.

Ez a mozi sohasem készült el. A munka félbemaradt és kegyeletből nem nyúlunk semmihez.

Kristóf Károly.

Fayer)

nházzal
épülete

nös ne-
német
olt még
ízetés!
ességet
sburg",
kodott
nosabb
z em-
terem,
király
rályne
an be-
ermet.
tat, a

nunka
úlnak
ároly.

ZSŰRI ELŐTT

(Részlet a hollywoodi lábszépségversenyről)

Dráma a színház folyosón

1.

Mult vasárnap délután egy ismerős család páholyába voltam hivatalos a Nemzeti Színházban. A páholyok boldog birtokosai nyugodtan elkéshetnek egy negyedórásukat, anélkül, hogy emiatt az egész felvonást a folyosón kellene tölteniük a későjövők elleni szigorú intézkedések következtében. Ezúttal a páholynak legalább ezt az egy előnyét kibaszhattam, hiszen a római királyból lett reichstadi herceg versekbe szedett szomorú históriáját már jó néhány-szor hallottam, így hát sok újdonsággal ez a színházi délután nem keesgethetett. Már kívülről lehetett látni, hogy az előadást rég megkezdték, a színház környékén már elült az a hullámvész, amely az előadás előtt verődik fel egy negyedóra.

Az előcsarnokban, vagy hogy jó magyar szóval éljek, a fojterben különös látvány vonta magára a figyelmem. A padon egy uccai ruhába öltözött úr bóbiskolt, szemmel láthatólag várakozva, az ölében pedig gondosan összehajtogatva több kabát és kalap. Először azt hittem, hogy valami ruhatáralkalmazott, de sárga aktatáskája, ezüstkeretes pápaszeme, amely valami tanárrost köleszónótt külsejének, nem tette túlságosan valószínűvé ezt a feltevést. De már ügyis alaposan elkéstem, nem sokat gondolkodtam az ismeretlen kilitén, hanem besiettem a páholyba, ahol ismerőseim persze szemrehányásokkal fogadtak.

2.

Az első felvonást követő szünetben még mindig ott találtam a kabátokkal megrakott ismeretlen a padon. Egyszerre csak a nézőtérrel közönlő nézőseregéből kiváltak két gyerek, egy kislány és egy kislány és nagy sivalkodással odarontanak hozzá:

— Apuka... Apuka...

— Hát anyuka hol maradt?

— Ó benn maradt a helyén, Tetszik tudni, ő nem szereti a sok mászkálást.

— Hát hogy tetszik a darab?

— Gyönyörű... csodaszép... micsoda díszletek... és amikor a Sasfiók olyan keményen megmondja Metternichnek... de úgy kell az osztrákoknak, miért bántották a kis Napoleont!

A kislány azonban kíváncsiskodik:

— Mondd, apuka, miért hívták azelőtt a kis Napoleont római királynak? Hát ő nem a francia császár fia volt?

Erre a rejtélyre a kislány is kíváncsi volt.

— Hát tudjátok gyerekek, az úgy volt, hogy Napoleon féktelen hatalmi vágyában családjának majd mindegyik tagját trónra emelte. Spanyol király lett József, holland király Lajos, vesztfáliai király Jeromos, mostohafia olasz alkirály lett, Murat pedig nápolyi király. Hát csak természetes, hogy amikor fia született, nem is akarta megvárni, míg az örökli a trónt, hanem rögtön születése után római királlyá koronáztatta.

A gyerekek megnyugvással vették tudomásul a történelmi magyarázatot, én pedig végleg meggyőződtem róla, hogy nem a ruhatár alkalmazottja.

— Hát látjátok gyerekek, hogy milyen szép darab ez! Ha jök lesztek, Tibor bácsi szerez nektek majd újból jegyeket.

— *Jaj de jó!* — lelkesedtek a gyerekek.

Nemsokára csengettek a második felvonás megkezdéséhez. A gyerekek lassan megindultak befelé, de a kislánynak hirtelen eszébe jut valami:

— Igaz, majd elfelejtettem. Anyuka azt üzeni, hogy össze ne gyúrd a kabátokat és vigyázzál a kalapjára!

3.

Budapest 1932. Pesti polgár, tanár vagy ügyvéd vagy orvos, nem tudom, de nagyszerűen ismeri a francia történelmet, kap szabadjegyeket, hisz belépti díjat már nem tud fizetni. De hát a ruhatár is drága és amíg a feleség és a gyerekek benn nézik az előadást, Pesti Polgár (megérdemli, hogy a nevét nagybetűvel írjam) kinn tartja a kabátokat, a feleség hamis bundáját és a gyerekek átalakított felöltőt, amelyekért még bizonyára tartozik a szabónak. Pesti Polgár számára még szabadjeggyel is nagy gond a színházbanesés.

Pesti Polgár ott ül a folyosón és ölében tartja a kabátokat és vigyáz, amely össze ne gyűrődjenek.

A színpadon is drámát játszanak.

íj. Nagy Endre

Sláger! Megvetett, kigunyolt, művészietlen műfaj. Régen meghalt volna, ha nem öntözné a nagyközönség szeretetének dús harmata. Minél többet csepülnek, annál népszerűbb lesz, mennél többet tiporják, annál jobban fejlődik, terebélyesedik.

A német alaposág komoly essay-írókon keresztül irodalmat teremtett a „gassenhauer”-nek és elismerte, hogy a Straussok és Offenbachok nivellált „gassenhauereinek” alapjai az egyszerű kis uccadalok voltak.

Az utóbbi tíz év a jazz fejlődésével új slágerlípust termelt, de nemesak lípust, hanem konjunkturát is.

A külföldi kiadók színházakat, produkciókat, zenekarokat béreltek, csak hogy egy általuk „bisnisz”-nek tartott dalt minél hatásosabb keretben sétáltassanak a közönség fülébe.

Salabert volt az első, aki *Padilla Valenzia* című „passe au double”-ja kedvéért megvette az akkori nagy *Mistinguette* revüt és számításaiban nem csalatkozott. *Az egyetlen dal összes jogainak kihasználása csekély negyvenmillió frank nyereséggel járt, a szerző világhírnevéről és négy milliójáról nem beszélve.*

Ha valaki megírná a „sláger” egyetemes fejlődéstörténetét, abban kü-

lön fejezetet érdemelne a pesti sláger.

A pesti sláger szinte hazafiasan pesti. Gyökere mégis a magyar nótában és a magyaros melódiavezetésben van. Világhírnevét nem annyira ellenállhatatlan ritmusának, mint inkább szívből fakadó, őszinte dallamának köszönheti. *A pesti slágerekhez sem elég, hogy szerzőjük megírja őket.*

A pesti slágeret is szervezni, népszerűsíteni kell.

Sajnos, a mi slágerünk részére nem állnak olyan nagy lehetőségek, mint, teszem föl, a párizsi vagy newyorki sláger „sánszai”. Így tehát a pesti kiadók nem áldozhatnak óriási összegeket, de segít a pesti szerzők leleményessége.

Hoggy indul el a pesti sláger? Kezdődik a dalkiválasztással. Első szabály, hogy a dalban meg kell legyen az a bizonyos pesti „timbre”, amely nélkül Pesten nem lehet népszerű. Ha a dal melódiájában megvan a megfelelő könnyedség, szövegében a kívánatos hetykeség vagy udvaroló tendencia és mindez keverve van kissé stupid, de azért kedves egyszerűséggel, akkor a dal elindulhat.

Következik a „szakma” kritikája. A „szakma” alatt a konkurens szerzőket és kiadókat kell érteni. *Tízéves tapasztalatom súlyával állítom, hogyha az új dal a „szakma” dícséretre méltó, úgy az új dal menthetetlenül elbukik, ha azonban kigyót-béka hajt szegény új sláger „fejére”, úgy a dal sikere biztosítottak mondható.*

Az elért népszerűség három csoportba oszlik. Az első az úgynevezett protekciós sláger, amelyet hiába forszíroznak hónapokig, mégis csak „Helyre Tutyu”-nak tetszik a Lila Mókus bárban, de ő a szerző barátjánja viszont.

A második csoport a félsikeré, amely „kiesi féreg, de nem tudott megnőni”. Az ilyen dal „már éppen kezd terjedni” s ha a szerző ravaszul füttyülgeti az uccán, a suszterinas már-már folytatja, de ekkor

a harmadik csoport félelmes képviselője, a mammutsláger összetöri a félsiker szerző merész álmait. A mammutsláger úgy jelenik meg, mint egy tank. Letiporja a tavaszi rét tarka slágervirágait, könyörtelenül folytatja dübörgő útját, áradó melódiagázat bocsát magából és elfoglalja helyét, amely megillette.

De még a mammutsláger útját is a következő állomások szakították meg:

1. Legalább négy rádióba játszó zenekar, melyek karmestereinél a mammut meghajolt és kérte jóindulatukat.

2. Egy cipőpasztagyár, amely a slágerhadászathoz okvetlen szükséges röpcédulákat a saját reklámjával és a mammutdal szövegével kinyomatta.

3. Egy trafik, ahol a mammut 50 doboz „parafás mirjámol” vett, hogy az útszéli kis zenekarok jóindulatát is kellőképpen biztosítsa.

Van még egy kérdés: *Mit jövedelmez egy ilyen pesti slágerroham?*

A felelet, sajnos, egyszerű. A mai viszonyok mellett csak hírt és „dicsőséget”. A protekció és félsláger pláne erős ráfizetéssel jár, viszont a mammutsláger magyar relációkban száraz kenyérre és vízre szoktatja a szerzőt, ha csak nem úz a szerzés mellett bankigazgatói vagy tőkepenzesi „mellékfoglalkozást”.

Vannak persze szabályerősítő kivételek,

amikor a „külföld érdeklődik”. Itt is azonban attól függ, hogy mennyi a „garancia”.

Ha a külföldi kiadó, hogy pestiesen fejezzem ki magam, „pali” a zene-számra, úgy 100 schillingtől 2000 dollárig terjedő garanciát biztosít és ez a garancia az egyellen összeg, amit a szerző földi életében kezébe kap az ő mammutjáért. *Utána a szerző megöszülhet, meglérhet öseihez, hátrahagyhat jogutódokat, sőt jogunokákat is, a külföldi kiadó többé nem él tamtémfizetési jogával.*

Ezzel le is zárom szerény kis előadásomat, de még hadd hangozzék el intő szózatom a magyar anyákhoz.

Anyák! Ha azt látjátok, hogy fiatalok az első Chován-gyakorlatai helyett saját szerzeményű tangókat és rumbákat „ver ki” a részletre vett roszkatag pianinón, hagyjátok komponálni a kisdédeket. Mert lesz életükben egy idő, amikor az ötemeletes ház, a luxusautó, a kormányfőtanácsosság nem ér föl azzal, hogy „már suszterinasok füttyülnek az uccán”.

Corini Margit: Gesztesi Balogh Gábor, író festménye, amely nagy sikert aratott legutóbb az egyik kiállításon

Színházi furcsaságok

A művészet mindenütt művészet és a színházművészet a leginkább nemzetközi, de otthonára, a színházra raillik a megfajelt közmondás: *ahány színház, annyi szokás!*

Európa nagy városainak színházaiban annyiféle és fajta szokást és érdekességet lehet találni, amely bőven felér az exotikus népek színészeti furcsaságaival. Az utóbbiról az utazók nálunk is gyakran cikkeznek, de az újszólván *szomszédos* furcsaságokról még senki sem emlékezett meg.

A színházbemenés mindenütt az *öltözködéssel* kezdődik. De ebben a tekintetben vitathatatlanul *Stockholmé az elsőség*. Mert máshol az estélyi ruha legfeljebb illik, de nem mindenütt kötelező. *Stockholmban* viszont *nem szabad másként megjelenni egy nézőlőn, mint szmokingban, páholyokban pedig kizárólag frakkban*. Ehhez hasonló szigor sehol sincsen. A közönség öltözködésére ugyan Berlin is nagy gondot fordít és ehhez mérten a *berlini operában frakkkölesznő intézmény van*, főképp az átutazó idegenek használatára. De *Berlin* nem annyira a ruhában, mint inkább a *ruhatári díjakban* vezet. Sehol, a világ valamennyi városát számítva sem fordul elő, hogy a ruhatári díj magasabb lenne a belépőjegy áránál. Berlinben ez is lehetséges. Az Admiral Palastban összesen egy márkába kerül a jegy, de a ruhatár a kötelező műsorral együtt: másfél márka.

Ezzel szemben az *olasz színházakban a ruhatár egyáltalán nem kötelező*, estélyi ruhától pedig szó sincs. Kabátban is lehet ülni.

Az *olasz színház* különben is a *legdemokratikusabb* a világon. A közönség már jóval az előadás kezdete előtt beül a nézőtérre. A fél kilencből, amikor a színlap a kezdést jelöli, sokszor tíz óra is lesz, azonban ez senkit sem zavar. Hangos beszélgetés, sétálás, cigarettázás folyik a nézőtérre, mert *cigarettázni mindenütt szabad*. Az olaszok élnék is az engedelmessel és mire a darab elkezdődik, a padlót cigarettacsutkák tömege, sőt a kisebb színházakban az elfogyasztott tökmagok héja borítja.

Tűzrendészeti szempontból ez nem valami biztonságos, különösen, ha tekintetbe vesz-

szük, hogy a *legtöbb olasz színházat körülépítették*. Az emeleti helyekre és a karzatra külön bejárat nyílik az uccáról, de más házakon keresztül. Ha valaki az előcsarnokból emeleti helyére akar jutni, *valóságos kirándulást rendezhet néhány megkerült sarakkal, uccákon, házakon, udvarokon, emeleteken át*. Igaz, hogy a pénztárakat is a helyeknek megfelelően szétosztották és Olaszországban ritkán kell rossz időre számítani, amikor kellemetlen lenne ez a hosszú séta.

Ezzel a kényelmetlenséggel szemben azonban sohasem kell a plakátot sillabizálni, mint nálunk, mondjuk a Nemzeti Színházét, hogy a sok hirdetett darab közül melyik is megy este? Ott minden nap új plakátot ragasztanak, amelyen csak az aznapi esti darab szerepel. Boldog papírbőség!

Jeggyel sem spórolnak! *Két jegyet kell váltani egy személynek*. Egyik az *ingresso*, csak belépésre jogosít, a másik a *poltrone*, a tulajdonképpeni ülőhelyre szolgáló jegy.

Ha nagy a meleg, a közönség ingujjban ül az elegáns helyeken is.

Ha az *előadás lepszik*, nem tapsol, hanem *füttyöl!* Ami nálunk a botrányt, a bukást, az ott a legnagyobb sikert jelenti. A *hoggy volt!* így hangzik: *Bis! bis!*

Állandó színtársulat kevés van, staggionek látogatják a városokat.

A legspeciálisabb nevezetessége azonban az olasz színháznak, hogy télen a *circusz is a színházban játszik!*

A nézőteret felemelik, vízszintessé alakítják és itt helyezik el a pöndöt. A nézők a páholyokat és a széksorral borított vámpadot foglalják el. Még Rómában is van ilyen szétbontható színház, az elsőrendű *Theatro Adriano*.

Egyetlen nagy hátránya ennek a szokásnak, hogy amikor ismét beköltözik a színtársulat, még napokig érezhető a circusz emléke, az istállószag.

Az európai színházak legnagyobb része emelt helyen áll. Kocsifeljárók vezetnek az előcsarnokhoz. Prága kivétel.

Prágában a legtöbb színház a föld alatt van. Nem ritkán két-három emelet mélységben. A muzikát is gyakran súllyesztik.

A palacsinta is hozzátartozik a színházi

füresaságokhoz. Spanyolországban! *Palacsintá*-nak nevezik azokat a külön párnákat, amelyeket a nézőknek felajánlanak, hogy kényelmesebben ülhessenek. Nemcsak a nőknek. Férfiaknak is. A spanyol színház egyébként is inkább férfimulatság. A nők csak *férfikísérettel* mehetnek színházba. Este még így is ritka a nő a nézőtérén. De ha a *senora* színházba megy, virágcsokor ül a karján és belépőjét az ismert antik, hagyományos fekete csipkekendő helyettesíti. A köztársaság ugyan az újabb hónapok alatt elhalványította az ősi szokásokat. Az évszázadokon át őrzött etikett a nézőtérről is a sutba került. Spanyolország modernizálódik!

A legmodernebb köztársaság, Oroszország természetesen a színházba is bevitte a forradalmat. A *szinlapokon* a színész neve nem szerepel: a szerep személytelen. *Jeggyel* nem árulnak. Néhány darab van csak az esti pénztárnál külföldiek számára méregdrága áron. A színházjegy olyan szerepet tölt be, mint nálunk a rosszlelkű lisztjegy hajdan. Hetenként egy-két darabot utalvány formájában ingyen kap mindenki. A szerző megjelenik az előadásokon és a rendezővel együtt *résztesz* a darabot követő vitákban, amelyekben bárki felszólalhat. A színművet a víta eredményeihez mérten *átdolgozzák*. Így a darab nem ritkán már az ötödik előadáson egész más képet mutat, mint a premieren.

A legrégebb és legkonzervatívabb köz-

társaság pedig, a francia, ma is uralkodik a színházkultúra élén. Párizs a színházainak nemcsak a színpadával és nézőtérével, hanem előcsarnokával, folyosóival és főképp a társalgóval is belekapcsolódik az életbe.

Az *előkelőségek szünet* közben megjelennek a társalgóban. Ez a szokás már sok karriert indított el. Mert a *nagy társalgóban valóságos szalónélet* folyik. Színészek, írók, újságírók, politikusok, a közélet nagyjai, egyes ismert notabilitások itt találkoznak és így az élet aortája átvezet a színház kulisszámögötti birodalmán is, a művészet igaz hasznára.

Arról lehet vitatkozni, hogy Párizs színházkultúrája nagyobb-e vagy Berliné, de ahogy Berliné a pálma a ruhatári díjak terén, úgy *vezet Párizs a költségekben*. Nemcsak a jegyek a legdrágábbak itt, de a *jegyszedők* — csak női jegyszedő van — a *helyrevezetésért* külön *borravábot* kapnak. Nem ritkán két-három frankot.

A pontos helyrevezetésre ugyan nagy szükség van, mert a *francia, ellentétben az olasszal, csak a legutolsó pillanatban megy be a nézőtérre*. Éppen ezért, hogy a függönyhúzást le ne kesse, a színház udvariasan figyelmezteti a kezdésre. Ilyenkor nemcsak az előcsarnokban, hanem a *környező kávéházakban is megszólalnak a csengők*.

Az olasz *ingresso* Párizsban is szokásos. A nyitott páholy sor mögötti sétára jogosít. Csak este kezdik árusítani, még akkor is, ha minden más jegy már elkelt. Különös

figyelem azok számára, akik nem jutottak hozzá, hogy idejében váltsanak jegyet.

Hiába! A francia udvariasság nem csak közmondás! Még a fiatal szerzőkkel is Párizs viselkedik a legvállerosabban. Megteremtette a *lever de rideau*-t. Az ismert író háromfelvonásosa előtt eljátszanak egy egyfelvonásost ismeretlen fiatal szerzőtől. Így egyengetik az útját.

Az előcsarnokban mindenütt ott áll a színház *kicsinyített modellje*, mint nálunk az Andrásy úti Színházban. A jegyváltó közönség plasztikusan előre láthatja, hol fog ülni.

Angliának a színházi furesaságokból csak két *negativum* jutott. Egyrészt *vasárnap* az anglikán egyház tilalma folytán *sehol sincs előadás*. Szegény színigazgatók! Másrészt még *Londonnak sincs állandó operája*. A híres *Covent Garden*-ben alkalmi társulatok szerepelnek bérletrendszerrel és csak

addig, amíg az előadásokra közönség jut. Boldog színigazgatók!

S végül *budapesti specialitás*: a *széksoros kabaré*. Ez csak nálunk van. Nálunk csak széksoros színházban játszanak igazi kabaréműsort. Berlinben, Olaszországban, Párizsban csak asztalok mellett. Igaz, hogy a kabarének, ahány ország, annyi a jelentése. Néhány évvel ezelőtt még kocsmát jelentett a szó, ahol kisebb produkciók folytak. Ma, nálunk, sokszor a legnagyobb művészek interpretálásában szatírával és burleszkkal kevert irodalom a kabaré. Bécsben olcsóbb fajtájú zsargonegyveleg, Berlinben nivós varieté, Párizsban irodalmi cirkusz, Itáliában magánszámokkal tarkított orfeumelőadás, orosz elképzelésben iparművészettel dekorált pillanatkép, Hollandiában, Londonban és Spanyolországban pedig — ismeretlen fogalom.

(Copyright by Tiszay-Innocent.)

Lillian Harvey legújabb fényképe

(Fotó Uja)

Zina, a huszonegy éves néger kisasszony fekele véleménye a fehér férfiakról és fehér asszonyokról

Zina kisasszony két hónapig az egyik budapesti varieté színpadán táncolt, miután már bebolyongta egész Amerikát és fél Európát. Tizenhat éves korában került el Brazília valamelyik ültetvényéről.

Most ott fekszik délután négy órakor a nagykörúti szálloda egyik szobájában és szinte zokog róla az analom.

— Beszéljen Zina valamit a fehér férfiakról! — mondom neki. — Hiszen maga érdekes, egzotikus nő, a táncai szinte megőrjítik esténként a közönséget. Mondja meg őszintén: sok fehér férfi ostromolta? És milyeneknek találja a fehér férfiakat? Kedvesebbek, jobbabbak, udvariasabbak, gavallérabbak, mint a négerék?

Rám néz. Ezt a pillantást fényképésszel kellene megörökíteni. Anynyi fájdalmas gúny, szomorúság rajzolódik fekele arcára, hogy abból kétkötetes regény telne ki.

— A fehér férfiak? — mondja valami dacos lázadással. — Hát tudja mit? Ne legyenek túlságosan büszkék rájuk! Ninesen szivük!

— Úgyan, hogyan mondhatja ezt?

Zina most már esupa

felvillanyozottság. A szeme lángol, minden tagja reszket. E pillanatban valóban a trópusok szenvedély fűti.

— Rosszak! — kiáltja magánkívül. — Hazudnak. Meggyöttrik, megkínózzák a szegény néger lányt! Kis állatnak tekintenek.

Zina

(Nova foto foto.)

Azt hiszik, hogy nekünk nincsen szívünk és lelkünk. Pedig mi jók vagyunk... Mi fekete nők sohasem esaljuk meg a férfiakat! Hát akkor miért néznek le bennünket? Mert feketék vagyunk? De hiszen ez tetszik nekik! Ha el tudnám mondani, mennyi bizelgő szóval dícsérték a fehér férfiak a szépségemet. És mégis mind elhagytak... Nekik csak flört a szerelem. Kaland. Pedig mind szerelmet hazudik. Mind. Még esküsznek is, hogy őszintén szeretnek. Ezek nem félnek semmitől. A néger férfi nem esküszik. És jó az asszonyához...

— Jobban szereti a néger férfiakat? Jobban tetszenek magának?

Megdöbbenve néz rám. Az arckifejezése megint változik. Most valami mélységes lemondó szomorúság tükröződik rajta. Csendesen rázza a fejét.

— A fehér férfi szebb, sokkal szebb. A magas, szőke, kékszemű! Ez a legszebb az egész világon...

— És a fehér nők?

Megint dacosan villan a szeme.

Gondos szülők

megválogatják, hogy gyermekeik mit olvasnak! A legkönnyebben befolyásolható a gyermek és így nagyon fontos, mit adunk a gyermek kezébe.

Tolnai Kis Könyvtárában

eddig megjelent: *Éjjel az erdőn, Váratlan segítség, Szökés, Átruhában, Menekülés a kelepceből, Kaland a barlangban, A gonosz szellem, A fa odvában, Az égő erdőben.*

A 9 kötet terjedelme közel 1150 oldal, mintegy 800 színes és fekete képpel. A legszebb mesék, elbeszélések és kalandos történetek, melyeket ezen kötetek tartalmaznak, kötik le legjobban a gyermek figyelmét.

5 díszes kötésű könyv ára, ezüstözött tokkal együtt, bérmentve 2 pengő 40 fillér, utánvétellel 40 fillérrel drágább.

Beszerezhető: DÉLIBÁB kiadóhivatalában, Budapest, VII. Dohány uca 12 sz.

— Az más. A fehér nő nem szebb, mint a néger. A néger sokkal szebb. És jobb, sokkal jobb. Nem hazudik, hű, nem csalja meg a férfit. Szíve van. A fehér férfiak ezt jól tudják. Ha bemegyek egy kávéháza vagy étterembe, érzem, hogyan néznek mindenfelől. Szinte égetnek a pillantások. Tetszem. És látom, hogy az asszonyok hogyan vonogatják megvetően a szájukat. Feltékenyek. Párizsban egy asszony a Caffé de l'Opérában nagy botrányt rendezett, mert a férje titokban rám köszöntötte a pezsgőjét. Én odamentem és azt mondtam: asszonyom, ne féltse tőlem az urát! De ön uram — fordultam a férj felé, — annál inkább féltetheti asszonyát a barátjától, aki állandóan szorongatja önagsága kezét az asztal alatt!

Ezt az esetet a lapok is megírták, engem valami csekély pénzbüntetésre is ítélték állítólagos botrányokozásért. De a lelkem nyugodt volt és úgy éreztem: végre megmondhattam az őszinte véleményemet!

— Mi a véleménye a budapesti férfiakra?

— Elragadóan kedvesek. Még a franciáknál is különbek. Csak egyet nem értek!

— Micsodát?

— Itt minden férfi, akit bemutatnak: valaki! Nagy címe van. Doktor, ügyvéd, igazgató, mérnök... de bármilyen nagy címe van, egyben valamennyien megegyeztek: egyiknek sincsen egy centje sem. Külföldön akinek címe van, pénze is szokott lenni. Itt csak címeket osztogatnak?

Zina e kijelentése szívenvágott. Megrökönyödtem. Hogy ez az egyszerű kis fekete nő ilyen szenzációsan ismerte fel az igazságot.

— Csak az utóbbi esztendőben szegényedtünk el ennyire! — jegyzem meg. Bólint.

— Igen, nagy a szegénység az egész világon. Maguk ezt csak most szokják meg. Nekünk négereknek ez nem újság. Mi mindig szegények voltunk. Meztelenül járunk az erdőben, ültetvényeken. Majd ha olyan szegények lesznek a fehérek, hogy ők is meztelenül fognak járni, akkor már nem is fogják olyan nagy bajnak találni, hogy nincsen pénzük és talán akkor a fehér férfiak és nők is meg fogják találni a szívüket!

Tábori Teeka

Arány Antal

Az élő pantheon

A Délibáb számára írta
Párkos Gusztáv

A modern színészek az alarc helyett a saját arcukra igyekeznek felrajzolni az illető karakternek külső megmutatását. A maszk, amit a karakter- és jellemszínészek az arcukra festenek, ragasztanak vagy a paróka, amit a fejükre tesznek, nem más, mint az illető szerep jellemének (amit éppen játszanak) a külsőségeiben való karakter megnyilvánulása. Amint az író a darabjában minden egyes szereplőnek a megjelenése előtt utasításokat ad a belső jellemzésre, úgy a színésznek a szerep át tanulmányozása után képzetének kell lenni a jellem külsőségeiben való megérezkedtetéséről, a megmutatásáról.

Sok szerző már azt is előírja az utasításaiban, hogy az illető színész, aki ezt és ezt a szerepet fogja alakítani, milyen maszkot csináljon, hogyan öltözzön; úgyhogy egy alapos szerzői utasítás alapján a színész mingyárt az első próbákon megéri és pontosan elképzeleli a megadott instrukció alapján az alakot s meg tudja úgy a belső jellemet, mint annak karakterével pontosan egyező külső elváltozást érzékeltetni. Ahány

karakterszerep, annyi különböző jellemfajta s annyi különböző külső elváltozást követel a karakterszínésztől a színpad. Természetesen, itt is a három felfogásnak, úgy mint a szerző, a rendező és a színész felfogásának, elgondolásának tökéletesen egyezniük kell. Tízéveszt esztendőm aktív színészi pályámon igen sok karakterszerepet játszottam, igen sokat alakítottam Amerikában, a hollywoodi filmstúdiókban az ottani rendezőim megalapozására, úgyhogy az én színészi meghatározásom az volt odakint, hogy én egy „all around” (minden karakterre elfogadható) színész vagyok.

Mussolini

Chevalier

Laval

(Aldor fejbetelei)

MacDonald

Grock

Hitler

A maszkírozás alapjául a belső és külső jellemábrázolás tekintetében szigorúan követtem nagynevű tanaromnak, a Magyar királyi Színművészeti Akadémia békebeli legjobb színésznevelő pedagógusának, Császár Imrének az utasításait, amelyek azt mondták, „hogya a színész feláll maszkírozó asztala mellől, arcán az illető szerep külsőségeiben is megnyilvánuló jellemzésével, egy idegen arcra a saját arcán, akkor már ne a színész nézzen reá vissza a tükörből, hanem arcban, hangban, mozgásban, gondolkodásban, öltözködésben, minden belső és külső megjelenésben az a valaki, kit az író szerint ábrázolnia kell”. Ez a tanítás végigvonult az összes alakításaimon és ennek a tanításnak köszönhetem amerikai sikereimet, amit csak a tartózkodási engedélyem lejárása és a beszélőfilm térhódítása akasztott meg.

Megfigyelő vagyok! Hiszen máskülönbön nem tudnék úgy imitálni, ami szintén egy

külön tehetség; Császár Imre tanárom szerint, ami igaz is, „az utánozóképessegről még nem lehet színészi tehetségre is következtetni”, vagyis „aki utánozni tud 2–3 embert, abból még nem következtethető, hogy színészi tehetsége is van”. Az én utánozótehetségem nem áll meg 2–3 embernél, hanem 18–20 embert tudok utánozni s ebben a formában ez is már művészetté emelkedik. Ezt bizonyítja életem legszigorúbb kritikusa, aki egyben tanárom is volt, Sebestyén Károly dr., akitől a szerepekben való elmélyedést, az esztétika oldaláról való megvilágítást a különböző szerepek karakterének, tanultam el. Ő írta egyszer azt a kritikát az én karakterizáló utánozótehetségemről, hogy „Pártos Gusztáv utánzása már nem is utánzás, hanem az illető egyének karakterizálásában való felélése úgy hat rám, mint egy Major Henrik által rajzolt kitűnő karikatura”. De a legnehezebb

VII. Edward

Al Jolson

Hegedüs Lőránt
(Áldor felvételei)

Sándor Pál

Gróf Klebelsberg Kálmán

Gróf Bethlen István

egy ilyen utánozhatóság mellett megóvni az egyéniséget. Ez nekem, hála Istennek, sikerült, mert egyetlen kritikámban sem emlékszik meg egyetlen kritikus sem arról, mintha én ezek közül a 20, nagyobbára színpadon szereplő nagy színészekből valakit is utánoznék az én szerepeim előadásai alatt.

A karakterszínészi munka nehéz, de változatos, aki szereti, annak minden egyes új szerep egy-egy megnyert esatát jelent. Egy új jellemnek a megfestése az élő emberi arc-borvászatra. Természetes, a karakterszínészeknek tökéletesen ismerni kell a színhatásokat, tudniok kell, hogy a sötét szín becsik, árnyékot vet s a világos festék kiemeli az arcnak azokat a részeit, amelyekre ráhelyezik. Teljesen ugyanaz az érzés, mint mikor egy festő egy portrét készít el. Bele kell vinni az illető szerep belső jellemének is a megérzékelését a maszkba. Sokszor vittem az uccáról az „Életből” maszkokat a színpadra. Ez úgy történt velem, hogy minden egyes érdekes arcot az uccán megnéztek s ha lehet, megtartom emlékezetemben s mikor egy új szerepet előlvasok, hirtelen előugrik az agyamból ez vagy az a látott arc, amely bátran alkalmazható az illető szerep belső jellemének a külső által való megérzékelésére. Nagyon ritka esetben történt az velem, hogy eltért volna az én telfogásom az író

vagy a rendező telfogásával szemben, egy-egy ilyen élő embernek a színpadra vitelével.

Ez a kis képsorozat a legközelebb nyilvánosság elé kerülő „Az élő Pantheon” című magánszámom karakterei. Amint látják is, legtöbb része hazai és külföldi politikus; ugyanis áttértem a politikai imitációkra, mert a színészeket már annyian utánozzák, részben jól, részben rosszul, hogy én, aki először mertem 1917-ben ezzel az imitációs számommal (amikor hét fővárosi prominens színészt vittem a színpadra) fellépni a nagyközönség előtt a Fővárosi Őrfeumban, most másfajta imitációs számra térek át. A maszkoknak szinte Fregoliszerű” átváltozásával s az illetőket jellemző aktuális események előadásával fogom csinálni ezt az új imitációs számomat.

Az előre megnevezett és a nagyközönség által jól ismert élő karakterek ábrázolása a legnehezebb, de ugyanabban van aztán a siker is. Ha a színpad távlatából mintegy képrámában megjelenik egy-egy előre bemondott élő, ismert ember képmásában a színész, annak legalább is 50%-a kell hogy hasonlítson az eredetihez. Azután a színpad távolsága s az előadó ügyessége kell még hozzá, hogy százszázalékos sikert érhesen el.

Pártos Gusztáv — „civil”-ben (Áldor felvétele)

KÁLMÁN BÁCSI, CSAK MOST SEGITSEN!

(EGY SZERZŐ BIZALMAS
VALLOMÁSA PREMIER UTÁN)

Tehát: szétszították a szerepeket.
Az egyik fő férfiszerepet — ő kapta!
Rózsahegyi Kálmán!

Olyan ez az érzés, mint amikor már a lámpalázban gyótródó, titokban a bukás rémétől rettegő szerzőnek egyszerre új reményt csepegtetnek a szívébe. Nem baj, ha nem is olyan jó a szöveg, majd Rózsahegyi humora „elvonja a szövegről a közönség figyelmét”.

— Vajjon, mit szól hozzá? ... Tetszik-e neki... ez vagy amaz... A második felvonásban az a mondás? ... És az elsőben a függöny? ...

Csupa kétség és reménység között hanykodik ilyenkor a szerző.

Én az elvékonyodott idegeimmel talán jobban idegeskedtem, mint más. Aztán a fejem is tudta, hogy reája van komponálva a — nevetetés! Minden!

Próba előtt óvatosan ráköszöntök:

— Jó reggelt, Kálmán bátyám...

— Szervusz... — biccent felém, de már fordul is vissza a társaságához s meséli az adomát tovább, mert azt nagyon szeret, adomázni. Persze, most nem lehet zavarni. Nem is tanácsos! A vidáman csillanó szemüvege mögé jparkodok látni. Hasztalan, a szeméből semmit se olvasok ki. S ahogy hajladozik kacagás közben a Nemzeti előtti padon s mulattatja a kollégáit, igazán semmi sincs távolabb tőle, mint a — szerep.

Talán nem is kapta kézhez még, gondolom, vizsgálgatva magam, de nyomban megpillantom a zsebéből előkandikáló szép fehér árkusokat, azokkal a gyönyörű gömbölyű betűkkel, ahogy a szerepeket írni szokták.

— Hát... hát... — hápogok s kegyetlen megnehezül a szívem.

Fent a próbateremben újra összetalálunk, de akkor sem szól egyetlen szót sem nekem. Mindenkinek van egy-egy szava hozzám, csak neki nincs!

Egészen ostoba dolgokat gondolok: el se olvasta, meg se nézte, bele se kukkantott.

Aztán megkezdődik az olvasópróba. Egymásután peregnék a jelenetek. Végre az övé következik a felvonás végén. Elhangzik a végszó, de Rózsahegyi nem jelentkezik, nincs is a teremben. Nagy kiabálás, ügyelők, színészek:

— Rózsahegyi!... Rózsahegyi úr!... Kálmán!

Percek telnek bele, amíg előkerül. Én sápadtan ülök, reményvesztetten, megtörtén, clomlottan.

— Mindegy... — mormogok lemondóan és végtelen szomorúság települ reám.

Végre fent van a házi szüpadon, föpogva lapoz a szerepében:

— Hol vagyunk?... — kérdi, pedig igazán tudhatná, hogy ha hívták, akkor az ő első jelenete következik.

Nagyot sóhajtok.

De még mindig nem olvassa a szerepét. Nem. A kérdések egész zömét zúdítja a rendezőre:

— Hol jövök be?... Hol állok meg?... Ki vagyok?... Mi van a szüpadon?... stb., stb.

Feleletet azonban nem vár, mindenre maga válaszol.

— Hiszen, nemcsak a szerepét... az egész darabot elolvasta!... — síkít fel bennem az öröm.

És amikor mondani kezdi a szöveget! Minden legkisebb árnyalatát a szerepnek, minden apróka, rejtett viccet, az egész figura rajzát hozza! Ugy hangzik, mintha már játszana! Majd kiugrik a szívem a helyiből!

— Kálmán bácsi!... — harsan fel belőlem a lelkesedés és a jelenete után hozzá rohanok, hogy megöleljem.

Gömbösné Galamb Margit:

AZ URIASSZONY

Ez a tartalmas, rendkívül tanulságos könyv, amely az írás művészetével tárgyalja mindazt, ami az igazi úriasszony alkotó lényege; a magyar irodalomban páratlan sikert ért el. Figyelmebe ajánljuk az „Uriasszony”-t mindazoknak, kik lelki finomságra és úri gondolkodásra törekednek. A mű csinosan van bekötve. Ára bérmentve 2 pengő 20 fillér. Megrendelhető a D É L I B Á B kiadóhivatalában Budapest, VII, Dohány u. 12 sz.

Rózsahegyi Kálmán — otthon

(Harsánji felv.)

— Jó... jó... — hárit el magától s csöndes pipaszó mellett az öreg Gabányiról kezd egy adomát mesélni, amiből persze leforrázottságomban egyetlen szót sem értem.

A következő próba rettenetes volt. S még rettenetesebbek a többiek. Mintha nem is törődne a szerepével. Nem mertem közeledni feléje.

— Mit mondjak neki?... Hát, nem szólhatok!

Vagy egy hét után összeakadok vele a Körúton. Csöndesen köszöntöm. Szívélyesen fogadja az üdvözlésemet. Csatlakozom hozzá. Jó kedve van. Csupa él, szípkázó szellem csillan minden szavából. De a szerepéről csak nem esik egyetlen szó sem. Végre ügyefogyott óvatosan ráterelem a szót.

— Majd meglátjuk, kedvesem... — mormogja s rögtön másról kezd beszélni. Több szó nem is esik a szerepről.

A következő napokban egészen mord volt a próbákon, csak kurtán tanácsoltatt a partnereinek. Velem nem beszélt, vagy ha igen, másról.

A tizedik nap azonban megváltozott. Mint valami zord zöld bimbó egy hajnalon, kezdett színeket verni, kezdte bontani magát a szerep.

Ha hangja tovább is monoton maradt, e itt s amott új gesztusok villantak meg

rajta. Szünetekben elfogott s javításokat ajánlott. Pompás ötletek voltak ezek. Érezni lehetett, hogy foglalkoztatja a dolog. És játszani is kezdett. Néhányszor szívemből megnevettelet. A jelmezés házi főpróbán a „játékoknak” valóságos arzenáljával volt már felfegyverkezve. Most már elégedetten konstatáltam, hogy a „szöveg” egészen jó.

És eljött az este is. A premier!

— Kálmán bácsi, csak most segítsen! — fohászkodtam magamban.

Az már a csodával volt határos, amit művelt: harmadik szavánál a közönség szívébe lopta magát s ha csak megmozdult a színpadon, harsanva harsogott a nézőtér a nevetéstől. Csak éppen leül s máris felviharzik a kacagás, csak éppen begombolja a lüszterkabátját s máris robajlik derülve a publikum. Olyan mestere ő a szívbeli komédiának, amilyen csupán néhány adattal az embereknek a hosszú századok alatt, áldásnak, kegynek, hogy nehéz életünket feljárdta.

En azt hiszem, legközelebb vele írok darabot. Nagyon könnyű lesz. Nem is kell szöveg. Egyszerűen beküldöm és azt mondom, tegyen és beszéljen, amit akar! Hiszen most is azt tette... hála, Istennek!

Ujházy György.

figyelen ide kérem: szó sines arról, hogy az Operaházal és a Nemzeti Színházal összevonnák egy fedél alá, olyan-képpen, hogy az Operaház színpadán felváltva tartanának előadásokat. Ez az álhir mindössze mint rémkép lebegett rövid ideig egyes színészek fantáziájában, de illetékes helyen ilyesmire nem is gondoltak. Ellenben a magánszínházak táján felmerült egy hasonló terv: A Belvárosi Színház jelenlegi bérleti, Heltai Jenő és Bródy Pál, miután színházukat Budapest egyik legjobb és legelőkelőbb színházává tették, nem szívesen cserélnék el a Belvárosi Színházal a Magyar Színházal. Viszont azt a kedvező alkalmat sem akarnák elszalasztani, amely most kínálkozik, hogy tudniillik a Magyar Színházal az új épület-

tulajdonos elsősorban nekik kínálta fel. Mint a beavatottak mondják, szó van tehát arról is, hogy megtarják a Belvárosit, de átveszik a Magyar Színházal, vagyis övek lenne mind a két színház.

— Szóval tröszt.

— Még pedig közös lársulattal. Emlékszik talán arra, hogy egy időben volt már trösztösítési díval Budapest. Az Uniónak öt színháza volt. Faludieknak kellett. Vig- és a Városi Színház. Bárdos Arturnak is kellett volt. Később Robozéké volt a Vig- és a Fővárosi Operettszínház. Aztán megszűnt a trösztösítési lár. Mindenki örült, ha egy színház gondjait elbírta. De jövőre, úgy látszik, ismét bizonyos együttműködés készül némely színházak között.

— Majd meglátjuk. De addig?...

— Addig hallgassa meg a legújabbal. Békffy Lászlóból nyári színházigazgató lesz.

— Ugyan hol?

— A Városligetben. Az eddigi tárgyalások szerint Feldék színházát, a Budapesti Színházal fogja átvenni Békffy László, természetesen a népszerű Feld Matyival együtt. Ismeri a legújabb direktor-díccet?

— Nem.

— Arról a primadonnáról van szó, akinek jelleptidijaival az egyik színházigazgató adós maradt. Hosszas tárgyalások után kiegyeztek abban, hogy az igazgató a primadonnának ad egy váltót a hátralékos gázsíróról. Másnap a színésznő büszkén mutogatta a barátnőinek a váltót. „Hát ez csak jó!” — mondta. — „Igy csak biztos a pénz?” Mire az egyik hölgy barátilag közbeszólt: „Mondd, kérlek, nem volna biztosabb, ha még Juhl Marcell is aláírná?”

— Hát bizony a színészek...

— Azokat csak ne tessék jéltetni. A múlt héten is az egyik pesti színész megjelent a Fészek klub kártyaszobájában és kilelt maga elé egy ezrest. Egy

A BUDAPESTI HIRLAP

vasárnapi képes melléklete
a magyar újságírás szenzációja

álta fel.
szó van
Belvá-
ínházal,
színház.

al. Em-
ben volt
ten. Az
diéknak
Bárdos
Robozéké
színház.
si lát.
pondfajl
nél bizo-
ly szín-
ig? ...
ujjabbal.
gazgató

gi tár-
izát, a
ni Bő-
épszerű
egűjabb

an szó,
színház-
egyalá-
z igaz-
állót a
néznő
a vál-
ta. —
ire az
mond,
a még

éltleni.
színház
obájá-
Égy

P

egész darab ezrest. Aztán felváltotta. És elkezdett játszani.

— Nem mondaná meg, hogy ki volt ez a gazdag ember?

— Hogyis ne! Hogy a hitelezői megrohanják. Elégedjek meg a történettel. Az ezres lassan, de biztosan fogyni kezdett. Foggyókúrás, köpör nők belesápadtak volna, ha látták volna, milyen szabályosan tud egy ezres a kártyaasztalon lefogyni. Nem akarom részletezni a dolgot, inkább átugrok néhány órát: hajnali három óra volt és a színész előtt két pengő feküdt. Ez maradt az ezresből. „Ha legalább taxin mehelnék haza Budára” — molyogta magában haláljárattan, aztán hosszabb szünet után elhatározta, hogy ezt az utolsó kétpengőst felleszi. Ha négy lesz belőle, akkor meg van a taxiköltség. Fellette. Megnyerte. És ekkor a háta mögött Z. Molnár László megszólalt: „Mazlista.”

— És a szerzők?

— Azok között is akadnak mazlisták. Hunyadi Sándor „Feketeszarű cseresznye”-je és Zilahy Lajos „Tűzmadár” című darabja nagy sikert arattak külföldön. A „Tűzmadár”-ból film is lesz, még pedig Amerikában. Vannak azért egyes szerzők, akik mégis sajnálják a színházi kiadótól azt a jutalékol, amit a darab külföldi elhelyezése fejében levon magának a tantiemekből. Pedig megérdemli. Az Otthon Clubban vasorázott a napokban az egyik színházi kiadó és az asztalnál vasorázott egy ismert szín-

Abbaziában

a tenger partján ingyen fürdővel, **bútorozott szobák**, a molótól öt percnire, **kiadók** személyenként **4 pengő 50 fillér**, amennyiben három személy foglal el egy szobát, úgy **4 pengő**. A szobák mind a tengerre néznek és az első emeleten vannak. Cím: Szidonia Klein, Abbazia, villa Merschlössel.

Szép, formás és egészséges lábak

A lábfájások mintegy varázslással megszűnnek!

Elegendő egy csekély mennyiségű SZENT RÓKUS LÁBSÓ-ból egy liter meleg vízben feloldani, ezáltal balzsamos, tejszerű lábfürdő keletkezik, melyben lábait vagy 10 percig áztatja. Ezen idő után a lábak fáradtsága, égő érzése, bokák duzzadása pillanatok alatt megszűnnek, úgyhogy egy számmal kisebb cipőt hordhat kényelmesen. A jótékony, oxigéndús víz behatol a porusokba és a fájós, lestrapált lábak olyanok lesznek, mintha újjászülettek volna. A cipő nyomása, csuklófájdalmak elmúlnak, a tyúkszemek annyira megpuhulnak, hogy kézzel eltávolíthatók. A túleröltöttség és legyengült lábak új erőt nyernek, fokozott teljesítményre képesek. Kapható drogériákban, gyógyszerárakban. Ha valahol nem volna, forduljon: SZENT RÓKUS GYÓGYSZERTÁR-hoz. Rákóczi út 70.

padi szerző is. Éppen, amikor a pincér a rostélyost hozta, a kiadót a telefonhoz hívták. Mialatt a kiadó odavolt, a szerző átnyúlt az asztalon, a kiadó tányérjáról levágta a rostélyos egy jókora darabját és tréfából áttette azt is a maga tányérjára. A kiadó visszajött és meglepve látta, hogy megdézsmállák a vacsoráját. „Mi ez kérem” — mondta búsan és fekete lett az arca, — „itt ellüntenek az ember rostélyosát?” Mire a szerző nagyokat nyelve megszólalt: „Csak azt akartam egyszer magának is megmutatni, milyen rossz az, ha az embertől lecsipnek harminc százalékot!”

— Válopör ezen a héten nincs?

— Az egyelőre nincs, de azért egyéb csalások vannak. Ujabbán a képesalások vannak divatban. Az ismert műgyűjtő vett egy mérgeződrága Van Gogh-jest-

Számos női bajnál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

ményt, amelyről, mikor már a palotájában, a szobája falán lógott, megállapították, hogy igen pompás hamisítvány. Az egyik barátja majd megpukkadt a neveléstől. Erre a műgyűjtő dühösen jelpallant: „Na és ha már hamis? Akkor se fizettem rá. A vételárat Kreuger-részvényekben fizettem”.

— És a primadonnafronton?

— Honthy Hanna most vette ki a nyári szabadságát, mert egész nyáron a Budai Szinkörben fog játszani. Gaál Franci, amint a Vigszínház befejezi

szezónját, európai körutazásra készül. Dayka Margit nyáron újból filmezni fog. Somogyi Nusira ugyancsak Budán vár egy szerep az új Brodszky-operettben. De nem kell féltetni a löbbieket sem. Minden primadonnára jut nyáron egy-egy színház, hiszen három nyári operett-színház lesz és ezenkívül néhány kabaré, Sarkadi Aladár három helyen fog játszani.

— Ő a legkapósabb? Miért?

— Mert ő az egyetlen, aki bele tudja lenni a darabba azokat a vicceket, amelyeket a szerzők az utóbbi időben elfelejtettek beleírni. Akarja hallani Sarkadi legújabb esetét? Beállít hozzá két idősebb úrhölgy. Elővesznek egy nagy gyűjtőívet és kéri, hogy írjon alá egy kisebb összeget. „Mire megy ez?” — kérdi Sarkadi. „A bukott lányok számára” — válaszolják a hölgyek. Mire Sarkadi félretolja az ívet. „Köszönöm hölgyeim” — mondja, — „né járadjanak. Azoknak én egyenesen adok”.

Május huszonkettedikén délelőtt fél tizenegykor döntjük el a Magyar nő ízlésének és ügyességének versenyét

Mindazok, akik a versenyen résztvesznek, jelenjenek meg ebben az időben a Corvin Áruház igazgatósági dísztermében. (Bejárat a Flóruccai kapun)

A versenyzők a Corvin Áruházban vásárolt ruhában, cipőben, harisnyában és kalapban tartoznak a zsűri előtt megjelenni

PEREG A FILM

ROVATVEZETŐ: PÁNYIMRE

A TITOKZATOS GRETA
ÚJ ALAKBAN

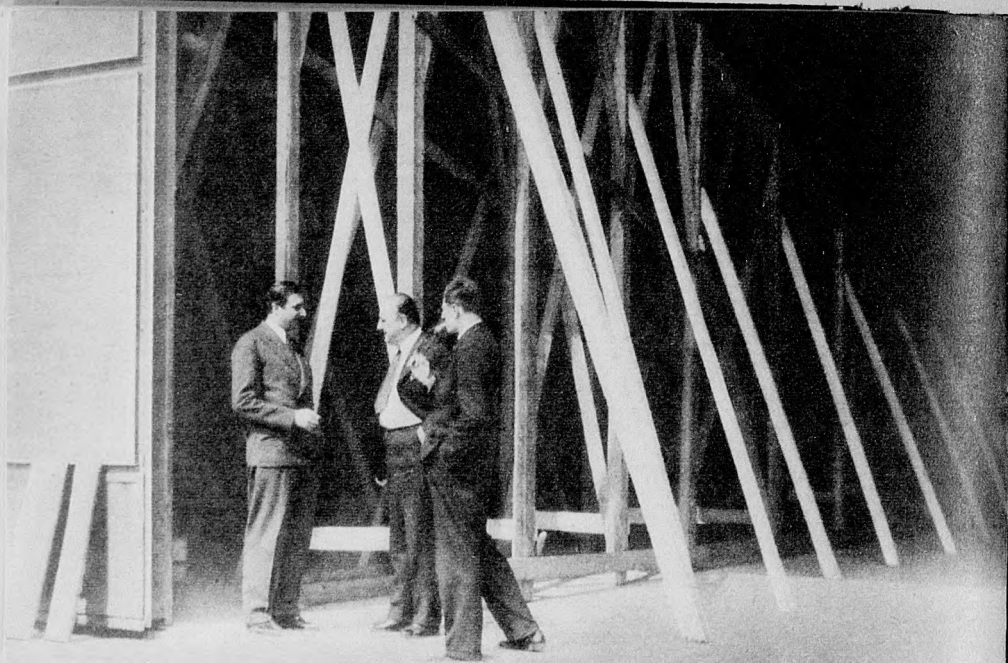
készül.
filmezni
Budán
errelben.
et sem.
on egyj-
operett-
kabaré,
fog ját-

le tudja
et, ame-
eljelej-
Sarkadi
két idő-
gyűjtő-
j kisebb
kérdi
ára" —
Sarkadi
lgyeim"
Azoknak

gyar
nyét

vesz-
ben a
ében.
p un)

vásá-
kalap-
lenni

Székely István és fivére Monsieur Orientère-rel

Székely István beszél...

Most már harmadszor jön vissza Pestre filmet rendezni Székely István. A „Hyppolit” és a „Piri mindent tud” után Gaston Leroux kalandos regényhőséről, Rouletabilleről készített filmet, magyar és francia verzióban.

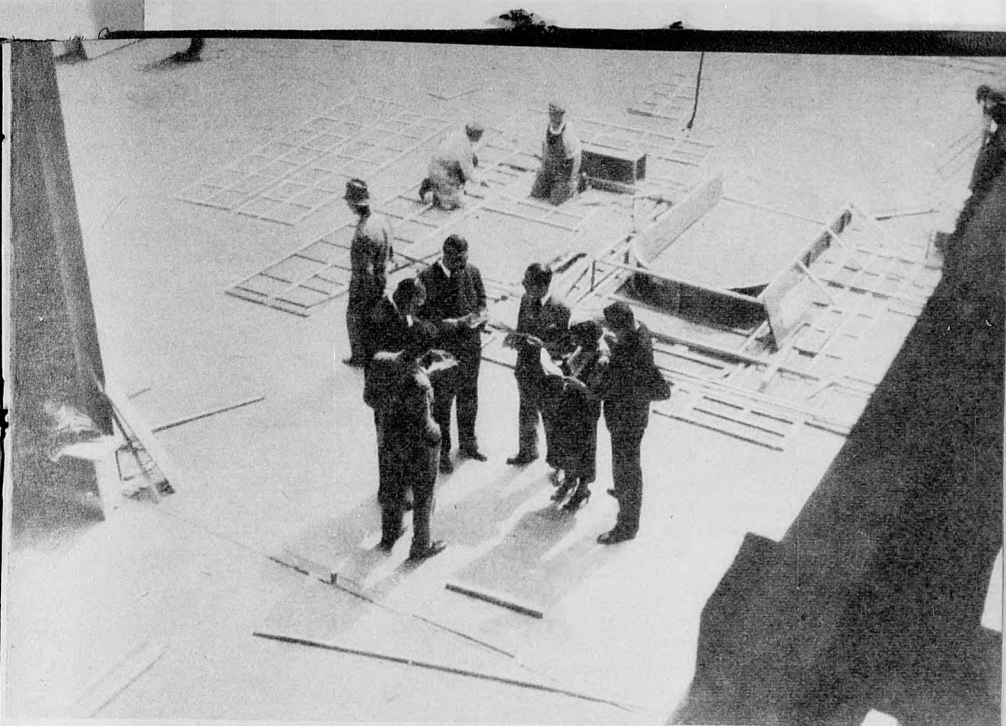
— Tulajdonképpen nem is két verzióról, hanem két külön filmről van szó — meséli — és a két filmből: másfél magyar. A francia változat témája tudniillik az, hogy néhány francia úr Budapestre érkezik, furcsa kalandokba keveredik és ezeket a kalandokat mondja el a film. Sok magyar beszéd lesz tehát benne. A magyar változatot teljesen önállóan fogjuk fel, Mihály István át is írja a témát és magyar színészekkel, a franciától majdnem független filmet pergetünk. A két verzió egyes jeleneteit így nem is vehetjük fel egyszerre — amint az szokás, — hanem elkészítjük előbb a francia film külső, majd műtermi felvételeit, azután a magyar változat műtermi, végül a magyar film külső jeleneteit.

Most azonban nem erről van szó. Megkértem Székely Istvánt, mesélje el beérkezésének történelét, mondja el, hogy lehet valaki Berlinben híres filmrendező. Szóval, hogyan lehet még ma is filmkarriert csinálni.

— 1920-ban mentem ki Berlinbe — kezdi, — de akkor még nem is gondoltam filmrendezésre. Ujságíró voltam és az „Ujságot”, majd a „Pesti Hírlap”-ot tudósítottam.

— Nos, akkor itt nem fogjuk megtudni, hogyan csinálhat Berlinben karriert egy vadidegen ember. Ujságíró volt és az ujságíró előtt könnyebben nyílnak az ajtók. Talán valami mást kellene kérdezni...

— Nem, szó sincs róla, nem ment olyan könnyen a dolog. Először is: filmről még szó se volt. Kinn dolgozott akkor Boris László rajzoló jóbarátom, aki azt a nagyszerű és egészen új ötletet adta, hogy fordítottassak le két novellát és küldjem be Ullsteinékhez. Ezen az ötleten igen jól mulattam, hiszen tudtam, hogy az ilyen novellákat el sem olvassák.

A Délibábót olvassák a Hunniában a diszletek építkezése közben. Középen Székely István
(Hajnal István felv.)

— Szerenesére tévedtem. Tíz nappal később választ kaptam: a novellákat elfogadták és írtak, hogy jöjjen be személyesen. Így kerültem, egészen kívülről, az Ullstein-lapok (van vagy száz) Feuilleton Redakción-jához, ahol a lapok tárcarovatait szerkesztik. Egy lépéssel közelebb kerültem a filmhez, mert rövidesen filmkritikákat írtam a Vossische Zeitungba.

— Azonban még most sem álmodtam rendezésről. Amikor aztán szerkesztőim: Norbert Falk és különösen a scenáriumíró dr. Ludwig Wolff mellett megtanultam bánni szűzsékkal, kéziratokkal, a Maxime-filmgyárhoz kerültem, mint dramaturg. A Maxime, ami ma már megszűnt (de én szerenesére nem szüntem meg vele együtt) az Ufa egyik vállalata volt. Az Ufa maga annak idején még nem produkált filmet: csak mint kölcsönző dolgozott és volt vagy kilenc vállalata. Itt azután rájöttem, hogy az igazi produktív erő a rendezőben van és a filmíró csak ír, ír, hogy a rendező végre elrontsa, amint írt. Gondoltam, inkább én rontsam el mások kéziratát, mint mások az enyémet.

— Ebben az időben persze még csak én egyedül kezdtem hinni, hogy tudok rendezni és mondhatom, sokkal nehezebb dolog

megmagyarázni egy kezdőnek azt, hogy rábízhatják a pénzt, mint: rendezni.

— 1927-ben szakítottam az írással és persze nem lettem egyik napról a másikra rendező, hanem: cutter. A cutter vágja meg a filmet (fiatal rendezőknek nagyon ajánlom, nem a megvágást, hanem a cutter mesterségét: nagyon sokat lehet vele tanulni) és én sokáig vágtam, amíg végre rendezhettem, persze csak egy-kétfelvonásosokat.

— Mi volt az első filmje? Gondolkozik.

— Egy kis kétfelvonásos. Mérsékelt sikere volt. Akik játszottak benne, azok már vagy meghaltak vagy letűntek vagy még fel se tűntek. Annyi bizonyos, hogy nem voltak híres emberek.

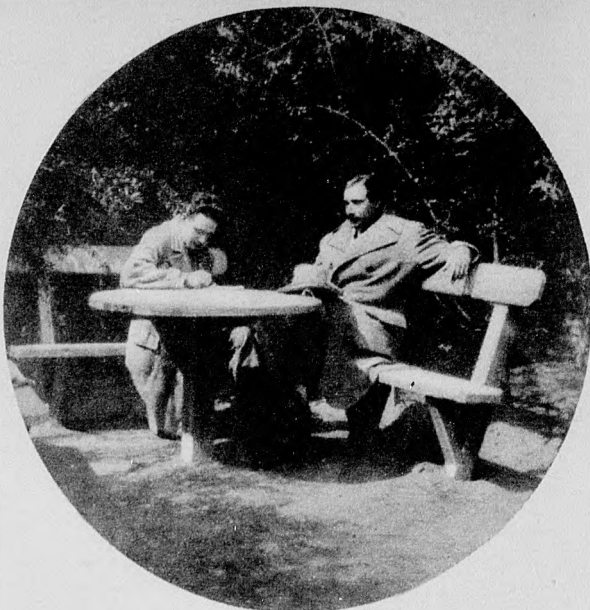
— Annyi bizonyos, hogy a rendezője sem volt híres ember.

— Sőt — teszi hozzá mosolyogva Székely István, — nem is tette híressé rendezőjét. Még vagy három ilyen kis filmet csináltam, Paul Heidemannal, de egyik sem tűnt fel, bár egyikkel sem volt baj: szépen keresztülmentek a vetítőgépeken és nem hozták meg a várt szerenesét.

— Ez persze elkedvetlenített. Meg is betegedtem, tehát szünet következett. Tíz percnél sokkal hosszabb szünet. Az ember azt hiszi, csinál egy kis filmet, aztán már

megvan az új Lubitsch. Nem lett meg.

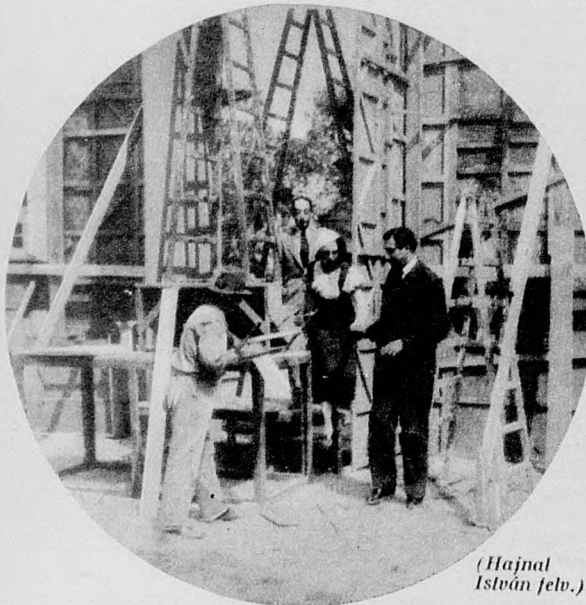
— Három évvel ezelőtt végre eljött a fordulat. *Várkonyi Mihály* csinált akkor egy némafilmet Bécsben. Egy lengyelnek kellett volna rendeznie, de Várkonyi nem bízott benne és a szerződésben kikötötte, hogy nekem mint művészi tanácsadónak dolgoznom kell mellette. Az aggályok jogosnak bizonyultak. A felvételek második napján kiderült, hogy a lengyelnek sejtelme sincs a rendezésről. Így aztán nekem adták át a *Regjét* (gyakran használ egy-egy német szót, a német sokszor előbb eszébe jut, mint a magyar. Megérezni rajta, hogy németül szokott rendezni.) Persze kötött marsrutával, kész díszletekkel, kiválasztott színészekkel nehéz volt valami érdekesebb dolgot csinálni. Mégis egész rendesen sikerült, a film üzlet lett, jól kerestek vele.

Székely István intervjut ad a *Déliabáb* filmrovatának

Igy aztán végre megadták az *Universálnál*, ahol még mindig cutter voltam, az úgynevezett amerikai *chanceet*.

Megcsináltam nekik a *Grosse Sehnsucht* — *Nagy vágy* című filmemet, ami nyáron jött ki, augusztusi kánikulában és mégis öt hétig futott. Ez alatt az öt hét alatt kiesít én is befutottam.

(Hajnal István felv.)

Székely István, Mihály István, a következő magyar film írója és egy próbatelvéltre jelentkező „vamp”

Amíg a fotóriporter körülgépfegyverezi Székely Istvánt, azalatt még néhány érdekes dolgot mond a filmről:

— Az borzasztó, hogy Pesten mit csináltak a „*Grosse Sehnsucht*”-tal... Nem esoda, hogy nem ment. Külföldön egymilliót hozott az *Universálnak*. Legnagyobb rendezői sikerem a *Házasság iskolája*, amely az idei szezón elején itt is jól ment.

— Talán meg kellene még írni a „*Déliabáb*”-ban, hogy a magyar *Rouletabillet* új magyar színészekkel szeretném kihozni. Szükségünk volna egy vampszínésznőre — de a sok híres pesti démon között nem találunk egyetlen igazi vampot! Nem fantasztikus?

De igen.

(pán.)

A szerelmes ürdögöt, Fejös Pál nagyszerű filmjét betiltotta a cenzura. Fejös Pál személyesen kérte a minisztériumban a film engedélyezését — de sikertelenül. Itt közöljük a film két nagyon izgalmas jelenetét
(Fotó M—G—M.)

SCREEN NEWS

FORD IS FILMET CSINÁL.
Természetesen mellékfoglalkozásként, hatfelvonásos utazási filmet peregetett le, több verzióban. Bizonyos, hogy a szórakozáson túl üzleti céljai vannak a filmmel az autókirálynak.

ANGLIÁBAN ezentúl vasárnap is játszanak a mozik. Mert — és ez a furesa a dologban — eddig éppen vasárnap nem volt szabad játszanioik.

ELKÉSZÜLT az új (németül beszélő) *Douglas Fairbanks*-film. Címe: *80 perc alatt a világ körül*. A cím ellenére kilencven percre tart — a rekord tehát nem hiteles.

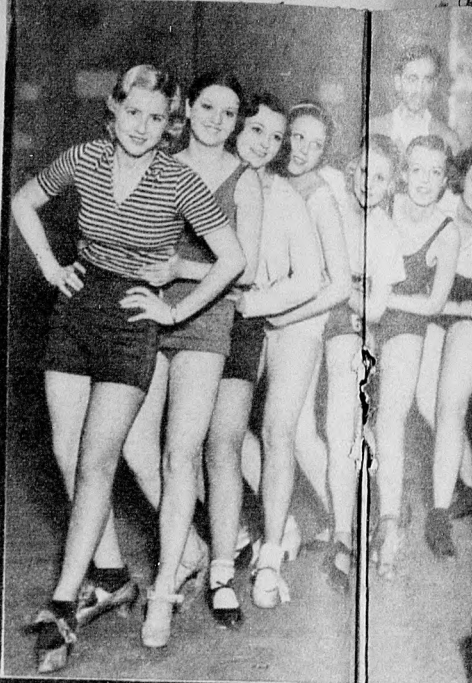
BESZÉLGETÉS GRETA GARBO DOUBLEJÁVAL.
Newyori levelezőnk rövid beszélgetést folytatott *Gerardine Dvorakovával*, Greta Garbo doublejával. Az intervjú így zajlott le:

— Meséljen valamit Greta Garbóról!

— Nem tudok róla semmit mesélni!

— Hogyan? Hiszen naponta látja, hallja...

— Még sohasem láttam Greta Garbót. Eljatszom helyette a double-jelenetet, de amikor ő jön, kigyullad egy kis lila lámpa a műteremben — és nekem mennem kell. Greta nem akar engem látni. Megengedi, hogy veszedelmes jelenetekben — ahol az arc amúgy is alig látszik — helyettesítsem, de ismerni látni nem akar... Ugy bosszúdom meg magam, hogy nem nézem meg a filmjeit, pedig én is játszom bennük. A mozi, ahol az ő nevét hirdeti a fényreklám, elkerülöm

Féncpróbát tartanak az Universal híre

FILMUJSÁG

KANNÁBÓL ÖNTIK A VIZET Verebes Ernőre a *Lehár*-filmben. Egyik jelenete szörnyű zivatarban játszódik — természetesen műteremben. Hat ember öntözi rá a vizet hatalmas kerti öntözőkannákból! Kellemes szerep, kivált nyáron.

EGY DAL, EGY CSÓK, EGY LEGÉNY: *Bolbáry* új filmje döntő sikert aratott a berlini premieren. *Gustav Fröhlich* magyar partnernője ebben a filmben *nem Alpár Gitta*, hanem *Eggert Márta*.

Az örök nap is eltűnik néha az égboltozatról. Eddig azt hittük, hogy Hollywoodban csak a lözsdén esik (a részvények árjolyama)...

CIN

AN
Magy
ság a
filmm
lunk
annyi
Az
Clair
sikert
Más
akart
mája
Ha
egy g
házbó
kider
és új
rol, s
szágu
ban é
ban.
nulság
Fe

...de re
a cal
múltik

TALA BIZELL, akit egy évvel ezelőtt: felfedezésekor a németek Greta Garbójának neveztek, eljárt Hollywoodban a *Császár-vadász* amerikai változatának női főszerepét. A német lapok azt írják róla, hogy egyszerűen nem lehet megismerni!

Ez Amerika.

KÉT HIRES NÉMET FILMIRÓ megbízást kapott az Ufától, hogy írjon az eddigieknél sokkal nagyobb szabású filmet *Willy Fritsch* és *Lilian Harvey* számára.

Ismét együtt vannak!

BRESSART DOLGOZIK! Új filmjének címe: A szerenese-cilinder. Új trükkje: nagyon szépen hegedül.

FILMZEITUNG

BETTY AMANN halálát jelentették. Megírták a külföldi lapok, hogy afrikai filmjének felvételei közben trópusi lázt kapott. *Betty Amann* most jelentkezett és kijelentette, hogy teljesen egészséges, bár éppen autobilserenéséltenség történt vele. Ötödik londoni hangosfilmjének főszerepét játssza.

ÉJSZAKAI DAL a címe *Magda Schneider* új filmjének. Luganóban készülnek a felvételek, még hozzá — *nadrágban*. Magda partnere *Jan Kiepura*, a nagyszerű tenorista.

...nak az Universal híres görljei

CINÉMA MONDE

ANOUS LA LIBERTÉ! Magyarul: *Miénk a szabadság* a címe az új *René Clair*-filmnek, amelyet most nálunk betiltottak és amelyről annyit írnak a lapok.

Az igazság az, hogy *René Clair* nem tartja nagyon sikerültnek ezt a filmjét. Más lett belőle, mint amit akart — mondotta. A témája a következő:

Hatalmas karriert csinál egy gyárigazgató, aki a fegyházból szabadult ki. Mikor kiderül a mult, megszökik és újra csavargó lesz. Kóborol, szabad életet él az országutakon — és sokkal jobban érzi magát, mint a gyárban. Együttal ez a film tanulsága.

Felvételei nagyon szépek

...de rövidesen „kiderül”, hogy a californiai vihar gyorsan múlik — kiderülnek *Anita Page* szeméi is
(Fotó Metro—Goldwyn)

Több mint ezren jelentkeztek a Délibáb film-pályázatára

Mátray Irma

Buzsoki Emmi

„Talán II.” jellege

K. Horgass Rózi

Simon István

„Carmen” jelige

Bokány Alajos

„Bogvő” jelige

„V. Rózi” jelige

„Marokko” jelige

Erdős István

Imovitz Pál

Szinte hihetetlen érdeklődés fogadta a „Délibáb” film-pályázatát, amelyet a Budapesten készülő Ufa-filmek statisztaszerepeire hirdettünk.

Olyan sokan jelentkeztek már eddig is, hogy kénytelenek vagyunk a jelentkezést lezárni. Új fényképeket tehát már nem vehetünk figyelembe. Nem is volna képes a zsűri másként az óriási anyagot feldolgozni.

Ezúttal ismét közlünk egy csokrot a beérkezett fényképekből. Valamennyit természetesen nem közölhetjük, — mert hiszen erre az egész filmrovat sem volna elég.

Nemcsak a nők...

Arra a kérdésre, hogy milyenek az amerikai férfiak, nagyon könnyű felelni: olyanok, mint az amerikai nők.

A tipikus amerikai férfi ugyanolyan típus, mint a tipikus amerikai nő. Két igazi amerikai nőt alig lehet egymástól megkülönböztetni. Két férfit — talán még kevésbé. Körülbelül egyformák. Arcviseletük éppen olyan szabályozott, mint a divatjuk, amellyel öltöz-

ködnek és a szívük, amivel szeretnek.

Sokan azt állítják, hogy az amerikai férj nem is szeret, csak hódít.

Ezért a megállapításért nem irigyeljük az amerikai divatférfiakat.

Ámbár, ha már olyanok, mint akik a film embergyárából jöttek ki — ne legyen szívük.

Talán nincs is szívük ezért mosolyognak mindig bármilyen történetük.

James Dunn

William Black

John Boles

James Howard

Ben Lyon

Lew Ayres

William Baxter

William Warren

Az amerikai férfi — bajusszal
Fenn: az amerikai férfi — bajusz nélkül

HANGOSFILMISKOLA **1**

A karrier első lépése

Előadó: Oliver Hardy

a Stan és Pan cég beltagja

Az első igazság, amit a karierről meg kell tanulnunk, a következő: *mindenki csinálhat karriert.*

Tudnunk kell azonban mindenekelőtt azt, hogy karrier: érvényesülést jelent. Az érvényesülés titka nem a nagy véletlen és nem a nagy tehetség — mint nagyon sokan hiszik, — hanem a rátermettség.

Rögtön megmagyarázom, hogy mit akárok mondani, előbb azonban nézzük meg a következő érdekes statisztikát.

Amerikában átlag háromszáz-háromszázötven film készül évente. Angliában, Franciaországban, Németországban, Oroszországban és Olaszországban körülbelül ugyanannyi. A kis államokat is beleszámítva, Európa és Amerika évi filmtermelése körülbelül nyolcszáz film. Ehhez jön még a kisfilmek, egy- és kétfelvonásosok, burleszkek, kultúrfilmek és híradók óriási serege.

Egy-egy filmben a sztárok mellett körülbelül tíz-tizenöt jólismert, és sokszor ugyanennyi kisebbnevű színész játszik. A filmgyár egész direkciónak, adminisztratív személyzetét foglalkoztatja a film; munkát ad természetesen a rendezőknek, operatőrnek és ezek segédeknek (segédrendezők, segédoperatőrök stb.); most jön még a technikai vezetés egész serege: hangmérnökök, szakemberek és segédek, a világosítók; a laboratóriumok munkatársai, a fényképészek; a díszlettervező is egész csapatot foglalkoztat: építőket és díszletezőket; hol van most még a zeneszerző, író, dalszerző, az egész — legalább ötventagú zenekar; ide kell sorolni az esetleges betétszámokat; a filmköleszönzőket, amely közvetlen kontaktusban vannak a gyártással; és még egy egy egész armádiát.

Azt kérdezik, hogy miért soroltam fel mindezt. Azért, mert csak ezzel a statisztikával felelhetek az első kérdésre, amelyet legelőbb így tesznek föl: *érdemes-e a film után vágyódnom?*

A feleletem: egy másik kérdés: *beteljesülne-e — legalább bizonyos mértékben — vágyai, ha az előbb felsorolt pozíciók bármelyikét elfoglalhatná valamelyik filmvárosban.*

Ha azt feleli, hogy *igen* — akkor azt mondom, érdemes a filmmel foglalkoznia. Ha azt feleli, hogy *nem*, azt mondom, nem érdemes.

Mert itt van a dolog fordulópontja: *Nem egy, hanem kétféle karrier van.*

Az első tényleg csak néhány kiválasztottnak szól. Egy filmnek tényleg csak néhány sztárja van.

De bűnös gondolat egy semmit nem próbált kezdőnek a legnagyobb helyre pályázni.

Ezreket tesz ki ezenkívül a jólismert és neves színészek száma, akiket *ugyancsak érdemes irigyelni*. Saját autóikon járnak, saját villájukban laknak. Bőven aratnak mindabból, amit dicsőség és karrier jelent.

Szóval azt állítom, hogy a maga körében karriert csinált a százféle technikus és szakember, aki belekerült a filmbe.

Egy Greta Garbo-film nemesak egy karriert jelent: a Greta Gerbóét. Egy Greta-film *körülbelül háromszáz filmkarriert jelent.*

Azok, akik nem foglalják el örömmel ezek közül a helyek közül bármelyiket — nem érdemlik meg, hogy karriert csináljanak.

Tehát az a tanulság: *nem egyesek, hanem százak, ezrek és tízezrek részére nyújt érvényesülést a film.* (Hollywoodban több mint százezer ember dolgozik. A maga módján mindegyik karriert csinált a film körül.)

Elsőrangú színész: alig van száz. Ámbár ez is óriási szám. De nem tudom, miért akar egy kitűnő laboráns, világosító vagy mondjuk: epizodista apaszínész-tehetség éppen *Lilian Harvey* lenni?

Ne gondoljanak mingyárt a sztárokra azok, akik filmre akarnak menni. Ez árt a karrierjüknek.

De ha ismerik a célt, amit rátermettségükkel elérhetnek: akkor igenis karriert csinálhatnak a filmen.

A többi: *tehetség, véletlen és szerencse* már magától jön, ha a sors így kívánja.

Nem akarok hiú reményeket kelteni, de remélem, bebizonyítottam azt, hogy a filmen és a film körül tízezrek számára van lehetőség.

A jó fényképész menjen el állóképes fotografusnak. Ha jól dolgozik, könnyen lehet operatőr. Operatőrből esetleg rendező. De a jó operatőrökért éppen úgy versenyeznek a gyárak, mint a színésznőkért.

A jó laboráns menjen és keressen elhelyezkedést a film-laboratóriumokban. A sötét-kamrákban éppen olyan híres sztár lehet, mint más, a ragyogó reflektorok előtt. A filmkirályok ugyanúgy kutatnak utánuk, mint az új csillagok után. A karrier és komoly anyagi siker nyitva áll előttük. *De ne kísérletezzenek Rudolf Valentínó maszkjában...*

Akit igazán benső szenvedélyek sodornak a stúdiók felé, azok ne álmodjanak az első helyről, mert vagy elbuknak — vagy odajutnak.

De ezer bukik el és egy ér oda.

A karrier első lépése: nem héliumföldes lépés.

Fejős Pál összeesett az éhségtől a hollywoodi uccán és

senki sem törődött vele. Mások is összeesnek, akikből nem lesz Fejős Pál.

Az egyik hollywoodi stúdió bájában beszéltem egy mixerrel. A legnagyobb sztárokat szolgálja ki, mikor azok betérnek, felvételek közben, egy korty italtra. Lelkesen mesélte nekem, hogy milyen karriert csinált. Remekül keres, érdekes helyen van és nagyon megbecsülik, nem engednék el.

Én is azt hiszem, hogy ez a mixer — ne tessék mosolyogni — filmkarriert csinált.

Az életet nem az álmok kormányozzák. Szóval nem az álmainkat, hanem elérhető és mégis nagyon értékes célokat keressünk a filmen.

Mert: *elérhetetlen karriert* csak egynéhányan csinálhatnak. De *elérhető karriert*: százezren.

Oliver Hardy, Stan Laurel partnere, akit Pan néven ismer a magyar közönség

(Fotó M—G—M)

FILMREJTÉLYEK

Egészen furesa, tréfás rejtvényt közlünk e héten: három elcsúfított filmsztárt, akiket fel kell ismerni a különös maszkban.

Az új játék, amellyel hogy szórakoztató, nagyon igazságos. Azok, akiket minden fényképen, minden filmen állandóan megszeppítnek, megérdemlik, hogy egyszer megsunyítsuk őket. Tessék leleplezni az álarcot. Kedves mulatság lesz és ezenfelül meg is jutalmazzuk.

Filmrejtélyeink szorgalmas megfejtőinek most már minden héten öt-öt díjat adunk.

1. díj:

két ingyen mozijegy a Rádius-filmszínház egyik előadására;

2. díj:

ugyanesak két ingyen mozijegy egy másik előkelő premiér-moziba;

3. díj:

Greta Garbo nagyalakú dedikált fényképe;

4. díj:

Beregi Oszkár dedikált fényképe;

5. díj:

értékes könyvjutalom.

NÉHÁNY FONTOS FIGYELMEZTETÉS A FILMREJTÉLYEK MEGFEJTŐI SZÁMÁRA:

1. Főlöszlegesen levélben küldeni a megfejtéseket. A levelezőlap portója olcsóbb!

2. A rejtvényképet nem kell csatolni a megfejtéshez, tehát azt nem szükséges kivágni. Kár volna emiatt megeseonkitani a „Déliab”-ot.

3. A megfejtéseket a „Déliab” könyvesboltjában (Dohány uca 12, Tolnai-palota) le lehet adni.

4. A rejtvények megfejtését a megjelenés után két héttel közöljük. A megfejtés határideje a megjelenés utáni második hétfő.

5. A jutalmakat mindig a megfejtés kihirdetése után következő héten küldjük el.

KIK EZEK AZ ELCSÚFÍTOTT FILMSZTÁROK?

A helyes megfejtők között osztjuk szét a fent felsorolt öt díjat.

A megfejtés határideje: május 30

Charlie Hudnut milliommósju azuccán megismerkedik egy vöröshaju leánnyal, Eleonorral. Hevesen ostromolja a leányt, de egyszerre titokzatos üzenetet kap egy ismeretlen szép asszonytól. Az üzenet két szó: Fekete pósta. A figyelmeztetés ellenére is csapdába esik és a titokzatos banda végez vele. Egy előkelő kaliforniai fürdőhelyen Miller filmkirály felesége, Barbara elképeszti a társaságot avval a kijelentéssel, hogy tudja a tettes nevét. Két nő beszél:

— Hazugság!... Ti találtátok ki!... Ti, akik annyi mindenfélét csináltok, nem tudjátok elképzelni, hogy valaki tisztességes is lehet...

— Hagyjuk ezt a témát!... Mondd, hallottál valamit az öregről?... Azt beszélék, otthon nála nincs minden rendben... Hogy az asszony...

— Valami lehet, mert azok, akik szombaton éjszaka a Beach Clubban a teraszon voltak akkor, amikor Armstrong elmesélte a Hudnut- esetet, valami különös dolognak voltak a tanúi. Tudod, egy pillanatra az öreg is benézett a klubba és persze hogy vele volt a nő is, aki valósággal lenézi az embert, pedig azelőtt csak egyszerű tanítónő volt. Az öreg a teraszon Armstronggal találkozott, aki elmesélte, hogyan találták meg Charlie Hudnut holttestét és akkor olyasmi történt, ami mindenkit megdöbbentett. Az öreg felesége közbeszólt és megmondta az áldozat nevét, pedig addig senki sem tudta a rendőrökön és az újságírókon kívül... Armstrongot úgy érte ez a közbeszólás, mintha fejbevágták volna és mindenkinek gyanus volt a dolog... Honnan tudta az asszony, hogy kit öltek meg?... Talán volt valami közte és Charlie között?... Honnan ismerte vagy honnan tudta, hogy mi történt vele... Ha tudnád, hogy miket beszélnek az emberek!...

— Mit?

— Hát mindenfélét és nem csodálkoznék, ha valami kiderülne!

— Jól tennéd, ha erről halkabban beszélnél, mert ha az öreg meghallja, hogy így beszélsz a feleségéről, holnap már nem leszel a Miller-gyár epizódszínésznője...

— Te képes lennél beárulni!...

— Majd bolond lennék, hogy engem is kidobjon!

Megint szünet következett a beszélgetésben, mert a stúdió egyik sarkában két statisztia összeverekedett. Egy percig mindenki odanézett, de amikor a segédrendező a két verekedőt kidobatta a stúdióból, senki sem törődött tovább velük.

— Mit szólsz ehhez az undok Donaldó Perezhez? — kérdezte néhány perc múlva Claudia Clairétől.

— Biztosan megint tökrészen szedték fel a rendőrök és most alkoholimámorát alussza ki valamelyik őrszobán... Csak én csinálnám ezt, rögtön repülnék, de a nagy sztárnak mindent szabad... Egy órája késik és százhusz ember vár rá!... Különben nekem nem fáj emiatt a fejem. Megkapom a napidíjamat és kész! Azt sem bánom, ha két métert sem csinálunk...

— Pereznek már nagyon sok van a rováson és ha így megy tovább, akkor nem adok neki két évet! Mindennap van valamilyen botránnya és alig győzi pénzzel a dolgot... Alig múlik el hét, hogy valakinek ne fizessen, hogy ne tönkje be a száját egy mamának vagy egy férjnek... Hallottad,

Édes és Décsynél lehet kapni a legjobb és legolcsóbb **írógépeket** (Már negyven pengőtől)
VII, Akácia uca 13 szám

hogyan mennyit fizetett a kellesnek, akiknek elhódította a feleségét! Háromszáz dollárt... És az a hólyag elfogadta a pénzt!

— Miért ne! Negyvenhét éves a felesége és azóta, amióta ez a Perez kivette a hálóját az asszonyra és az a botrányos jelenet bekerült az egyik lapba, olyan büszkén jár a filmgyárba, mintha legalább is ő találta volna fel a hangosfilmet... Utálatos fráter ez a Perez! Ha meglátom kikenet ábrázatát és azt az undok bajuszát, már rosszul vagyok! Nem értem, hogy a közönség mit szeret ezen az emberen!...

— Másfél évvel ezelőtt, amikor Tia Juanába utaztatok, bizony más volt a véleményed...

— Hallgass!

— Pardon, egy szót sem szoltam!

Ebben a pillanatban a stúdió ajtajában megjelent Frank Gibbons rendező és harsány hangon bekialtott:

— Vigyázat, felvétel!

Hirtelen lázas izgalom vibrált át a levegőn, az emberek helyükre rohantak és lassan becsukódott a stúdió hatalmas kerekében futó ajtaja.

— Donaldo, hol vagy? — hangzott újra a rendező ideges hangja. — Hol van az a fickó?

Az ajtó kinyílt és belépett rajta Donaldo Perez. Frakk feszült rajta, arcán vastagon állt a festék és fekete bajusza erősen be volt pomádézva. Mosolyogva biccentett jobbra-balra:

— Jó reggelt hölgyeim, jó reggelt uraim! Tehát kezdetjük...

— Mozogj már, mert istenuccese, odacsapok mindent! — ordított a rendező.

— Rendelkezésedre állok!

Ez a könyv nem az ördög bibliája,
s nem válik az ördög prédájává az, aki azt forgatja. Ha szereti az ártatlan szórakozásokat, megtanulhatja az ebben ismertett modern kártyajátékokat, az alsótól a Rummyig. Ára bérmentes küldéssel 1 pengő 10 fillér a pénz előzetes beküldése mellett.

Kártyajátékok könyve
Ira NADBY RIVO
90 FILLÉR

Megrendelhető Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Dohány uca 12

— Vigyázat! — kialtott Gibbons. — Minden rendben?... Felvétel!... És megkezdődött a bábjáték — élő hollywoodi viaszbabák felléptével.

5.

Az első út

— Nincs semmi mondanivalóm és mr. Armstrong nagyon lekötelezne, ha erről a dolgról hallgatna.

— Kérem, mrs. Miller, biztosíthatom, hogy szerkesztőm nem akarja feszegetni a dolgot, de kiküldött, mert abban reménykedett, hátha óhajt valamit a laptól... Mi mindent megteszünk, ha Hobart Miller feleségének kívánságai vannak...

A fiatalember zavarba jött és most némán nézte a szemüveges asszonyt. Érezte, hogy a szemüveg mögül szúrós szemek nézik minden mozdulatát.

— Mondja mr... izé... szabad újra a nevét...

— Eddie Cupid...

— Igen, Cupidó úr, mondja, miért visel ilyen kiállhatatlan nyakkendőt? Ugy néz ki, mint egy filmszínész, pedig nem az, úgy-e?...

— Nem, nem, két éve vagyok a Hollywood Times riportere és...

— De azelőtt filmszínész szeretett volna lenni... Ugy-e ezt akarta mondani?... De hagyjuk ezt! Csak mellékesen jegyeztem meg ezt a nyakkendőügyet. Tudja, nem tudom megérteni, hogy itt, ebben a városban miért akar mindenki filmszínész lenni vagy legalább is a filmszínészekhez hasonlítani... Maga is egészen rendesen nézne ki, ha nem viselne ilyen nyakkendőt...

A fiatalriporter szörnyű zavarba jött. Hol nyakkendőjéhez kapott, hol nadrágszárát símogatta, majd megkönnyebbülten vette tudomásul, hogy az asszony leveszi szörnyű szemüvegét és lassú mozdulatokkal törülgetni kezdi az üveget. Megkönnyebbül, mert látta, hogy az asszónynak szép szemei vannak és azonnal megállapította, hogy szemüveg nélkül nem is olyan félelmetes. Ez bátorságot adott neki ahhoz, hogy megszólaljon...

— Ami a nyakkendőmet illeti, tökéletesen igaza van... Donaldo Pereznek jól áll, de nekem nem...

— Donaldo Perez? — ismételte halk hangon a nő, miközben tovább törülgette szemüvegét. — Az a barnaarcú színész?...

— Igen, a Miller-gyárban dolgozik... Ugy-e érdekes ember?

— Nagyon érdekes és engem érdekel...

Megkérhetem valamire? ... Gyűjtsön össze róla minden adatot és juttassa el hozzám ... Tudja, nő vagyok ... De diszkrécióját kérem ...

— Természetesen ...

Barbara Miller fellelte a szemüveget, majd rideg hangon közbevágott:

— Ez volt az első, amire meg akartam kérni ... Remélem, nem tagadja meg tőlem ...

— Biztosíthatom.

— Akkor jó. Idefigyeljen. Elmegy a Western Avenüere és azon a környéken, ahol Charles Hudnut holttestét megtalálták, összerjra mindazokat a családokat, ahol fiatal, vöröshajú leányok vannak ... Értsen jól meg, nem az Avenüere gondolok, hanem a mellékutcákra, azokra a házakra, ahol egy-egy család él ... Mondjuk ... de várjon csak, előveszem a térképet ... Itt van ... Jöjjön közelebb! ...

A fiatal újságíró izgatottan közeledett az asztalhoz és szeméit a kiterített térképre függesztette.

— Tudja, hogy szombaton este hol talált rá a rendőr annak a fiúnak a holttestére?

— Igen, kint voltam ... Egy pillanatra ...

A riporter ujja végigszaladt a térképen és a Western Avenue egyik pontján megállt.

— Itt! ...

— Jó! — vágott szavai elé Barbara Miller. — Ha most e köré a pont köré egy kört képzelünk, egy olyant kört, amelynek szélétől a középpontig, tehát oda, ahol a holttestet megtalálták, öt perc alatt juthat el az ember ... Érti? ...

— Igen, szóval a körön belül minden házat fel kellene kutatni? ...

— Gratulálok, gyorsan megértett és ez nagyon fontos ... Tehát egy tizennyolc év körüli, vöröshajú leányt kellene felkutatnia ... A leányt esetleg Eleanornek hívják ... De ez nem biztos, mint ahogyan az sem biztos, hogy vörös a haja. Mind a kettőt meg lehet változtatni ...

— A nevet igen, de a haját nem, mert abban az esetben, ha nem találom meg, akkor holnap minden fodrászsalónban végignyomozok egy olyan lány után, aki szombaton este óta már nem vöröshajú ...

Barbara Miller levette szemüvegét és nevetett.

— Cupidó, magából még nagy detektív lesz! Kezdem csodálni ... Most már

azt is tudom, hogy miért éppen magát kerestem meg erre ... Armstrong éppen jókor küldte hozzám és én rögtön láttam, hogy használható lesz ...

— Tehát a föld alól is előkeritem a vöröshajú leányt és akkor meglesz a gyilkos ... Charles Hudnut gyilkosa! ... Ez lesz a szenzáció! ...

— Nana, csak lassan, ez nem lesz olyan könnyű és különben is nem a vöröshajú lány a gyilkos ...

— Hát akkor kicsoda?

— Ó csak a gyilkoshoz fog bennünket vezetni ... És most még a következőkre kérem meg. Ne csináljon semmit a saját feje után, mert elronthatja az egészet. Ha meglesz a leány, akkor megmondom, hogy mi dolga lesz, de addig is egy lépéssel se tegyen többet! Megértett?

Eddie Cupid feje úgy zúgott, mint egy gőzgép. Halványan emlékezett Barbara Miller multjára. Hallotta, hogy a bámulatos asszony egyszer kinyomozta egy kokainbanda vezérét és a rendőrség kezére jutott egy többszörös gyilkost, de nem értette, hogy az előkelő filmvállalkozó feleségének milyen szerepe van ebben az ügyben. Szerkesztője azzal a megbízással küldte hozzá, kérdezze meg, nem akar-e nyilatkozni a nyilvánosságának.

— Tudod, fiam — mondta az öreg Armstrong, — az asszony tud valamit. Szombaton éjszaka a Beach Clubban elszólta magát ... Menj el hozzá és kérdezd meg tőle, hogy mit tud ... De vigyázz, nehogy kellemetlenségem legyen belőle. Miller nemcsak hatalmas és befolyásos filmvállalkozó, hanem régi barátom is ... Nem szeretném, ha feleségét megharagítanánk ... Nem is bolygatnám a dolgot, de nagyon izgat ez az eset és a lapnak is jó lenne valami friss szenzáció ... Képzeld el, mi lenne, ha valamilyen úton-módon elcsíphetnők Charles Hudnut gyilkosát! ...

Eddie Cupid mindenre szívesen vállalkozott, de erre az útra nehéz szívvel indult. Hallotta, hogy Barbara Miller nagyon külsőn böhök Hollywood asszonyaitól. Még ha nem is veszi tekintetbe, hogy a *cár* felesége, olyan asszony, akiről mindenki azt beszél, hogy roppant zárkózott és hogy az emberek veséjébe lát. És Eddie nem szeretett azokat a nőket, akik a veséjébe néztek ...

Amikor végre az asszony elé került,

A színésznők mind

Morisson-tejjel távolítják el felesleges hajszálakat, mert a Morisson-tej használata kényelmes,

egy perc alatt hat, teljesen ártalmatlan s amellett jó és olcsó.

igazoltnak látta félelmét. Barbara Miller tényleg úgy nézett ki, mint aki a veséjébe lát. Az asszony tud valamit a gyilkosságról. Többel, mint a rendőrség. De honnan tudja?... Különös... Aztán Donaldo Perez érdeklő!... Ez még különösebb!... Pedig nem néz ki olyan asszonynak... Donaldo Perez azonban már szebb és gazdagabb asszonyoknak is elcsavarta a fejét... Hollywood Don Juanja!...

A fiatal riporter fejében mindez egy pillanat alatt villant át, de semmi úgy nem érdekelt, mint az, hogyan kapcsolódott be az asszony személye a Hudnut-féle bűnügybe. Hirtelen összerendezte, mert Barbara Miller megszólalt.

— Mikor hallok hírt magáról?

— Talán már este mondhatok valamit — felelte az újságíró. — De szabad még valamit kérdezni?... Nagyon szeretném tudni, honnan tudja azt a vöröshajú leányt?...

Barbara Miller elgondolkozva nézett a férfitra, majd rövid szünet után megszólalt:

— Azonnal telefonálok Armstrongnak és megkérem arra, adjon magának néhány napi szabadságot és itt van ez a csekk, költségeinek fedezésére...

Leült a kis frásztalhoz és kitöltötte a csekket. Búcsúzásnál még a következőket mondta:

— Ha együtt akar velem dolgozni, akkor meg kell ígérnie valamit. Keveset kérdezen!... Idejében úgyis mindent megtud... És még fontosabb: semmiről se alkosson véleményt!... Ez tévútra vezethetné és felesleges akadályokat gördítene utamba... És most fusson!... Ne feledkezzék el Donaldo Perezről!...

6.

Cupido szerelmes lesz

Eddie Cupid olyan volt, mint a jó vadászkutya. Ha nyomot kapott, a szél szárnyán futott és addig meg nem állt, amíg célhoz nem ért. A zsákuccáktól azonban félt. Ha elindult, hogy lapjának valamit kiszimatoljon, akkor mindig valakinek a tanácsára, útbaigazítására volt szüksége, hogy eredményt érjen el. Gyönyörűen elvégezte a rábízott feladatokat, de ha valahol megakadt, akkor olyan lett, mint valami pólyásgyerek. Sírni szeretett volna. Állt, állt, aztán szép lassan megfordult és hazaballagott s amikor megint elindították, újra futott.

Most is, hogy elhagyta a Miller-palotát, olyan volt, mintha taplót tettek volna a

fülébe. Beugrott kis autójába és egyenesen a város szívének vette útját. Ugy robogott, mintha az ördög lett volna a sarkában. A Boulevardon, az első üzletnél leszállt és megvette a város térképét. Visszaült kocsijába, de mielőtt továbbhajtott volna, a térképet térdére fektette és megkereste rajta azt a pontot, ahol megtalálták a fiatalember holttestét. Ceruzájával egy pontot rajzolt bele, majd találmra egy kört rajzolt köréje.

— Szép kis munkára vállalkoztam! — mormogta, amikor látta, hogy a körben hány ucca van. — Még szerencse, hogy jól ismerem ezt a környéket. Aztán még nagyobb szerencse, hogy ott csupa kis családi ház van!... Mit tennék akkor, ha csupa felhőkarcoló lenne a Western Avenue környékén?... Őt évig írhatnám össze az összes vöröshajú nőket!... Igy is legalább ezer nő lakik ebben a körzetben!... Még jó, hogy a hatvanéveseket kihagyhatom a játékból!...

A térképet zsebetette, majd a Western Avenue felé vette útját. Amikor kifordult a pálmákkal szegélyezett széles útra, megkereste azt a helyet, ahol a közlekedési rendőr felfedezte a különös autót, amelynek kormánykerékénél a halott Charles Hudnut ült. Megtalálta azt a pálmát, amelynek törzsét felhorzsolta a gazdátlan autó. Itt egy kicsit lassított és lassú tempóban hajtott öt percig, majd gondolkodás nélkül balra befordult az első mellékútcába. Lassan tovább hajtott, majd amikor megpillantott egy körülbelül kilencéves fiút, aki gumit rágott és üvegeserepeket igazgatott az út közepén, hirtelen megállt.

— Helló, boy! — kiáltotta a fiú felé. — Hány gumit itéltél már halálra?...

— Magáé lesz a nyolcadik, ha nem vigyáz — felelte vigyorogva a fiú és az aszfalra köpte a rágógumit.

— És nem félsz attól, hogy megbíalom a füledet? — kérdezte hahotázva Eddie Cupid.

A Modern Magyar Művészek ambiclózus színészgárdája érdekes előadást rendezett a Zeneakadémián. *Relle* Pál bevezetője után, határos magánszámok keretében három komoly problémákat felvető, újszerű egyfelvonásos került színre. Ezek közül *Mezel* Iván: *Laurin* c. műve volt a legsikerültebb. Jól érvényesült a szereplők között *Simon* Zsuzsa finom előadóművésze, *Vadl* Vera tehetséges, közvetlen játéka, *Dávid* Zsuzsi meggyőző naiva alakítása. Nem mindennapi drámai tehetség a kitűnő *Juhász* László, elismerésre méltó még *Szigeti* Pál és *Farkas* Gyula teljes illúziót keltő szereplése. A rendezés *Várady* Tibor munkája, aki ismét bebizonyította, hogy egyike legtejlődékesebb fiatal rendezőinknek.

— A maga keze nagyon messze van az én fülemtől és vegye tudomásul, hogy én öt év múlva Kalifornia lávfutóhajónoka leszek...

— Hurrá!... Aztán ha már ilyen ügyes vagy, hajlandó vagy-e néhány kérdésemre felelni?

— Látja, hogy nem érek rá! — válaszolta szemrehányó hangon a fiú.

— Első kérdésem, hogy láttál-e már ötdolláros...?

— Láttam! — felelte gyorsan a fiú és határozottan közeledett az autóhoz. — Láttam, de bármikor szívesen újra nézem...

— Nos, hát második kérdésem: akarsz-e öt dollárt keresni?

— Öt dollárért még az ablakokat is beverem itt!...

A riporter előhúzott egy ötdolláros bankjegyet és meglöbögötte.

— Ez a tied lesz, ha gyorsan felelsz. Gyere közelebb és most mondd meg, hány vöröshajú nő lakik ezen a környéken.

— Jaj, nagyon sok — felelte vigyorogva a gyerek. — Itt mingyárt ebben a házban is lakik egy... Ó a tanítónőm...

— Jó, jó — vágott közbe Cupid. — Sok embert ismersz te erre felé!

— Mindenkít a tizedik uccáig! — válaszolta sértődötten a fiú.

— Akkor még jobban nyisd ki a füledet. Én egy vöröshajú, körülbelül tizennyolc éves leányt keresek, tehát hagyd ki a beszámolóból az öreg tanítónőket!

— Ó, bár jó tanítónőm hallaná magát!... Nem tudna elmenekülni előle ezen a talicskán!... Öreg!... Hm... Tehát tizennyolc éves és nem negyven?... Itt van mingyárt Rosalie, a Grayék Rosalie-je... Vörös a haja és olyan szeplős az arca, mint az abroszunk...

— A szeplősöket is hagyd ki!... Csak a szép nőket sorold fel!...

— Miért nem beszélsz!... De mondja, komolyan megkapom az öt dollárt?...

— Meg, meg, sőt ha megerőlteted az eszedet, megkapod a párját is...

— Hát akkor itt van a szomszéd uccában Peggy, most jár negyedikbe... ja persze, tizennyolc éves kell magának!...

Az uccagyerek gumit dugott a szájába és komoly arcot vágva, elgondolkozott. Szemét azonban nem vette le az ötdollárosról.

— Jimmy mamája vöröshajú, de legalább ötvenéves... Bobby nővére a múlt hónapban még vöröshajú volt, de ma már fekete... aztán a negyedik uccában lakik Carole, aki a múlt héten kiesett az autóból és azóta kórházban fekszik!

Az Ave tulsó oldalán lakik...

— Maradjunk csak ezen az oldalon — szólt közbe Eddie Cupid.

— Minek maradjunk, amikor itt már nem lakik vöröshajú nő... ha csak nem számítjuk annak Mary Came-ot, akinek azonban inkább szóke a haja...

— Milyen nagy szakértő vagy!...

— Miért ne lennék, amikor fodrász szeretnék lenni!... Mondja csak, maga valami új hajfestőszert akar ajánlani a vöröshajúaknak?... Ha igen, akkor maga nagyon ügyetlen ember, mert miért pont a tizennyolc éveseknek akarja eladni.

Eddie élénken tiltakozott a vád ellen.

— Akkor biztosan meglátott erre felé egy vöröshajú leányt és azóta folyton rá gondol... Ismerem az ilyesmit!... Most aztán meg akar vele ismerkedni!... Ugy-e igaz?...

— Igazad van! — hagyta rá a férfi és hangosan nevetett.

— Tehát áttérünk a másik oldalra... várjon csak... A Louise... Hopp, mondja, csak nem azt a vöröshajú leányt keresi, aki a pirostetejű házban lakik és aki két héttel ezelőtt költözött ide?...

Az újságíró fülelni kezdett.

— Beszélj róla!...

— Szép lány. Nem csodálom, hogy megőrül érte...

— Én nem mondtam!...

— Tudom, szép lány, csak ne lenne olyan papája, aki az ember után fut...

— Ki után futott?

— Hát utánam. Bemásztam a kertbe, mert le akartam tépni egy fehér rózsát, hát nem meglátott. Nem hittem volna, hogy ez az öreg ember ilyen jól tud futni... Majdnem utólért, pedig szaporán szedtem a lábamat...

— Tehát öreg ember, jól tud futni és van egy vöröshajú leánya...

— Nem tudom biztosan, hogy a leány papája-e, de úgy néz ki...

— Hát majd megtudjuk! — mondta Eddie Cupid izgatottan, majd a fiú kezébe nyomta a bankjegyet és mielőtt még az ellenkezhetett volna, maga mellé ültette a kocsiba. — Most mutasd az utat!... De semmi feltűnés! Ugy teszünk, mintha nagyon ráérnénk...

A fiú bölintott és izgatottan magyarázott a férfinak. Néhány perc múlva csendes faszorba fordult a kocsí. A fiú egy távoli villára mutatott.

(Folytatjuk)

Miss Sport

1-9-3-2

Ma kétségkívül a sportok korát éljük. Amíg a színházak tátongnak az ürességtől, addig például egy-egy meccsre negyven-ötvenezer ember megy ki, sokan ázsióval vásárolják jegyeiket. Talán azért van ez, mert a legtöbb ember maga is sportol és a nők ugyanúgy résztvesznek ebben, mint a férfiak. A „gyenge nem” megerősödött.

1932-ben ez a jelző inkább ráillik a férfiakra, akik napi munkájuk mellett kevésbé érnek rá sportolni, mint a nők.

A mai nő homlokegyenest más, mint a háborúelőtti és ez elsősorban nem a bubifrizura, a kozmetikai szerek fokozottabb használata és a ruhák megrövidülése, hanem a sport következménye. A sportok kultiválása hozta

Ritka pillanat, amikor a nők nem a férfiakat ugratják

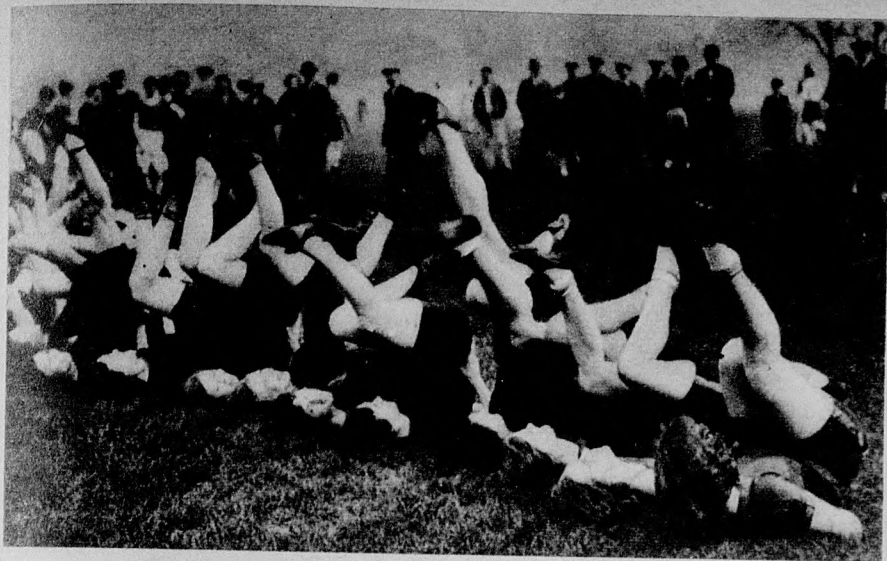
Egy erieket „göri”

magával az előbb felsoroltakat és a nő egyéniségének átforgatását.

A sport századában a nő nemcsak az izmait akarja kifejleszteni, hanem egyúttal ezen keresztül indul hódító útra a férfiszívek ellen. A legbiztosabb kozmetika ugyanis a sport, amely eltünteti a felesleges kilókat és ruganyossá teszi a testet. A Miss 1932 sportjelmezben igyekszik legyőzni a férfiakat és ezért van az, hogy ma már minden sportágból igyekszik kivenni a maga részét. Valamikor az eladósorban lévő lányok bálba jártak, ma sportolnak és week-endeznek. Mindkettő veszélyt jelentett, illetve jelent a férjjelöltek számára, de az utóbbi sokkal nagyobb mértékben. A húsz év előtti bálozó legényember legalább sejtette, hogy mi vár reá a táncteremben, a week-end partner vagy a sportpajtás azonban akkor kerül „csapdába”, amikor legkevésbé várja.

Bál és sport. 1912 és 1932. Mária kisasszony és Maca. Lássuk csak, mi a különbség közöttük:

(Idő: 1912. Szín: A Vigadó egyik sarka a szupécsárdás után.)

A newyorki női futballesapat reggeli tréningjét tartja

Mária (barna, hosszúhajú, 18 éves kislány. Kipirult arccal legyezi magát. Vele szemben ül):

Péter: Mária kisasszony... valamit szeretnék mondani.

Mária (még jobban elpirul, mert sejti, hogy mi következik. Mit is mondhatna egy fiatalember a szupécársárdás

után mást egy leánynak, mint ami következik): Tessék... Kelecsényi úr.

Péter: Mária kisasszony... én szeretem magát... legyen a feleségem.

Mária (szívére szorítja kezét, néhány pillanatig hallgat): Jaj Istenem... beszéljen a mamával.

Egy női rugby „rohamosztag“

Péter (hirtelen örömben elkapja a lány kezét és megesókolja).

Mária (duzzogva): De Kelecsényi úr... ezt igazán nem szabad lett volna.

(Péter néhány óra múlva boldogan megy haza legénylakására abban a tudatban, hogy jól választotta ki élettársát, mert az finom, szép és háziasszony. Ez utóbbi abból áll, hogy tud főzni, zongorázni, kézimunkázni, jó „szobahangja” van és még németül is beszél.)

Akiknek két keréssel többjük van

(Idő: 1932. Szín: Egy turista menedékház a budai hegyekben.)

Maca (vöröshajú, fiús alakú lány, most elszívott cigarettájáról gyujt rá egy újabbra): Csibi, add ide a piát a hátizsákjából.

Csibi (lásd: jampec 1932 kényelmesen kiveszi a borosüveget és átnyújtja Macának): Igazán, strapálhatnád magad te is egy kicsit. Adj egy staubot.

Maca (átnyujt egy cigarettát): Itt van, de máskor, ha nincs dohányod, ne gyere weck-rendre.

Csibi: Ne légy mingyárt olyan

muris. Inkább mondd meg, hogy mit csinálunk jövő héten?

Maca: Nem lehetünk együtt, fakakám, mert hétfőn és kedden résztveszek a teniszversenyen, szerdán az úszótréningen, csütörtökön pedig a kerékpárverseny selejtező mérkőzésén.

Csibi: Hát akkor a jó öreg pénteken találkozunk.

Maca: Nimolé, kedvesem. Pénteken golfnapom van, szombaton résztveszek a céllövő versenyen és jövő vasárnap van a vívóbajnokság.

Csibi: Mit csináljak én ennyi ideig egyedül?

Maca: Szerezd be az iratokat.

Csibi: Miféle iratokat?

Maca: Hát a házassághoz. Hétfőn úgyis lesz egy kis szabadidőm, akkor megesküdhetünk. Vagy talán nem akarod?

Csibi: De dumálhatunk róla. Mondd már, mi történhetik?

Ime, hölgyeim és uraim, ez a különbség a zongorázó Miss 1912 és a sportoló Miss 1932 között. A roman-

Mi az hölgyeim, éltzés akar ez lenni?

tikát megölte a sport és a modern amazonok nem az új bálruhán, hanem egy-egy sportkosztümön törnek a fejüket, amely végeredményben ugyanolyan gondot okoz, mint valamikor a napi menü összeállítás.

1932-ben a konyha és a zongora hiába vár gazdájára. Önagságát teljesen elfoglalja a sport és a pesti férjek legfel-

jebb csak abban találhatnak némi vigasztalást, hogy külföldön sokkal erősebb a sportjárvány. Ott a női sportok között a legférfiasabbak, mint például a rugby is első helyen vezetnek. A pesti sportladyk egyelőre még nem tartanak itt, de lehet, hogy rövidesen ebben is utol fogják érni külföldi társnőiket.

Sz. Ö.

Barátságos gollmérkőzés

A világ legelőkelőbb kabaréénekesnője — Josephine Baker metamorfózisa — Mistinguette tervei — Aki 44 kiló pénzt költött egy spanyol táncosnőre — Goethe Amerikában — Disraeli és a „macosz” — Jeritza a Hobe Warten — Ronda tanár úr — Akik keresztiüléneklék Európát — Werner Krauss feleségét a bíróság elítélte a filmjé — A prágai kísértetopera — A Rotten Row rémlovasai

Párizs bohémnegyedében, a Montparnasse-on van egy kis pincekabaré, a Caveau de Montparnasse, mely most egyik napról a másikra a párizsi lársaság és a gazdag idegenek kedvenc találkozóhelyévé vált. Mi tesz divatossá manapság egy színházi vállalkozást Párizsban? Nos, elsősorban a közönség sznobizmusa. Ennek köszönhető a Caveau de Montparnasse jámbor tulajdonosa is, hogy helyisége márról holnapra népszerűvé vált. Hosszú hónapok óta lépett már fel a kabaréban egy fiatal szőke énekesnő, akiről a kutyák sem vetik tudomást. Egy szép napon aztán a „fiatal szőkérről” kiderült, hogy ő a világ legelőkelőbb kabaréénekesnője, művészi nevén Marie de Saint-Verse.

Heinrich Mann

mint egyik indiszkrét párizsi lap kiderítette, valódi nevén Marie de Saint-Suveur grófnő, II. Jakab skót király egyenesági leszármazottja. Fritz James herceg unokája, d'Harcourt markí unokahuga, anyai ágon pedig de Ligue herceget vallja nagyapjával. Az eset pikantériája, hogy a grófnő egyáltalán nem kenyérkeresetből választotta a kabaréénekesnői pályát egy kis montparnasse-i pincében, hanem szenvedélyből, Mindenáron színésznő akart lenni. Ma ő Párizs legdivatosabb sztárja. Állítólag tehetséges is. Fél tucat gazdag amerikai tett neki házassági ajánlatot. Marie azonban kijelentette, hogy elvől nem megy férjhez — rangján alul. Josephine Baker újból turnén. Mi tör-

tént? M
rizsban?
téria: Bak
elsősorban
darabokat.
nokat. Én
főzésának t
ajándékoz
Josephine
tanulta eze
valósított
fellépett,
vele, ha m
lenné vált
Nem buko
„Pretty lit
a füstös m
egy nagy s
és most eu
val igyeksz
lépését ann
rendőrség
Fogadjuk
egymásnak
hírt. Az egy
filmezni fo
visszavonul
mindössze
tehát, hog
alternatívá
de Paris-t

Josephine Baker mint jazz-zenekar vezető

tént? Megint népszerűtlenné vált Párizsban? Nem. Ellenben egy másik pikantéria: Baker hátat akar fordítani a táncnak és elsősorban énekelni szándékozik. Régi négerdarábokat, angol, spanyol és francia szanókat. Érdekes a fekete sztár metamorfózisának története. Valaki egy daloskönyvet ajándékozott neki ősrégi néger dalokkal. Josephine a saját maga szórakozására megtanulta ezeket a dalokat. Most hazard ötletet valósított meg. Egy régi párizsi kabaréban fellépett, mint énekesnő. Tisztában volt vele, ha megbukik, hosszú időre népszerűtlenné vált Párizsban, mint táncosnő is. Nem bukott meg. A dal, amit énekelt a: „Pretty little baby” slágerré vált és Baker a füstös montmartre-i lokálból átköltözött egy nagy színházba. Így lett Baker énekesnő és most európai turnéja során egész Európával igyekszik a régi Bakert — akinek fellépését annak idején számos fővárosban a rendőrség tiltotta be — elfeledtetni.

Fogadjuk fenntartással a következő két, egymásnak homlokegyenest ellentmondó hírt. Az egyik szerint Mistinguette a jövőben filmezni fog, a másik szerint a végleges visszavonulás gondolatával foglalkozik. Most mindössze 65 esztendő, valószínűnek tartjuk tehát, hogy a filmzés és a visszavonulás alternatívája közül a harmadikat, a Casino de Paris-t fogja választani.

Démonok és férfievők minden korban és minden európai országban akadtak a színésznők között. Színésznőért már sikkasztottak, csaltak, loptak, sőt gyilkoltak is. Ilyen különös bűntényre azonban még nem akadt példa, mint amilyent a marseille-i törvényszék tárgyal. A vádlott a marseille-i Saint-Charles pályaudvar 30 éves raktárnoka, Lazare Scornet, aki egy őrizetlen pillanatban 44 kilogram arany- és ezüstpénzt lopott a pályaudvar trezorjából. A pénzt tíz nap alatt elköltötte Conchita Reyze-re, a híres spanyol táncosnőre. A „szerelmespárt” Barcelonában fogták el s a pénzből már csak pár dekát találtak meg náluk. „Mindössze” másfélmillió frankról van szó. Hogy ez a pénz hova tűnt, azt senki sem tudja.

Amerikában is ünnepelték Goethét, a Faust és Egmont előadásával. Rossznyelvek szerint az egyik amerikai direktor, egy drámai színház igazgatója (!) Goethét élő költőnek tartotta azzal az indokollással, hogy „neki sem fizet tantiémet”. Egy másik jellemző amerikai történet. — Goethe — kérdezi Ernest Rayton, az ismert Broadway-színész Gerhardt Hauptmann-tól — ki az a Goethe? — Hát nem tudja? A nagy német költő, a „Faust” és az „Egmont” szerzője. — Aha — mondja Rayton — tudom már, csak hogy mi Schiller néven ismerjük őt.

A Burgtheater Disraeli-előadásán történt Bécsben. Disraelit Ernst Deutsch alakította. Az egyik jelenetben a vendéglő udvarában négy angol úr ül egy asztalnál, teát isznak és kekszet esznek hozzá. Az egyik megszólalt: mit rendelhetünk volna tea helyett? A pincér bejön egy tállal, a másik asztalhoz megy, melynél Disraeli ül egyedül és jelenti: makaroni! Leveszi a tál födelét. Ekkor következett Ernst Deutsch óriási meglepetése: a tálban nem makaroni, hanem egy egészen más nemzeti eledel — macesz volt. Az előadás majdnem nevetésbe fulladt. Deutsch máig sem tudta kinyomozni a színpadi tréfa szerzőjét.

Hohe Warte. Ez a szó nem ébreszt éppen kellemes emlékeket a sport barátaiban. Ezáltal azonban nem futballmeccsről van szó, hanem hangversenyéről, melyet június elején fognak tartani a bécsi szimfonikusok Jeritza Mária közreműködésével. Ez az első szabadtéri hangverseny, melyen Jeritza résztvenni hajlandó.

Évtizedekkel ezelőtt írta meg Heinrich Mann „Professor Unrath” című regényét, mely a világ legtöbb nyelvén megjelent. Évtizedekig eszébe sem jutott a regényt színpadra átírni. Pár évvel ezelőtt azonban hangosfilmet írtak belőle a „Kék angyal”-t.

A hangosfilm óriási sikere készítette valószínűleg Heinrich Mann arra, hogy a „Professor Unrath”-ból (magyarul „Ronda tanár úr” címen jelent meg) Erich Ebermayer társaságában drámát írjon. A drámát már kéziratban hét város kötötte le, Berlin, Hamburg, Párizs, New-York, Kopenhága, Stockholm és Bécs. Ósbemutatója a bécsi Burgtheaterben lesz.

Egy érdekes prágai fogadás terminusa jár le az elkövetkező hetekben. Két Prágában élő orosz énekesnő, Maria és Anastasia Wereskin fogadtak a prágai autókлубbal, hogy fillér nélkül keresztfüléneklük magukat Európán, még pedig autóval. Az Európa-körűli utazást nem szabadott előzetes szerződésekkkel előkészíteniük. Így történt, hogy a két nővér utazása a legkalandosabb külsőségekkel zajlott le. Brüsszelben, Párizsban például előkelő hangversenytermekben sikerült fellépniük, Stockholmban már kénytelenek voltak uccai énekléssel keresni a kenyérüket, Helsingfors környékén autódéft érté őket és két hétig járták énekelve a várost, míg a javítási költségeket összeénekeltek. Utjuk most Rómán, Belgrádon, Sofián, Bukaresten keresztül Budápesre is elvezet majd. Kérdés, hogy ebben a színházi fővárosban nem szorulnak-e ki majd az uccára. Háromezer kilométert tettek meg

eddig és ha visszaérkeztek Prágába, jelentős összeggel gazdagodnak.

A berlini bíróság érdekes ítéletben tiltotta meg Maria Bardnak, Werner Krauss feleségének a filmezést. A színésznőnek ugyanis Saltenburg igazgatónál a „Traum einer Nacht” című operettben kellett volna fellépnie. Premier előtt megbetegedett. Pár nappal később Saltenburg legnagyobb meglepéssel hallotta, hogy Maria Bard részvesz egy német film felvételein. A tárgyaláson Bard asszony orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy az orvost előadásain nem vehet részt, annyira megerőltető az számára, viszont filmeznie az orvos véleménye szerint szabad. A bíróság nem honorálta a különös orvosi véleményt, ellenben kimondta, hogy a színésznőnek tilos a filmen fellépnie. Ha mégis fellépne, naponta 500 márkát kellene fizetnie a színiigazgatónak. Ez az ítélet első sorban a filmtársaságot hozta zavarba, mert itt áll egy féligkész filmmel, melyet csak hónapok múlva fejezhet be. Berlinben most lázasan keresnek egy nőt, aki hasonlít Maria Bardhoz.

Weinberger „Swandá”-ja és Kreneck „Jonny”-ja iskolát csinált a jazzoperában. A prágai német színház mutat be most egy különös jazzoperát, zeneszerzője Jaroszláv Krizka, címe: „Kísértet a kastélyban”. A darab gúnyirat az okkultizmus és a jámbor, idejétmúlt kísértetek ellen s a színpadon körben egész csapat kísértet énekel — lepedőben.

Anglia társasági botránya. A Rotten Row London előkelő lovas-alléja a Hyde-parkban és minden reggel itt lovagol a londoni számottevő társaság. Az előkelő lovas-allén óriási meglepetést keltett egy reggelen egy csapat lovasszínész pullóverben és hajadonfótt, élükön Frank Lawton-nal. Erre még nem volt példa a Rotten Row-n, hogy valaki keménykalap és lovaglódressz nélkül merészkedjen ide. Az angol felfogás szerint ez legalább olyan shocking, mint nálunk például nadrág nélkül végigsétálni a Korzón. Az angol Urlovasok Egyesületének elnöke, a konzervatív Sir Walter Gilbey éles nyilatkozatban kelt ki ez ellen a barbárság ellen. A válasz nem késett Gilbey nyilatkozatára. Lawton hajadonfótt, pullóverben és lovon lefotografáltatta magát a Rotten Row-n és a képet három illusztrált lapban adta le. Robert Horne, egy másik ismert színész nyilatkozata szerint, ha a konzervatív Sir Walter-től függene, akkor az Oxford—Cambridge evezősversenyen cilinderben eveznének végig a távol a derék egyetemisták.

Ilyen bajai vannak Angliának a japán-kínai háború eszledejében.

Amerikai lány

írta
Innocent
Erőd

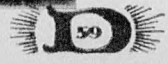
A szálló halljában délre járt az óra
s jött szőkén a karesú amerikai lány.
Fehértő arca volt, hosszúka, különös,
rajta volt a bétveg : amerikai lány!
Nem a filmrevüknek táncosképű görkje,
nem a sportfényképek izmos amazonja,
de hűs acélvázból volt sudaras teste
s kék szeméből fénylett : amerikai lány . . .
Felhőkarcolóknál, emelt vasutakon
és földalatt bűgő járógépek fölött,
hajszás, friss, vadító, konzerves világban,
ott van otthon, ahol az álmaim járnak,
ha tudok még álmodni, néha, szürkületkor,
s akkor elképzetem : amerikai lány ! . . .

Jó lett volna mindent elmondani neki :
vagyok, élek én is, kismértékű sorsban,
belsőrovo vagyok egy árva kis nyelven
s egy lengyérnyi földet úgy hívok, hogy : haza.
S tudom, Nobel-díjat kapott Sinclair Lewis,
s tudom, hogy nem jutok el odáig soha,
ahol számba veszik, hogy ki és mit végzett,
mert szavam nem hallik egy kődobásnyira . . .
de mégis, mégis, néha, vad verssorok trónján
úgy érzem, én vagyok a világ közepe,
s ha én szeretek, hát abból is ember lesz !
S talán mégis, én is világpolgár vagyok !

Ezt és még sok mindent mondtam volna neki.
Meghallgatta volna figyelő szeméssel,
végignézett volna, akár egy tűzföldit,
vagy jeges eszkimót, vad látványosságot
s arra gondolt volna : nń, milyen érdekes !

Álltunk szemtől-szembe, néztük egymást némán.
Egy pere volt az egész, aztán meghajoltam.
Keskény, erős kezét előmbre nyujtotta,
s halkán és szüvesen ennyit mondott : gud báj !
S a hotellépcsőn eltűnt az amerikai lány.

SEBŐK

Színészhistóriák

Írta: Szendrey Mihály

A végzetes szerep

Említettem, hogy Náday Ferencnek legnagyobb élvezete az ugratásokban tellett. Egyszer, amikor befejezte Aradon a vendégszereplését, közvetlenül utána Jászai Mari-nak kellett megkezdenie a vendéjátékát, az „Antonius és Cleopatra”-ban. Náday megtudta, hogy a darabban én játszom azt a rabszolgát, aki hírül hozza Cleopatrának Antonius hűtlenségét és a darab szerint ezen Cleopatra annyira felháborodik, hogy a hirhozói felrúgja.

Náday figyelmeztetett arra, hogy Jászai Mari ezt a jelenetet igen temperamentumosan csinálja és meg is cibálja a hirhozó fejét. Mihályfi Károly például, aki a Nemzetiben játszotta a szerepet, fejtfuszt kapott Jászai Mari miatt és éppen ezért azt ajánlotta nekem, hogy a jelenésre tegyek a fejemre egy jól felsütött római parókát, mert később Mihályfi is úgy védekezett. Követtem a jóakarátúnak látszott tanácsot és parókával a fejemen mentem be a jelenésre. Jászai valóban ráncigálni kezdte a fejemet és egyszerre, uralom isten, kezében marad a parókám. Ilyen haragos Cleopatrát még nem teremtett az Isten, talán a rúgás nem is következett volna be, a paróka miatt azonban olyan erővel rúgott belém Jászai Mari, hogy kipenderültem a kulisszák mögé.

Egy hónapig betege voltam Náday tréfájának.

Nyáray Antal, mint huszár

Egyik legkedveltebb kollégánk volt Nyáray Antal, aki már akkor is, úgyszólván gyerekeiben soha nem gondolt a másnapra, mint afféle bohém, nem vette komolyan az életet. Amikor sorozásra ment, hogy-hogy nem, alkalmasnak minősítették és huszárnak osztották be. Ahogyan az ilyenkor szokás, a bevonulás előtti napon lendületesen elbűcsűztattuk és összeadtuk egy napon statisza díjainkat, hogy legyen szegény Tóninak legalább az első napokban valami kis költőpénze. Reggel elkísértük a Ferenc József kaszárnyába és megvartuk, amíg beöltöztetik. Soha olyan komikus huszárt nem borított még egyenruha, mint őt, Na de nem is sokáig viselte Tóni barátunk az uniformist.

A bevonulás októberben történt és január elején Nyáray Tóni civilruhában jelent már meg az iskolában. Szigeti József, akit úrnak

sohasem volt szabad szólítani és megköve-telte, hogy Szigeti bácsinak nevezzük, mosolyogva kérdezte:

— Mi az, te magyar huszár, már meg-mentetted a hazát?

— Kidobtak, Szigeti bácsi — mondotta Nyáray Tóni és vélellenül igazat mondott, mert Tónival a következő eset történt meg:

A színészhuszárnak a méltányos őrmester úr megengedte, hogy otthon lakjék. Mi sem természetesebb, hogy Tóni ezzel a kedvezményel alaposan visszaélt és reggelenként alaposan elkésett. Egy szép napon nagy katonai parádéra készültek a Vérmezőn. Ófelsége, a király is bejelentette legmagasabb látogatását, de Tónit ez a körülmény sem tudta korábbi felkelésre készíteni. Tóni akkor ment a kaszárnyába, amikor a huszárok már kivonultak, mint jó katona azt gondolta, hogy nélküle a parádét nem lehet megtartani. Lóra kapott és utána rohant ezredének. A Vérmezőn javában folyt a cerele, amikor hirtelen lödöbögés hallatszott és a fagyos úton egy lovas közeledett. Mindenki azt hitte, hogy futár hoz valamilyen jelentést. A tiszt urak legnagyobb rémületére azonban Nyáray Antalt ismerték fel a küldöncnek gondolt lovasban, aki, mintha semmi sem történt volna, ellovagolt Ófelsége előtt és beállt a sorba. Percekig mindenki megdöbbsent, csak az uralkodó mosolygott és jelentést tétetett az ezredessel, aki elmondotta, hogy a vakmerő fiú — egy bolond színész. Ófelsége tovább nevetett és megköszönte a jelentést. A dolognak más következménye nem lett, minthogy a kapitány úr odalovagolt Nyáray Tónihoz és a következőket mondta:

— Hallja, maga ronda zsidó kölyök, ott hátul osonjon el és ha még egyszer a kaszárnyában látom — keresztül lövöm.

Tóni komolyan vette a fenyegetést, el-sompolygott, visszament a kaszárnyába, levetette az uniformist és soha többet felé sem nézett a hadseregnek.

Nyílássy és a koppasztott esírkék

Mint színész négy színgazgató kenyerét ettem. Mosonyi-Mansberger Károly, Krecsányi Ignác, Aradi Gerő és végül Leszkay András színgazgatókhoz kötött a szerződés. A hatóságok a mindenkor színgazgatónál kikötötték a szerződötésemel.

Abban az időben Arad vezetett a vidéki színészet művészi nővóját illetőleg. Elismertény, hogy a mult és a jelen nagy művészel-nek karrierje innen ágazott el. És Aradon

* Műlatvány a szerző „Ötven év a színészetből” című könyvéből.

alapozták meg első ízben az állandó magyar színészetet is. Ritkaságszámba ment, hogy a színigazgató téli és nyári magyar színi időnyt biztosíthatta.

Aradon történt meg a színészet legjobb színpadi vice (bár ezt a kedélyes történetet átültették Kolozsvárra is, azonban élő tanuk bizonyíthatják, hogy Aradon játszódtott le). Mansberger volt az akkori színigazgató, az egyik helybeli lapban pedig Meszlényi Antal (a későbbi táblai főügyész) írta a színi kritikát. Nagyhatalomszámba ment akkor is a vidéki színi kritikus, akinek írásai sokszor egy-egy darab sorsát pecsételték meg.

Meszlényi Antal egyszer drámát nyújtott be Mansberger színigazgatóhoz, aki természetesen elfogadta előadásra a munkát. Meszlényi osztotta ki a szerepeket és az előadás érdekében mindenkinek játszania kellett. Így kapta Nyilassy Mátyás, a legbájosabb komikus, egy inas alakítását. Nyilassy Mátyásnak fájt az inasfigura és elébe is állt a szerzőnek, hogy vegye vissza a szerepet, de Meszlényi ragaszkodott a személyéhez és Nyilassy-nak játszania kellett. Az előadás előtt azonban megfenyegette a szerzőkritikust:

— Jól van, Tónikám, eljátszom, amit rám osztottál, hanem bebizonyítom majd, hogy a drámád a legjobb bohózat, amit valaha írtak.

Jött az előadás. Csak az első felvonásban akadt dolga Nyilassy-nak és az egyik jelenés-

ben a nemzeti úr ráparancsolt, hogy: — Add ki a személyzetnek a parancsot, koppasszanak meg vagy nyolc pár csirkét, mert vendégek érkeznek.

Az első felvonás le is folyt szépen, a szerzőt többször hívták a lámpák elé. Elkövetkezett a második felvonás, itt csúcsosodott ki a dráma. A nemzeti urak elszöktették a fiatal feleségét és ezért párbajra készült, természetesen előbb végrendelkezett.

Egyszerre a karzat hangos kacajba kezdett. A nemzeti úr, akít Bács Károly, egyszersmind a darab rendezője mintázott, ijedten tekintett végig magán, hogy talán a ruháján van valami rendellenesség. Ném látott semmit, ellenben a nevetés nem akart csökkenni. Végre hátra pillantott, az ajtónál Nyilassy állott. Mint rendező tudta, hogy Nyilassy már elvégezte a szerepét és most valami rögtönzés készül. A szerző a nézőtérén sápadtan várta a fejleményeket. Mi lesz itt? Végre Bács Károly dühösen megkérdezte az egyre csak hallgató Nyilassy Matyit:

— Mit keresel itt?

— Baj van, nemzeti uram, nagy baj! . . .

— Mi baj?

— Azt *letszellt* parancsolni, hogy koppasszanak meg nyolc pár csirkét, de azt nem *letszellt* mondani, hogy meg is *üljük* őket és most a nyolc pár koppaszott csirke mint az *brüll szaladgál* a konyhában.

Irtózatos hahota tört ki, az előadást nem folytathatták.

Heléna és az ifjú

IRTA
Halász
IMRE

A kisasszony a pamlagon feküdt és olvasott.

Az ágy még vetetlen volt, a szoba takarítatlan, a kisasszonyon papucs és egy szál pongyola, sok fekete haja fésületlen keretezte arcának finom, halavány szépségét.

Már van egy órája, hogy a kisasszony fölkel az ágyból, kitarja az ablakot — mohón tódult be a langyos őszi napsugárzás, — öltözni készült és kiáltani az öreg eselédnek, hogy jöhet takarítani. De aztán kezébe került a könyv, amely este óta ott pihent az éjjeliszekrényen, olvasni kezdte, talán nem is ott, ahol az este elhagyta, a vers ritmusa átömlött a vére lüktetésébe, a szavak kábították, mint szerelmi vallomás suttogó szép szavai, szinte szerelmes megáldással omlott a könyvvel a pamlagra.

Az udvaron kövéren, lomhán topogott Heléna, az öreg mindenek, szórta a szemet a kaesáknak, esírkéknek, melyek a cuppogó, csalogató szavakra köréje gyűltek. Mellette a kis szolgálólány valami tejesköcsögöt síkált. Heléna be-betekintgetett a tárt ablakon és fejszólván mondta:

— Hogy mit tud annyit olvasni a kisasszony? Mi lehet olyan jó abban a betűben, hogy úgy falja?

A kisasszony olvasott. Egy-egy verssor nyomán mélységek és magasságok nyíltak,

zúgott az élet, a szerelmes, lazas, kegyetlen, keserű, halálos élet, minden szenvedélyével, szenvedésével. És a könyvnek minden lapján — mint finom levélpapíron a víznyomásos ábrát — ott látta a dacos, fekete férfi-fejet: a költőt, aki írta, álmodta, élte, szenvedte ezeket a verseket. Mind a verskönyvei ott állottak a könyvespolcon és a kisasszony minden évben vagy félévben elővette, sorra újból elolvasta őket. És mindig frissek, újak voltak ezek a versek. Sőt, mindig újabb és újabb szépségek csillantak eléje, olykor döbbenve érezte: ez a szó, ez a kép, ez a gondolat legutóbb még nem volt itt. Mintha a könyvbe zárt gondolatok — préselt virágok — titokzatosan továbbfejlődtek, feslettek, virágoztak volna. Vagy talán az ő fejlődő értelme, lelke fogadta be tágasabban, világosabban ezeket a gondolatokat... Volt úgy, hogy tizedszer olvasott egy verset és mégis oly váratlan erővel, ragyogással tört reá egy-egy sor, hogy keze a könyvvel az ölbelankadt, szemei ámulva tágultak a levegőbe vagy lassan — szinte kéjesen — lecsukódtak, míg áttekintette, agyában elraktározta az új szépséget: bányából felszínre hozott drágakövet. És aztán így maradt még sokáig, maga elé idézve a költő szomorú szép arcát, fénylő nagy szeméit. És egyszer-egyszer azon kapta magát

rajta,
az ar
He
fejét

vegől
a kis
A s

ember

látom
Pedig
Volt
volt,
szál k
róla.
De há

A r
bában
rezzen
Felkel
gyolát
tükörr
jött a
itt szép
ahol t
vadni,
egy k
szent

fogja-e
Sima
öltözöt

— I
C
val. A
pamlag
a nyi
mond
amikor
ben, ha
az vers
vasta
kom.”
felneve
már ne
vasta:

„Ha
Ha c
Helé
Hogy
— N
solyogv
olvas?

— N
könyv
szeretn
dálkozá

— A

rajta, hogy gondolatban megsimogatja ezt az arcol, megcsókolja ezeket a szemeket.

Heléna az udvaron már megint csóválta a fejét:

— Csak fekszik ott megint, bámul a levegőbe, meg sóhajtozik. Nem lehet másképp: a kisasszony szerelmes. De hát ki-be?

A szolgálólány felelt:

— Jár ide az erdősz, az a derék, szép ember, én azt hiszem, abba.

— Dehogyan abba — mondta Heléna, — látom én hogy beszél vele, nem kell az neki. Pedig szép szál ember, erős, hatalmas. Volt nekem egy szeretőm — ej, de régen volt, — egy kovácslegény, az is ilyen derék szál legény volt, ma is álmodom még néha róla. Csak az ilyenek tudnak igazán ölelni. De hát honnan tudná azt a kisasszony?

A nap egy felhődarab mögé bújt. A szobában tompább lett a világosság. Talán erre rezzent fel a kisasszony az álmodozásból. Felkelt és öltözködni kezdett. Mikor a pongyolából kibújt, elégedetten nézegette a tükörben fiatal fehér szépségét. De rögtön jött a gondolat: miért, minek, kinek? Kell itt szépek lenni, ebben az álmos kisvárosban, ahol társtalantul, barátatlanul el fog hervadni, ahol egyetlen ember nincsen, akivel egy közös gondolata lehetne? Ó, Párizs, szent ámulások városa, ó svájci hegyek, fogja-e látni őket valaha? Jaj, soha, soha!

Símára fésülten, egyszerű kis háziruhába öltözött az ablakhoz ment és kiáltott:

— Heléna, jöjjön, jöjjön, takarítunk.

A cseléd betopogott, seprővel, törülőruhával. Az ágyruhát az ablakba rakta, aztán a pamlagot takarította le. Felvette a pamlagról a nyitvahagyott könyvet. „Verseket” — mondta magában, mert tudott annyit, hogy amikor a sorok nem mennek végig a könyvben, hanem oszlopban állanak a lap közepén, az vers. Bepillantott az idegen világba, elővasta az egyik címet: „Heléna, első csókom.” — Heléna — mondta magában felnevetve, — engem is így hívnak. És így már némi közösséget érezve a verssel, olvasta:

„Ha szájam csókra csucsorítom,

Ha csókvágy nélkül is csókot esdek,

Heléna, tudom én,

Hogy akkor is téged kereslek . . .”

— No, mi az Heléna — csodálkozott mosolyogva a kisasszony, — maga is verset olvas? Aztán tudja-e, hogy ki írta?

— Nem tudom én. — De már nézte a könyv fedelét, olvasta: „Szeretném, ha szeretnének, írta Ady Endre”. Hangos csodálkozással mondta aztán:

— Ady Endre. Jé, nem is tudtam, hogy

a Bandi ifjúr verseket írt. Ezt mind ő írta, ami a könyvben van?

— Maga ismerte Ady Endrét? — kérdezte a kisasszony meglepetten.

— Ismertem-e? Három évig szolgáltam náluk Érmindszenten, kamaszgyerek volt akkor Bandi ifjúr. Mi lett belőle, tessék mondani?

— Emlékszik rá jól?

— Hogyne kérem. Mintha csak itt látnám magam előtt.

— Mire emlékszik?

— Akaratos, vad gyerek volt, kérem. Szép derék kamasz volt, mindenki szerette. Én is szerettem.

— Ő is szerette — ismételte gondolatban a kisasszony. Aztán a versre esett a pillantása: „Heléna első csókom”. Heléna . . . Hirtelen sejtéssel kérdezte:

— A szeretője volt?

És szívdobogva várt választ.

Az öreg cseléd szégyenlősen elmosolyodott. Furcsa, torz volt ez a késői szemérem, melyet csak az okozott, hogy a kisasszonnyal kellett ilyesmiről beszélni.

— Hát ő is fiatal volt, könyörgöm, én is fiatal voltam.

A kisasszony csak nézte, nézte a fonnyadt arcú cselédet. Jeges rémület szorította el a lélekzetét.

— Tudja-e — kérdezte elhaló hangon, — hogy ez a vers magáról szól?

Együtt olvasták most a sorokat:

„ . . . Mint remegett kicsi apródod,

Vén templomban éjfél bunkózzott

Akkor az éji óra-verő

S én mentem első komoly csókra,

Gyöngye legény, szűzi legény . . .”

— Rólam szól — ismételte Heléna és megnézte megint nevét a nyomtatásban és megint nevetett: — Igaz, sokat szerelmeskedtünk. De mért kellett ezt versbe írni?

Sokat szerelmeskedtünk — ő, milyen fájdalmas volt ezt hallani a fogatlan szájából.

ESCHSTRUTH NATÁLIA

LENGYELVÉR

című 447 oldalas világhírű regénye díszes kötésben újra kapható 2 pengő 60 fillérért bérmentve a pénz előzetes beküldése mellett. Beszereshető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12.

A kisasszonnak meg kellett kapaszkodnia az asztalba, hogy állni tudjon a lábán.

— Mi lett a Bandi ifjúról, tessék mondani ?

— Maga nem hallott róla ?

— Kitől hallottam volna ? Elkerültem én onnan Érmindszentről.

— Miért jött el ?

— Volt nekem kisasszony egy udvarlóm, egy kovácslegény, szép, nagy erős ember. Az eljött ide a városba, hívott engem is, hát eljöttem utána. Én aztán itt is maradtam, pedig ő elhagyott hamarosan, se szó, se beszéd, egy szép napon elutazott, ma se tudom hová. Ilyenek a férfiak, a kisasszony még nem tudja.

A kisasszony nézett maga elé. Nem, nem fogok sírni — határozta el magában.

— Most menjen ki, hagyjon egyedül — szólt halkán a cselédnek.

— De kisasszony — csodálkozott az, — a takarítás...

— Menjen innen, menjen! — kiáltotta most már a kisasszony. Aztán kiszakadt belőle a zokogás és levetette magát a pam-lagra.

— Nyomorúság, nyomorúság! — valahogy

ez a két hangos jajszó tört elő a torkából, a szívéből. Aztán szóval, gondolatlanul sirt tovább. De, ha a tudatalatti érzésfoszlányokból, sóhajtásokból és könnyekből szavak alakultak volna, ezt sírta volna bele az őszi délelőttbe:

— Ó, Végtet, Sors, vak Véletlen, hogyan rángatod ide-oda emberbabáidat? Milyen ostoba tréfákat játszol velük? A költőt, akinél külön évszázadokon át nem került ki műhelyedből, összesodortad ezzel az otromba, buta asszonnyal, ennek adtad első ölelését, szerelmes remegését... Engem pedig idedobtál térben, időben messze tőle... engem, aki itt fogok elhervadni, közömbös, utálatos férfiak között, érintenem sem szabad őket... mert, ha arra gondolok, hogy valaké lehetnék, csak az ő képét látom magam előtt, csak ő lehetne az: a költő, a halott... Ó nyomorúság!

Heléna pedig éppen most beszélte a szolgálólánynak:

— Kikergetett a szobából, hallott ilyet? Ideges a kisasszony... nézze, most is ott fekszik még a sezlónon, sír, meg sóhajtozik. Egész biztos, hogy szerelmes a kisasszony. Csak azt tudnám, hogy kibe...

Kabos Gyulát debreceni vendégszereplése alkalmából a pályaudvaron magyarruhás lányok fogadták

KIS SZAKÁCSKÖNYV

Ebben a könyvben 144 olyan receptet közlünk, amelyeket híres, jó háziasszonyok százszorosán kipróbáltak. Terjedelme 64 oldal. A főzés művésze abban áll, hogy olcsón, kevés időpazarlással is jó, tápláló ételeket adjon. Ezt a tudást sajátíthatja el ebből a kis szakácskönyvből. Ára az összeg előzetes beküldése mellett

90 fillér

Ezzel olyan könyvet adunk a háziasszony kezébe, amelynek 110 receptje sokszorosán ki van próbálva és ha az előírt módon használja fel a hozzávalókat, a legfinomabb tésztákat, jameket, üdítő italokat, krémeket, fagyaltokat játszva elkészítheti és minden egyes kitűnően fog sikerülni. Ára az összeg előzetes beküldése mellett

90 fillér

Szenes Béla, a sikere tetőpontján elhunyt kiváló író

SZENES EMBER NYOLCVAN TRÉFÁJA

cím alatt hokrétába gyűjtött tréfaival egy nagy társaságot szellemesenél szellemesebb mondásokkal elszórakoztathat. Ára az összeg előzetes beküldése mellett

96 fillér

A hasbeszélés egy igen régi tudomány, amely régente a pogány vallások papjainak, a varázslóknak és a mágusoknak titka volt. Akinek kedve van a hasbeszélés művészetét elsajátítani, ha szorgalommal és kitartással követi Rónai Viktor 54 oldalas

A HASBESZÉLÉS TITKA

című művének utasításait, két hét alatt annyira tökéletesíti magát ebben a rejtélyes mesterségben, hogy már kisebb társaságokat el tud szórakoztatni hasbeszélő mutatványokkal. Ára az összeg előzetes beküldése mellett

96 fillér

Leleszy Béla, a magyar Wells regényeiben egészen egyénies szenvedélyektől túlfűtött és étellel teljes levegőt ad. Olvasóit el tudja ragadni az ő idegenszerű, izgalmakkal teljes furesa világában, melyek mint ismeretlen sugarak világítanak be a modern élet mélységes titkaiba. A 288 oldalas, eredeti rézkarcszerű képekkel tarkított

FEKETE VESZEDELEM

című fantasztikus regényében a francia idegenlégió afrikai életét, s a színes és fehér faj harcát tárgyalja a csereember személyében okkultista alapon. Ára izléses kötésben az összeg előzetes beküldése mellett

1 pengő 20 fillér

Az itt felsorolt művek kaphatók a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány ucca 12 alatt és minden könyvkereskedésben. Miután az utánvételes szállítás postaköltsége 75 fillér, utánvétellel nem szállítjuk.

Aki az itt felsorolt művekből egyszerre kettőt rendel, bérmentve küldjük és egy kis regényt adunk hozzá ingyen. — Aki mind az öt kötetet megrendeli egyszerre, annak csak négy kötetet kell fizetnie, az ötödiket ingyen kapja és mind az öt kötetet bérmentve.

A KAUKÁZUSI NAGYHERCEGNŐ

Irta: LŐRINCZ MIKLÓS

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV., Becsi uca 1 szerezhető meg. Copyright 1930. by Dr. Alexander Marton, Budapest

Személyek:

Férj
Feleség
Margit
Gátné
Nagyhercegnő
Bauerné

(Történik a férj lakásán, reggel 9 órakor. Férj és feleség a reggelihez terített asztalnál ülnek. A függöny felgördültekor feleség kávéát tölt össze, majd férje elé teszi.)

Feleség: Tessék.

Férj: Olyan forró, mint a tűz.

Feleség: Fújd!

Férj: Tessék?

Feleség: Fújd... Ha a kávé forró, fújni kell... Attól kívül...

Férj: Angyal vagy... Becsületszavamra, töled lehet tanulni. (Kis szünet.) Ez a kanál tojásos...

Feleség: Ugyan kérlek... Ez teljes lehetlenség. Legalább egy hete nem ettünk tojást.

Férj: Akkor legalább egy hete tojásos kanállal kávézunk.

Feleség: Igazán tapintatlan vagy... Más férj lekaparja azt a kis tojást és hallgat... Azért a semmiségért igazán nem érdemes jelenetet csinálni. Mennyi tojás lehet egy kanálra ragadva?

Férj: A kávéhoz éppen elég.

Feleség: Vedd tudomásul, hogyha ez így megy tovább, én három napon belül hazaköltözködöm a mamához.

Férj (örömmel): Becsületszavadra? A költözködés költségeit én fizetem.

Feleség: Így bänni egy ilyen asszonnyal, mint én vagyok. Nézd meg a Bauernét... Hogy bánik azzal a Bauer?

Férj: A Bauernek oka van rá.

Feleség: Miféle oka?

Férj: Tudod, mennyi hozománya volt a feleségének?

Feleség: Tudom, tudom...

Férj: És mennyit fog még örökölni, ha az

őreg Kelemen Isten segítségével behúnyja majd a szemét.

Feleség: Te mingyárt ezzel jössz elő, a te burkolt célzássaidal.

Férj: Ezek egyáltalában nem burkolt célzások.

Feleség: Te egy szegény leányt vettél feleségül. Bennünket nem anyagi érdekek hoztak össze, a mi házasságunk szerelmi házasság volt.

Férj: Az egyik részről...

Feleség: És most azt akarod, hogy kiábránduljak belőled. Elhibeted, hogy én szeretek dolgozni, de a cselédmunka mégsem nekem való. Nem is szólva a Bauernéről...

Férj: Már megint a Bauerné...

Feleség: Igen, mert két hete, mióta nincs cselédünk, a Bauerné minden reggel, minden délben és minden este itt van. Pontosan a reggeli, az ebéd és a vacsora után, hogy végigélvezhesse azt, hogy nekem mosogatnom kell. Már mindent megpróbáltam, hogy ne kelljen előtte végeznem éppen a legpiszkosabb munkát. Tegnap egy félórával előbb ebédtünk, hogy mire a Bauerné jön, kész legyek a mosogatással. Erre Bauerné egy félórával előbb jött, mint máskor. Ma háromnegyed órával későbben reggelizünk és látod, a Bauerné még nincs itt. A reggelizésre nem kívánsi, neki a mosogatás kell. (Sír.)

Férj (feláll, odamegy a feleségéhez): Na ne sírj, fiam. Ha sírsz, mingyárt itt lesz sajnálkozni... a Bauerné.

Feleség: Én esküszöm, hogyha még egyszer ide beteszi a lábát, hát én kirúgom.

A JÓ VARRÓGÉP

PRECIZIÓS

MUNKA. —

E Z É R T:

ÓVATOSSÁG
A BESZERZÉSÉNél

Férj: Majd én... ezt bízd csak rám...
Aki az én feleségemet bántani meri,
annak velem gyűlik meg a baja.

Feleség: Köszönöm neked, Alajos...

Férj: Remélem, most már nem sírsz.

Feleség: Nem sírok... Most már nyugod-
tan megegyek elmosni azt a pár kávés-
edényt.

Férj: Ne menj, fiacskám. (Szünet.) Majd
a cselédünk elmosogatja.

Feleség: A cselédünk?

Férj: Igen, a cselédünk. Egy félórán belül
lesz cselédünk.

Feleség: Alajos...

Férj: Ezt meglepetésnek szántam, de ha
tudni akarod, egy apróhirdetést tettem
közzé, hogy jól főz mindenest kere-
sünk. Majd meglátod, mennyien fognak
jelentkezni.

Feleség: Köszönöm, Alajos. Ennél kelle-
mebb születésnap ajándékkal nem
lephettél volna meg.

Férj: Ma van a születésnapod?

Feleség: Tegnap volt, csak nem akartam
szólni... Tudtam, hogy a meglepeté-
sed nem fog elmaradni. Egyet máris
kijelenthetek, Alajos... Én ezen a két
héten annyit dolgoztam, hogyha cselé-
dünk lesz, én pihenni akarok... Én a
kisujjamat sem akarom többé a hideg
vízbe mártani... Én egész nap csak
lógazni fogom a lábamat... De nem
idehaza... Hanem tudod hol?

Férj: Hol?

Feleség: A Bauernénál. Egész nap ott
fogok ülni nála... Meg akarom neki
mutatni, hogy nem vagyunk arra szo-
rulva, hogy dolgozzam. (Éles csöngé-
lés.) Az első jelentkező. (El, majd Mar-
gittal együtt vissza.)

Margit (tipikus pesti cseléd): Jó napot.
Margit vagyok. Olvastam azt a kis hir-
detést a Hírlapban.

Feleség: Üljön le, kedvesem.

Margit: Köszönöm.

Feleség: Helyben van valahol?

Margit: Ma délután hagyom ott őket. Nem
bírom tovább olyan vacak népeknél.

Feleség: Mit tud, kedvesem?

Margit: Tudni tudok kérem mindent, de
nagytakarítást, mosást, ablakpuccolást,
víkszelést, súrolást, mosogatást nem
vállalok.

Férj: Mit vállal akkor?

Margit: A többit... És kérem, cselédszoba
van?

Feleség: Hogyne.

Margit: Van külön bejárata?

Férj: Nincs. De vághatunk egy ajtót a
folyosóra.

Margit: Az már ma estére nem lehet kész.

Férj: Olyan sürgős az magának?

Margit: Én kérem menyasszony vagyok
és a vőlegényem csak külön bejáraton
hajlandó hozzámjárni. Guszti nem sze-
retli, ha a háziak molesztálják.

Férj: Gusztinak hívják?

Margit: Az egyiket.

Férj: Az egyiket?

Margit: Nem kérem, két vőlegényem van.
Muszáj. Az egyik vasutas, a másik vil-
lamos ellenőr. Egyszer az egyik sza-
badnapos, másszor a másik. Én nem
lehetek el egy napig sem szórakozás
nélkül.

Férj: És mi lesz, ha egyszer mind a kettő
egyszerre lesz szabadnapos?

Margit: Semmi közük egymáshoz... Sem
pedig ellenem nem lehet eljárni, mert
a dolog jogilag úgy áll, hogy akárhány
vőlegényem lehet. Ez nem ütközik para-
grafusha, ez nem bigámia. Az eljegyzés
nem kötelez semmire. Legfeljebb ma-
gánjogi igényről lehet szó. Visszakér-
hetik amit adtak — és passz.

Férj: Maga így tudja a jogot?

Margit: Öt hónapig volt egy kis jogász-
udvarlóm... Gyermeük van nagysá-
gos asszonyéknak?

Feleség: Nincs?

Margit: Nem is lesz?

Férj: Ezt nem tudjuk garantálni.

Feleség: Mik volnának, kedvesem, a fize-
tési igényei?

Margit (gondolkodás után): Fixre nem
állok el...

Férj: Percentet akar kapni?

Margit: Órabért kérek. Amennyit dolgo-
zom, annyit fizet. Nem szeretem a cse-
lédszerű lekötöttséget... óránként egy
pengő, azt hiszem, nem lesz sok.

Férj: A túlórákat a vőlegények fizetik?...

Feleség: Az sok!... Egy pengő óránként?
Nagyon sok!

Margit: Ha ennyit nem kapok, akkor iga-
zán nem érdemes lekötöni magam...

Férj (félre): Akkor kösse fel magát!

**A SINGER VARRÓGÉPEK
A LEGJOBBAK**

FIÓKOK MINDENÜTT! + SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Margit: Igen és a vásárcsarnokba sem járok... Nem bírom a zöldszagot.

Feleség: Ennyit nem adhatok... De esetleg még meggondolhatom a dolgot... És írni fogok, ha kell... Alajoskám, írd fel a kisasszony címét...

Margit: Ne tessék fáradni... Itt van kérem a névjegyem. (*Névjegy ad át.*) Tessék... Jó napot. (*El.*)

Feleség: Jó napot.

Férj (*forgatja a kezében a névjegyet*): Most már én sem járhatok tovább névjegy nélkül.

Feleség: Ez nem nekünk való volt... Emellett éppen annyit kellett volna dolgoznom, mint eddig... (*Csengetés.*) Talán majd ez. (*El, majd Gátinéval együtt vissza.*)

Gátiné (*alázatos öregasszony*): Kezeit csókolom. A Kófmann úrékát keresem. A hirdetés végett jöttem.

Férj: Én vagyok a Kaufmann.

Gátiné: Ha még nem volna betöltve a hely, nagyon jó esélédet tetszene kapni.

Feleség: Mindenese?

Gátiné: Az vagyok én, kezesókolom, mindenféle munkát vállalok, főzést, takarítást, nagymosást, mosogatást, vikszelést, libavágatást...

Férj: Nekünk való, nekünk való...

Gátiné: Egyszóval mindent, ami csak előadhatja magát...

Feleség: Főzni tud jól?

Gátiné: Mint a patyolat... Húsz évig voltam szakácsnő az őgróf Pallavicini méltóságáéknál.

Férj: Ez még nem minden.

Gátiné: És most legutóbb másfél évig Stern úrénál a Lipót körúton.

Férj: A gabonás Sternéknél?

Gátiné: Igenis.

Férj: Az már más. Akkor elhiszem, hogy tud főzni...

Feleség: A könyve itt van?

Gátiné: Itt van. (*Átadja.*) Ilyet nem mindennap tetszik látni.

NYARALÓ

A SVÁBHEGY ALJÁN

(Mártonhegyi út 38), 3000 négy-
szögöl gyönyörű gyümölcsös, négy-
szoba és mellékhelyiségek teljes
komforttal, villamostól 6 perc,
autobusztól 10 perc, bútorozva,
vagy esetleg bútor nélkül kívá-
natra egész évre is kiadó.

Feleség (*lapozgatja a könyvet*): Mennyi fizetést kér?

Gátiné (*hosszú gondolkodás után*): Fizetést nem kérek.

Feleség: Nem kér fizetést?

Férj (*félre*): Itt valami nagy baj lehet.

Gátiné: Én egy nyugodt, csendes otthont szeretnék találni.

Férj: És ha mégis fizetni akarnánk, nem fogadná el?

Gátiné: Inkább mást kérnék, kezesókolom, de nem tetszik megharagudni érte.

Feleség: Nem haragszom...

Gátiné: És nem tetszik azt megtenni, hogy ezért mingyárt más után tetszik nézni?

Férj: Most jön.

Feleség: De hát mit akar kérni?

Gátiné: Hogy a cselédszoba ablakára tessék nekem rácsot tételni... és az ajtót éjszaka, ha lefekszem, tessék kívülről jól rázárnai.

Feleség: Rácsot az ablakra és rázárnai az ajtót?

Gátiné: Mert különben minden éjszaka ki-mászm az a hold után a háztetőre.

Férj: Holdkóros?

Gátiné: Csak egy pár éve.

Férj: Akkor még ki lehet gyógyítani.

Gátiné: Űgye, kezesókolom.

Férj: De nem itt... Nem...

Gátiné: Hanem?

Férj: A kórházban...

Gátiné (*miután a könyvét visszakapta*): Ne tessék ezért kérem kigúnyolni... én tisztességes nő vagyok... és rájöhethet még az úrra is a baj... Én is éppen ebben a korban kaptam meg... (*El.*)

Feleség: Pedig ez jó cseléd lett volna.

Férj: Egy jó cseléd van Pesten, az is holdkóros. (*Kopogtatás.*) Tessék.

Nagyhercegnő (*légiesen finom, előkelő megjelenés, bátortalanul lép be*): Bocsánatot kérek, hogy alkalmatlankodom, a Kaufmann úrékát keresem.

Férj: Mi vagyunk.

Nagyhercegnő: Xénia Angelina Agatha, kaukázusi nagyhercegnő vagyok...

Férj: Hogy tetszik mondani?

Nagyhercegnő: Xénia Angelina Agatha, kaukázusi nagyhercegnő.

Férj: Örvendek, Kaufmann. (*Bemutkozás.*) A feleségem...

Feleség: Mivel állhatunk a fenséges asszony rendelkezésére?... Parancsoljon helyet foglalni...

Nagyhercegnő: Oh, nagyon köszönöm... (*Le akar ülni.*)

Férj (*odaugrik, kirántja a zsebkendőjét és*

hirtelen letörli a széket): Pardon. Mi ügyelünk a tisztaságra.

Nagyhercegnő (leül, szünet után): Olvastam az apróhirdetésüket.

Feleség: Az apróhirdetésünket?

Nagyhercegnő: Arra jöttem jelentkezni...

Feleség: A nagyhercegnő... Ez lehetetlenség...

Nagyhercegnő: Oh, az én számomra nincs már lehetetlenség... Megalkudtam a sorssal... Talán jól is fog esni a munka... Munka közben talán elfogom egy-egy percre felejtetni a múlt borzalmas emlékeit...

Feleség: A... a fenséges asszony cselédnek akar beállani...

Férj: Ez rettenetes...

Nagyhercegnő: Nincs más választásom... Közel tíz éve, hogy ott kellett hagynom házamat...

Férj: Bélista?

Nagyhercegnő: Menekülnöm kellett a forradalmárok elől, kik egy éjszaka megrohanták a kastélyunkat és szüleimet, testvéreimet, férjemet agyonlőtték...

Férj: Meg is haltak?

Nagyhercegnő: Valamennyien.

Férj: Résztémet...

Feleség: Szörnyű...

Nagyhercegnő: Én magam a véletlennek köszönhetem megmenekülésemet és talán ennek a gyöngysornak, ami viselőjének még mindig szerencsét hozott...

Férj: Nagyon szép. Meg szabad nézmem?

Nagyhercegnő: Természetesen.

Férj (nézi, méregeti a gyöngysort): Valódi...

Nagyhercegnő: Ettől nem válok meg sohasem. Ma már csak ez az egyedüli értékelem. Ami pénzem, ékszerem még volt, azt már beváltottam, feléltem. Menekülésem óta ezekből élek. Konstantinápoly, Belgrád... Most két éve Budapest... És haza talán sohasem mehetek...

Feleség: De csak nem vesszük mi ide cselédnek a fenséges asszonyt?

Nagyhercegnő: Az önöknek azt hiszem mindegy, hogy kinek adnak munkát és kit fizetnek meg a becsületos munká-

jáért... Nekem dolgoznom kell, mert élni akarok és Istenem... a munka nem szégyen.

Férj: Csak kiment a divatból.

Nagyhercegnő: Az éjszakát sötét melléuccákon átköboroltam és átzokogtam, míg reggelre ráhatároztam magam erre a lépésre... Kezembe vettem az újságot, az önök hirdetése volt az első, ami szemembeötlött és idejöttem...

Feleség: Nem kér sok fizetést a fenséges asszony?

Nagyhercegnő: Annyit fogadok el, amennyit majd fizetnek...

Férj: Ilyen csekélységgel meg tetszik elégedni?

Feleség: Könyve ügyebár nincs a fenséges asszonynak.

Nagyhercegnő: Milyen könyvem?

Feleség (nagy zavarban nem akarja kimondani a „cselédkönyvet“): Kérem... valami regény...

Nagyhercegnő: Oh, könyvem az még van egynéhány... Odaát van a lakásoman.

Feleség: Hol lakik fenséged?

Nagyhercegnő: Itt mingyárt a szembe levő szállodában.

Feleség: Akkor talán áthozatnánk a csomagjait.

Nagyhercegnő: Hát felvesznek! Nagyon köszönöm... Hálásan köszönöm... Akkor majd átmegek a csomagokért... Már minden kij van készítve.

Feleség: Nem... A világért sem... Csak nem fog a nagyhercegnő ezzel fáradni. Itt van a férjem... Majd ő mindent elintézik... Alajoskám, hozasd át a fenséges asszony csomagjait.

Férj: Csak nem hagyjuk a fenséges asszonyt a csomagokért menni?!

Nagyhercegnő: Talán tartozom is még valamivel. Lesz szíves ügyebár kiegyenlíteni a számlát.

Férj: Természetesen. (El.)

Nagyhercegnő: Istenem... Hát ez lesz az új otthonom.

Feleség: Remélem, fenséged meg lesz elégedve.

Nagyhercegnő: Talán megfordítva. Nekem kell a munkával majd kielégítenem önöket.

Legújabb divatu

fürdőcipők, fürdősapkák

gyári árban kaphatók. Gumláruk gyári lerakatánál. MÁRKUS DÉNES, SIP UCCA 10. szám (az udvarban.) Telefon 39-0-53. Eladás klesnyben is

Feleség: Nincs itt olyan sok munka. (Szünet.) Mi a divat a Kaukázusban?

Nagyhercegnő: Tíz éve nem voltam odahaza... Azóta bizonyára minden megváltozott... Akkor a kaukázusi asszonyok szépek, tisztességesek és hűek voltak.

Feleség: Tíz éve?

Nagyhercegnő: Igen.

Feleség: Az nagy idő... Azóta több változáson ment át az a divat. (Szünet.) Szép ország fenséged hazája.

Nagyhercegnő: Oh, gyönyörű. A legszebb ország a világon. Csodálatos hegyek-völgyek.

Feleség: Pest se kutya... Tetszik ismerni a Terézvárost... A hegyek és völgyek hiányoznak ugyan... de majd lesz az is. (Szünet.) Főzni tud fenséged?

Nagyhercegnő: Odahaza valóságos sportot csináltam a főzésből... Ha vendégeink voltak, mindig én magam irányítottam a szakácsokat... A berezinkát pedig mindig sajátkezűleg készítettem el.

Feleség: Mi az a berezinka?

Nagyhercegnő: Egy nemzeti eddelünk. Vékony szeletekre vágott nyersuborka fött kukoricával, borral leöntve...

Feleség: Remek lehet.

Férj (bejön nagy koffereket cipel): Száznegyven pengő szállodaszámlát fizettem.

Nagyhercegnő: Nem baj...

Férj (kínosan mosolyogva): Nem... nem... Miért volna baj?

Feleség: Jaj Istenem, eszembe sem jutott, a fenséges asszony bizonyára nem reggelizett... megkínálhatom egy kávéval?

Nagyhercegnő: Nagyon köszönöm.

Feleség: Egy pillanat alatt meg lesz. (El a kávésedényekkel.)

Férj (utána szól): A kanalat jól megmosni. (Egyedül marad a nagyhercegnővel, kis szünet után.) Van a Kaukázusban tőzsdé?

Nagyhercegnő: Ezt igazán nem tudom. Tőlem az ilyen gazdasági vonatkozású dolgok igen-igen távol estek.

Férj: De azt csak tétszik tudni, hogy Pesten van tőzsdé?

Nagyhercegnő: Sajnos, azt sem tudom.

Férj: Bár én se tudtam volna soha.

Feleség (bejön, kávéval): Tessék parancsolni. Sok cukorral szereti a fenséges asszony a kávéval?

Nagyhercegnő: Sokkal... mindent nagyon édesen szeretek. (Issza a kávéval.) Nagyon finom, kitűnő.

Feleség: Nagyon jól esik fenséged dícsérete. Most jut eszembe, hogy a fenséges asszony le sem feküdt az éjszaka.

Nagyhercegnő: Uccáról-uccára kőboroltam.

Feleség: Akkor már bizonyára nagyon fáradt fenséged... Jó volna, ha lepihenne.

Nagyhercegnő: A világért sem. Dolgozni akarok. El akarom végezni azt, ami mint cselédnek kötelességem.

Feleség: A világért sem, hiszen mi is itt vagyunk. A férjem ügyis szabadságon van... Alajoskám, hozd rendbe a hálószobát...

Férj: A hálószobát...

Nagyhercegnő: Oh, milyen kedvesek hozzám...

Feleség: Addig parancsoljon talán befáradni ebbe a szobába, egy pár percre talán itt is lepihenhet a szelónra, míg itt egy kis rendet csinálók...

Nagyhercegnő: Csak minél kevesebbet fáradozzanak értem... Én cseléd vagyok itt és dolgozni akarok. (El.)

Feleség (bekiséri).

Férj: Micsoda cseléd... Ez valami fenséges.

Feleség (sietve jön vissza): Alajos, gyorsan rendbe kell szedni a lakást... Ilyen lakásban nem lakhatik egy nagyhercegnő.

Férj: Hát nem a cselédszobában fog lakni?

Feleség: Hova gondolsz? Egy hercegnő a cselédszobában? Vidd ki azt a kávécsészét a konyhába.

Férj: Én?

Az Ön levele egyéniségének fényképe!
Büszkén küldheti el leveleit, ha valódi

Egyedúrsítót:

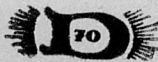
Goldberger Géza

frógépvállalata VI, Jókai u. 11. Tel.: Aut. 281-68

frógépe mindig tökéletes lesz, ha legmodernebbül felszerelt műhelyem tartja jókarban, vagy garanciával javítja * Használt és új frógépekben nagy raktár

Gill Brand gyöngyírási
frógépszalagot és
Majestic pókhálóvékony
Carbonpapírt használ.

MAJESTIC kézírású indigó nem piszkít!

Feleség: Hát ki vinné ki? Csak nem gondolod, hogy ő fogja kivinni?

Férj (veszi a kávésedényt és megy): Csak-hogy én is végezhetek már egy kis szellemi munkát.

Feleség (utánaszól): Alajos, a koffereket itt felejtetted...

Férj: Nem vihetek egyszerre mindent. (El.)

Feleség: Jó, jó, csak siess vissza érte. (Hercegnő aajtaján beles.) Egy hercegnő.

Férj (visszajön): Hova vigyem a koffereket?

Feleség: Mit kérdezel annyit. Vidd be ide, a hálószobába... és hozd ki egy kicsit a partvist.

Férj: A partvist?

Feleség: Már megint kérdezel. Ne idegesíts már, az Istenre kérlek, hanem siess.

Férj (elviszi a koffereket): Mi lehet ezekben, hogy ilyen nehezek? (El.)

Feleség: Szent Isten, hogy néznek ki ezek az ablakok? (Sietve el.)

Férj (visszajön, kezében a partvissal): Mit kell egy új cselédért ilyen felfordulást csinálni...

Feleség (egy labor vizet és törleronggyot hoz, az ablak előtt leteszi és a hercegnő szobájához siet. Beles a kulcslyukon, lábujjhegyen jön vissza): Pszt, Elaludt. Lassan járj...

Férj: Mit csináljak ezzel a partvissal?

Feleség: Már megint kérdezel? Nem látod, hogy megint milyen porosak azok az ajtófák?

Férj: Látom, látom.

Feleség: Ne ilyen hangosan. Fogj már hozzá, mert így sohasem leszel kész. (Széket hoz az ablakhoz, a ronggyot bemártja a vízbe, feláll a székre és mosni kezdi az ablakot.)

Férj (ugyanígy székre áll az ajtó előtt és partvissal porolja a felső ajtófát.)

Feleség: Mozogj egy kicsit gyorsabban.

Férj: Jó, jó... Amiért cseléded van, nem kell így henegetni...

Bauerné (óvatosan benyit).

Férj (rémműlten): Itt a Bauerné...

Bauerné (gúnyosan): Maguk szorgalmas emberek... dolgoznak, dolgoznak...

Feleség: Pszt, csendesen... Alszik a nagyhercegnő...

Bauerné Miféle nagyhercegnő?

Feleség: Hogy is hívják, Alajos?

Férj: Valami szép, hosszú neve van.

Bauerné: De ki ez a nagyhercegnő?

Feleség (diadalmasan): Hogy kiesoda, édesem... Az új cselédünk.

(Függöny)

Olvassa mindennap

az

Aranyásó kalandorok

életéről és haláláról
szóló riportokat a

8 ÓRAIÚJSÁG

új cikksorozatát.

Érdekes, izgalmas, igaz leírások

a kalandorélet rémségeiről,
megpróbáltatásairól, szerelmeiről és szenvedéseiről. Az aranymezőkön minden és mindenki elpusztul:

diadalmas csak az arany!

Irta dr. Heles Imre orvoskozmetikus

XXIV.

Kozmetikai tanácsok. A tavasz közeledtével mindgyakoribb azok száma, akik a szépséges, hirtelen változó tavaszi időjárás okozta bőrbántalmak miatt tanácsot kereső soraikkal felkeresnek.

A csipős tavaszi szelek, a hirtelen temperaturaváltozás és az első tavaszi napsugár valóban kihatással vannak az érzékenyebb egyének arcboréire és ezek nyomai nem egyszer komoly szépséghibák alakjában jelentkeznek. Preventív intézkedésekre van tehát szükség, hogy a bőrbántalmak keletkezését megakadályozhassuk. Nagy gond fordítandó ezenkívül az arc mindenkorai ápolására is, mert a helyesen gondozott, normális bőrű egyén, csak a legtrágább esetben szenved az időjárás viszontagságaitól; a bőr foko-

zott érzékenységet rendszerint annak betegesen száraz volta idézi elő.

A száraz arc bőr rendszerint repedezésre hajlamos, matt és élettelen, érdes, néha reszelős, piros és hámlós foltokkal tarkított. Tavasszal a hámlás és viszketés fokozott formában jelentkezik, majd sömörszerű apró kiütések, barázdák képződhetnek, melyek elősegítik az arc időelőtti ráncosodását. A tavaszi bőrbántalmak megelőzésének fontos eszköze — szárazbőrű egyéneknek — a zsíros krém használata, mely egyrészt pótolja a bőr hiányzó zsírtartalmát, másrészt puder alá alkalmazva, bizonyos védőréteget képez az arcon az időjárás viszontagságaival szemben.

A tavasz másik réme a szeplő, mely a bőr festékszavarái közé tartozik és az ibolyántúli sugarak hatására keletkezik. Különösen fehérbőrű és színtelenebb hajú (szőke, vörös) egyéneknek fordul elő.

Megelőzésében fényvédő kenőcsök és puderek használata játszik szerepet, széleskarimájú kalap viselése vagy barna- és vörösszínű láttyolok alkalmazása is védi némileg az arcot a napsugarak intenzív hatásával szemben. Régebben kenőcsös hámlasztó kúrával próbáltak ezen a kellemetlen szépséghibán segíteni, míg ma a kvarelámpa ultraviolet sugaraival érik el ugyanezt a célt, a lehámlasztás után azonban, kellő elővigyázat híján, a friss bőrön a szeplő sok esetben újra kijön.

A mai kozmetikában már van egy eljárás, amellyel a szeplők véglegesen és fájdalomtalanul eltüntethetők, de ez egyike a legnehezebb és legfáradtságosabb munkának, mert minden egyes szeplőt külön-külön kell egy hajszálvékony platínátú segítségével kiégetni. Az *ily módon elroncsolt festékszemesek helyén többé új szeplő nem keletkezik.*

Alkalmazható a szeplők kezelésére a következő halványító szer is: Sol. hydrog. peroxyd 5. gr. Spir. vin. diluti ad 100 gr.

A LEGJOBB SZÉPSÉGÁPOLÓSZER

A FÖLDES FÉLE
MARGIT
CRÉME
SZAPPAN
PUDER

KAPHATÓ MINDENNYEL
MAGYARORSZÁGI
FÓRAKTÁR, BUDAPEST
TÖRÖK PATIKA KIRÁLY U. 12.

Szörtelenítő
a legökéletesebb francia készítmény.

Minden drogériában és illatszertárban kapható.

Ára P 1.50

KOMOL vezérképviselet:
Teréz körút 40-42
ILLATSZERTÁR

Amin az egész világ nevet

Sietni kell

— Miért tanulnak a Wéberék olyan buzgón és hirtelen franciául ?

— A mult hónapban adoptálták egy francia nő újszülött gyermekét és azt akarják, hogy minden szavát értsék a gyermeknek, mire az beszélni kezd majd. (Musketen)

Gyermekszáj

Bubi ötesztendős — ügynevezett okos gyerek. Reggel kétségbeesetten szalad a mamájához.

— Multi, Ottó bácsi megcsókolta a Lilit !

A Multi mosolyog :

— Hát miért ne tenné ? Két hét múlva lesz az esküvő !

Modern gyerekek

A kis Else és Willy kíváncsian figyelik a kertben a csigát. Nagy meglepetéssel látják, hogy az állat kidugja szarvacskáit és igyekezik minél mélyebbre fúródni a földbe.

— Nézd csak Willy, mit csinál ez a csiga tulajdonképpen ?

— Hát ennyit se tudsz ? Nem látod, hogy éppen most földeli az antennáját ?

(Die Bühne)

Egy kis félreértés a kozmetikai szalonban

Elszámolás

A szépségéről híres dívának ugyancsak igen csinos a szobalánya. A reggeli pótlával egy sereg levél érkezik.

— Hozott valamit a postás ? — kérdi a még az ágyban fekvő primadonna.

— Igenis, nagyságos asszony — hangzik a válasz, — hatezer csók érkezett, abból négyezer a művésznőé ! (Le Sourire)

Ez már sok !

— Hallom, felbontottad az elfegyverzeted a filmdívával !

— Ugy van — képzeld csak azt akarja, hogy az esküvői meghívókon az ő nevét nastagabb és nagyobb betűkkel nyomassuk, mint az enyémet ! (Candide)

Modern szülők

Knuleke sóhajtván jön haza és szomorúan ujságolja a feleségének :

— Na, ma megint fizottem az orvosnak ötven márkát !

— Hála Istennek, még kevés részlet — és miénk a gyerek ! (Lustige Kiste)

— Már késő... nagyságos asszonyom...

— Hogyan? Micsoda szentelenség!

— Igen, már késő-záróra van ugyanis!

(Ric et Rac)

Késik az óra

Az öreg falióra nagy robajjal lezuhan. Frau Krause, aki röviddel azelőtt állott fel az óra alatt lévő dívánról, ijedten meséli az urának:

— Ha még egy kicsit ülve maradok, az a súlyos óra egészen bizonyosan a fejemre esik...

— Bizony, bizony — bólogat a férj, — mindig mondtam, hogy késik az az óra!

(Die Woche)

Jó megoldás

— Miért vágsz olyan kétségbeesett arcot?

— Ne esodálkozz! Most jövök a fogorvostól. Három fogamat húzta ki, mert nem volt aprópénze...

(Musketen)

A hüvös szó

— Kibírhatatlanok ezek a nők! Nemrégén összeveszttem a feleségemmel, most meg van sértődve és nyolc nap óta nem szólt hozzám egy szót se...

— Az Istenért — azonnal mondd meg, mit mondtál neki!

(Le Sourire)

Haladás

— Én igen komolyan tanácsolom önnek — ajánlja a háztartási kiállításon a technika legújabb esodáját a gyáros, — ez a gép vasal, mos, főz és olyan tiszta, mint a legideálisabb szobalány!

— Tudja Isten, nekem mégsem tetszik!

— Miért?

— Mert nem szöke!

(Il Traviso, Roma)

Boldog házasság

— És tényleg boldog a házasságod?

— De mennyire! Ha sóhajtni akarok — a moziba kell mennem!

(Lustige Blätter)

A jó tanács

— Mondd csak kistiam, hogyan jutok a leggyorsabban a pályaudvarra?

— Szaladjon!

(Candide)

A ház ura

— A feleségem elmege hazulról? — kérdi Wolf úr a szobalányt.

— Igenis!

— Nem tudja, én is vele megyek?

(Karikaturen)

Böles berendezés

— Mi az, nektek hangfogós telefonfülke áll a hálószobátokban?

— Ez igen praktikus — itt alszanak ugyanis az ikrek! (Münchener Ill. Presse)

Ismerlek!.. Segítek?

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény”. Minden íráshoz egy szelvény. Aki levélben akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megemizett, felblyegzett borítékot és írasszon 2-2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus” szót.

Vénülünk pajtás. Sokat foglalkozik önmagával, mert nagyon szigorú és követelő önmagával szemben. Megtartotta ideáljait és etikai igényei a legszigorúbb mértékkel mérnek. Kötelességtudó. Nagyon mély-érzésű. Felelősséget érez mindenért, aminek befolyásolására lehetősége van. Puritán gondolkodású. Nagyon szeret adni és jól tenni.

Boika, 18. Szellemileg fejlődésképes, de felületes, elhamarkodja a dolgokat és ezáltal nem érvényesülnek eléggé tehetségei. Meglehetősen érzékeny, de lehetőleg leplezi. Komolyan veszi a barátságot, áldozatkész, jószívű. Több céltudatosságot és erélyességet szeretnék látni benne. Anyagi dolgok iránt nincs érzéke.

Reménység M. B. Alapos, kötelességtudó, lelküismeretes egyéniség. Érzéseiben állhatatos, de nagyon nehezen barátkozik meg valakivel. Csak akkor lehet boldog, ha hozzá hasonlóan nyugodt és kiegyensúlyozott élet-társat választ. Nincsenek benne hajlamok a túlzásra. Tekintélytisztelő.

Egy boldog kislány. Nagyon intelligens. Sok minden iránt van benne fogékonyság és szereti az új impressziókat. Külsőségeket nem sokat törődik. Komoly, elmélyedő. Nagyon megértő, jól tud bánni az emberekkel. Türelmes, szelíd modora van. Sok mindenben ment keresztül és ezalatt megtanulta megbeesülni az igaz és maradandó értékeket. Harmónikus, nagyon szereti az otthonát.

Kadetklisszaszony, 18. Energikus, befolyásolhatatlan egyéniség. Fellelése kicsit kihívó, elvárja, hogy észre-vegyék és alkalmazkodjanak hozzá. Van benne kezdeményező erő, magával tudja ragadni környezetét. Még fejlődőben van, még maga sem tudja egészen, hogy mit akar, de igényei napról-napra magasab-
bak és külsőségesebbek lesznek. Ért a reprezentáláshoz. Gyors felfogású.

Tavasz, 18. Könnyen kezelhető, alkalmazkodó egyéniség. Nem is nagyon szereti az önállóságot, mert nem eléggé bízik az ítéletében. Ha valamit reá bíznak, nagy buzgalommal iparkodik a feladatnak megfelelni. Még sokat kell foglalkoznia önmagával, tanulnia és esziszolódnia, hogy elérje lehető fejlődésének tetőfokát.

Gabi. Túlságosan elnéző önmagával szemben. Könnyen elfárad és nem koncentrálna erejét a szükséges erőfeszítésekre. Kevés benne az ellenállóképesség és ítélőképesség és így nagyon veszedelmes lehetne rá nézve, ha kedvezőtlen befolyások alá kerül. Tapintatos. Idejét, pénzét nem osztja be észszerűen. Több tudatosság és következettség volna kívánatos.

Két hű szempár. Nagyon temperamentumos, exaltációra hajlamos egyéniség. Sokat foglalkozik önmagával, élénk belső életet él, de senkinek sem beszél arról, hogy mi megy végbe benne. Kerüli a társaságot, nagyon kevés embert szeret, de mindig kell neki valami, amiért rajonghat, amiről ábrándozhat. Nem tud őszinte lenni. Szereti a miszticizmust, fantasztikus tervei vannak.

1111. Bátoratlan. Nagyon kényes ízlésű és túlzottan finomkodó. Mindig attól fél, hogy tolakodónak veszik, valami bocsánatkérésféle ömlik el egész valóján. Romantikus álmái vannak. Vallásos. Oltalomra szorul.

Gigi. Jókedélyű, tele van energiával és élvezi, ha minél több akadályt kell leküzdenie. Semmitől sem fél, csak az egyhangúságtól és unalomtól.

P. Emma Mária. Kiegyensúlyozott nyugodt természet. Lehetőleg elkerüli az előre nem egészen kiszámítható dolgokat, mert legbensőbb igénye a majdnem átlátszó egyszerűség és rendezettség. Nagyon jólelkű és önfeláldozó mindazokkal szemben, akik adva vannak az életében, tehát közvetlen hozzátartozói és környezetével szemben, de új emberek nehezen férközhetnek közel a szívéhez. Izléses, megfontolt, szenvedélymentes egyéniség.

Stradivarius. Rendkívül érzékeny, finomlelkű, sok minden iránt fogékony egyéniség. El sem tudja képzelni, hogy más lelki konstitúciójú emberek is vannak és így az intimitás mindig csalódásokat okoz, mert a felületes ismeretség nem mutatja ki ezt a lényegbeli különbséget közte és a mások 98 százaléka között. Intelligens, szellemileg fejlődésképes. Sokat meglát, amik mellett mások érzéketlenül mennek el és ez gazdagga, szélesség és értékesség teszi életét.

Jövő. Nagyon zárkózott, nehézkés, cseppet sem simulékony egyéniség. Kifelé szerény, de a lelke mélyén meg van róla győződve, hogy az Uristennek egész különösen szép teremtménye, akit szokatlan erényekkel ruháztott fel. Finomkodó modora több differenciáltságra mutat, mint amilyen valójában. Igen fegyvelmezt, szinte aszketikus erővel tud lemondani igényeiről. Nem tud egészen őszinte lenni, mert önmagát is teljesen félreismeri. Pedáns.

Gibi. Igen temperamentumos, kedves egyéniség. Szereti gyorsan elintézni a dolgokat, meglehetősen türelmellen. Nagyon ügyes, leleményes és minden körülményben hamar feltalálja magát. Cseppet sem szentimentális, de mély érzésű. Nagyon sok az életerő benne, színes, mozgalmas belső életet él. Intelligens.

Gibi, férfitárs. Idegei nem a legjobb állapotban vannak. Nagy tervek foglalkoztatják, van benne iniciatíva, tevékeny, sok lendületet visz a dolgokba, de elég gyakran letörik. Sokkal több a jószág és lágság benne, mint amennyit mutat. Igen gyengéd tud lenni. Férfias, erős egyéniség, nem befolyásolható.

Marika, Ráckeve. Kiforrott, határozott egyéniség. Nagyon ragaszkodik a szokásaihoz. Zárkózott, nagyon sok dologban kénytelen lefokozni igényeit. Sikerül elhitetnie az emberekkel, hogy mindennel meg van elégedve úgy, ahogy van, de magányos óráiban fantáziája, kielégítlensége veszi át a szót és igen sok keserűség gyűlik fel benne ilyenkor. Takarékos, praktikus, erélyes.

Hermín. Közvetlen, egyenes természet. Mindenkivel jól ki tud jönni. Simulékony, tapintatos. Alkalmazkodó, de távolról sem gerinctelen. Nincsenek határozott céljai önmagával. Akkor van megelégedve, ha szereteteinek meg tudja könnyíteni és szépíteni az életét. Igen fejlett felelősségérzése van. Nem elég erélyes, még akkor sem, amikor éri, hogy ez elkerülhetetlen szükségesség. Nőies.

Bronzhajú 21 éves. Stílusos, sok benne az öntudatlan, veleszületett elegancia. Alapjában véve gőgös természet, senkit sem enged egészen közzelférközni magához és nem tudja mutatni gyengédebb színezetű érzelmeit. Van a lényében valami királynői, keretre van szüksége ahhoz, hogy egyéniségének ezek a rendkívüli adottságai érvényesülhessenek. Sokat foglalkozik önmagával, nagyobb szüksége van arra, hogy önmagával beszélgesse, mint arra, hogy gondolatait másokkal közölje és megértesse. Teljes egész, amikor egyedül van és ez adja meg lényének azt a különös árnyalatot, amit mások talán ridegségnek éreznek. Bizalmatlan. Nagyon esztétikus, határozott, biztos fellépésű.

Aurelia. Még fejlődőben lévő egyéniség, de már ma is sok tekintetben kialakult véleménye van. Nagyon életrevaló, gyakorlati gondolkozású és csak a hozzá hasonló friss, ép életosztónt és életigénylésre beállított embereket kedveli. Takarékos. Fegyelmezett. Mindent az egyszerűbb oldalánál fog meg. Szorgalmas, szeret dolgozni és élvezni a legkisebb örömléhetőségeket is.

K. K. Jókendélyű. Szereti ugratni az embereket. Művelt, sokat olvasott. Igen temperamentumos. Sajnálom, hogy olyan keveset írt, így nem mondhatok többet az írásából.

Gyöngykaláris. Szereti, ha mások határozottnak helyette, mert maga sem tudja, hogy mit kívánjon. Nincsenek határozott céljai és terveit, de ösztönszerűen eltalálja, hogy mit helyes tennie jövője érdekében. Nem szenvedélyes és ennek örül, mert félne az ezzeljáró komplikációktól. Polgári nyugalom, itt-ott egy kis érzelmi emóció, rendezett körülmények és kötelességtudás... ez a jövő képe.

Mama vagyok. Határozott, rezolut, önmagában és ítéletében bizó egyéniség. Nagyon ügyes, jól tud kormányozni és mindenbe sok aktivitást visz bele. Néha panaszkodik, hogy túlsok felelősség van a vállán, de ha nem így volna, hiányát érezné, mert eleme a cselekvés, gondoskodás, vezetés.

Leányfalu. Sokat jár társaságba, nagyszerűen tud az emberekkel bánni. Nagyonalú elgondolásai vannak. Magas színvonalú szellemi munkát végez, ötletes és kitűnően tudja egy dologra koncentrálni erejét, nem forgácsolja szét tehetségeit. Kifelé könnyed, de cselekedeteiben óvatos és megfontolt. Vezető egyéniség.

Lila ibolyák. Sokféle lehetőség van benne és ezért további fejlődése attól függ, hogy milyen hatások alá kerül. A jó felé vonzódik, de ha csalódás éri, ez inkább keserűséget mint fájdalmat vált ki belőle. Nyugtalan, lelki kríziseiben szüksége van valakire, aki segít elrendezni benne a dolgokat. Munkabíró, kötelességtudó és nagy erőfeszítésekre képes.

S. Sz. V.

20. számú keresztretjévényünk megfajtése. Vizszintes sorok: 1. Torok. 3. Balta. 6. Ró. 8. De. 11. Fal. 13. Iró. 15. Rák. 16. Eb. 17. Alkohol. 18. In. 20. M. 22. Harap. 23. Korszó. 27. Ár. 28. Monológ. 30. Ka. 31. Kém. 32. Lék. 33. Bor. 34. Ri. 38. Ép. 39. Váltó. 40. Város. Függőleges sorok: 1. Tó. 2. Ok. 4. Az. 5. Ad. 6. Rémes. 7. Malom. 9. Erény. 10. Ara. 12. Bál. 14. Oltalom. 15. Robotol. 19. Kan. 21. Ész. 24. Sátor. 25. Bokor. 26. Kalap. 28. Mén. 29. Gép. 35. Iv. 36. At. 37. Rá. 38. És.

MEGFÉJTŐK NÉVSORA :

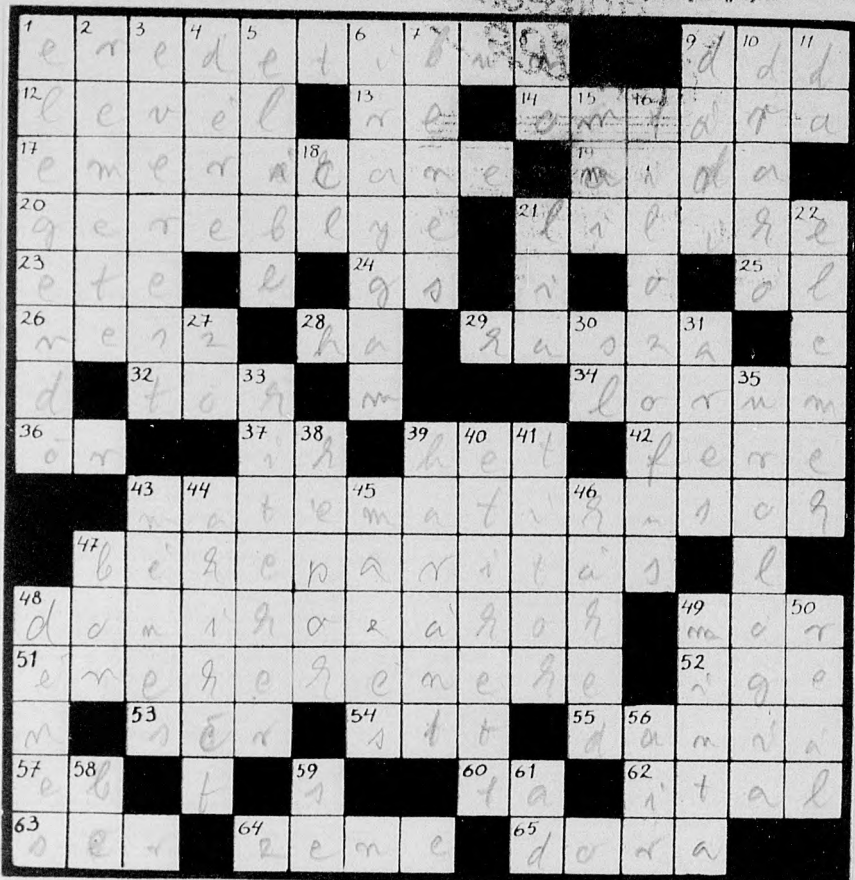
A megfajtók közül Várnay Sándor, Bp. ötvös-művészeti gyűrűt kapott, az alábbiak pedig könyvjutalomban részesültek: Rosenbergrózsika, Bp., K. 16th Mihály, D. Halmos Imre, Bp., Szabó Rózi, R., Péterffy Árpád, T., Márkus Ilus, Bp., Nemessányi Aladár, Bp., Henndi Manci, T., Dr. Schützenberger Endréné, Bp., D. Wurm István Bp.

GRAFOLÓGIA-SZELVÉNY

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten tíz könyv- és egy ötvösművészeti ékszerajándékot osztunk ki
 Megfejtési határidő május 28. Minden hirtétkre **nyitandó**; Rejtvénymegfejtés

Vízszintes sorok: 1. A Biblia több helyen megemlékezik erről a vétékről. 9. Azonos mássalhangzók. 12. Póztás hozzá, szél viszi. 13. Bag. 14. Régi római eserepedény fonetikusan. 17. Egy egyesület neve. 19. Operacím. 20. Kertész száma. 12. Agyonbecélt női név. 23. Ekezettel nyár franciául. 24. A Városi Színház táncoskomikusának monogramja. 25. Állati szállás. 26. Halk zaj. 28. Feltételt kifejező szó. 29. Mezei munkás száma. 32. Hal. 34. Kártyajáték. 36. Másokra vigyáz. 37. Igerag. 39. Éktelen számnév. 42. Tere ikerszava. 43. A számok mesterei. 47. A háború után divatosá vált szó. 48. Neves kórus. 49. Magyar regényíró keresztneve. 51. Híres némafilm volt. 52. Nyelvtani meghatározás. 53. Szesz ital. 54. Nem világos mássalhangzói. 55. Éktelen európai állam. 57. Házállat. 60. Bányaváros fele. 62. A vízszintes 53-as is az. 63. Nyáron jól esik egy-két pohárral. 64. Muzsika. 65. Női név.

Függőleges sorok: 1. Elég. 2. Visszavonult életet élő ember. 3. Hegyóriás. 4. Az „E” erre következik az ABC-ben. 5. ... megy. 6. Vissza:

cigányprimás vezetéknéve. 7. Cseh politikus. 8. Indulatszó. 9. Pesti színházigazgató becézőneve. 10. Szigorú ember volt az Ó-korban. 11. Némel helyhatározó. 15. Ami friss. 16. Nietzsche is az volt. 18. Százötven római számjelzéssel. 21. Nemrégiben elhunyt magyar filmszínész. 22. Tűz és víz. 27. Így más nyelven és fonetikusan. 30. Magánhangzó közbeszúrásával ruhadarab. 31. Mitológiai alak. 33. Kiesavar. 35. Az orvostudomány egyik ága. 38. Vissza: régi orosz pénz. 39. Keresztül. 40. Társasági formák összessége. 41. Amit homály fed. 43. Kisbír híreséről. 44. Vonatköz névmás tárgyesetben. 45. Vissza: az Ezeregyéjszaka bűvös szava (S = Sz). 46. Fordított kis sulyok. 47. Cukorka fele. 48. Népszerű magyar táncoskomikus. 49. Rendszerint érték nélkül küldik. 50. Középiskola. 56. Dallam más nyelven. 58. Igeköti. 59. Kötőszó. 61. Könyvületes ige.

A 20-as számú keresztrejtvény megfejtését és a megfejtők névsorát a 77. oldalon közöljük.

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélről egy megcimzett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így lessék megcímezni: „Délibáb” szerkesztőségének, Budapest, VII. Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

Kéziratokat nem őrizünk meg

Vidéki T. S. A vidékiek éppen úgy részt vehetnek, mint a budapestiek. — **Maeuka.** Sajnos, nem valószínű, hogy meg tudjuk oldani akadályait. Figyelmeztetést köszönjük. — **Fekete róza.** A helyzet tényleg reménytelennek látszik, csak egyetlen biztató momentum van: Ön még csak 18 éves. Ebben a korban a lányok hamar vigasztalódnak, különösen akkor, ha első szerelmükről van szó. Nagyon helyes lenne, ha szakítana vele, de ha ez nem megy, akkor is legyen vele szemben tartózkodó. Egészen biztosan tudjuk, hogy rövidesen már csak úgy fog rá gondolni, mint valami emlékre. — **Hires.** A kérdézet címek a következők: V. I. Lipót körút 7. W. T. Horthy Miklós út 35. Z. K. Pannónia uca 4b. J. D. 672 S. Lafayette, Hollywood. — **Nyárialevél.** Nem tudunk erről, tehát valószínű, hogy nem igaz. Amennyiben valami jelentős esemény történe vele, úgyis beszámolunk róla. — **Gödöllő.** Még nincs meg és véleményünk szerint nem is lesz meg. — **R. Hermin.** Péntekre esett. — **R. Béla,** Szombathely. A kérdéses dátum: 1928 szeptember 14. — **Erzsike.** Másfél évvel ezelőtt elhagyta Budapestet és úgy tudjuk, hogy Párizsban van. Közel egy év óta semmiféle hír nem érkezett róla Budapestre. — **Gombosné.** Ezeket házilag nem lehet eltüntetni. Amennyiben válaszborítékkal ellátott borítékot küld, kozmetikus orvosunk címét megadjuk. Díjtalanul áll rendelkezésére. — **Szöke 19.** Ezt könnyen meg lehet gyógyítani, de a kezelés csak akkor lesz eredményes, ha előbb orvossal megvizsgáltatja magát. Címmel csak levélben szolgálunk. — **R. Imréné,** Pesterzsébet. Erre megfelelő fényvédő pudert lehet kapni. Ez nem mulasztja el, de viszont megakadályozza a további szeplők képződését. A meglévő szeplőket szakorvos nyomtalanul el tudja tüntetni. — **Ferene.** Orvosi vizsgálat szükséges. Küldjön megcímzett és felbélyegzett ellátott borítékot és ismételje meg kérdését. — **Anna asszony.** A kávéfoltok

szappanos vízzel próbálja kivenni az abroszból és ha ez nem járna eredménnyel, úgy egy liter vízbe tegyen öt deka konyhasót és ezzel az oldattal dörzsölje be a foltokat. Utána hideg vízben áztassa ki a foltos részt. A tejeskávé foltját glicerinnel kenje be, majd langyos vízzel mossa ki. — **Hollywood.** Ugy tudjuk, hogy a filmszínésznek mindenkinek küld dedikált fényképet, ha a levélhez nemzetközi választalványt mellékelnek. Ilyent a legközelebbi póstahivatalban kap. — **H. Kálmán,** Szeged. A házigazda kövelett el hibát, amikor nem mutatta be a vendégeknek. Ön úgy cselekedett, ahogy ilyen helyzetekben tenni szoktak. Egyszerűen hozzálépett és bemutatkozott. Még akkor sem kövelett volna el hibát, ha nem mutatkozott be, mert névleg és látásból már régen ismerte az illetőt. Ilyenkor egy szívtelen mosollyal szokták elintézni a bemutatkozás kérdését. — **D. Erzsébet.** Ennek a címnek a kinyomozására nem vállalkozunk. Menjen el a főkapitányság bejelentőhivatalába, vegyen egy kérdőlapot és töltsé ki a rovatokat. Amennyiben Budapesten lakik, a címet meg fogja tudni. Azt is megtudhatja, ha vidékre költözött. — **Orgona.** Jelenleg nincs Budapesten és nem is tudjuk, hogy mikor jön vissza. Előreláthatóan őszig marad Berlinben. — **Debreceeni.** Azért nem írtunk róla, mert egyelőre még semmi újság sincs az ügyben. Amint aktuális lesz, beszámolunk róla. Egyelőre részletes tervet még nem dolgoztak ki. — **F. Joli.** Az a szokás, hogy a szülők halála után egy évig a gyermekek nem mennek színházba, mulatságra, viszont félgyszabban lehet drámai előadásra és komoly hangversenyre menni. Határozott szabály nincs, minden szokás dolga. — **F. Dezső,** Győr. Erről nem adnak ki külön hivatalos közlést. Amennyiben felvétel van, úgy minden ősszel a hivatalos lapban jelenik meg a pályázati felhívás. — **Május 20.** Jó hangja van és mindenki el van ragadtatva. Ezt elhiszük, de ahhoz, hogy valaki énekesnő legyen, pénz is kell. Sokat kellene tanulnia és ehhez pénz nélkül nem lehet hozzáfogni. Nem tudunk olyan mecénásokról, akik támogatnák. Talán rokonai segítenék. Forduljon hozzájuk. — **Horváth.** Vigye el bélyegkereskedőhöz. Nincs különösebb értékük, de ha nagy tömegben adja el, talán kap valami pénzt értük.

Előfizetési ár:

¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő.
Ausztriában példányonként 40 Groschen.

Szerkeszti: TOLNAI SÁNDOR

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.

Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA
Budapest, VII. Dohány uca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. mélynyomó-körforgópején,
Budapest, VII. Dohány uca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423-39 és József 423-50

Elegáns nő csak a
 Parisi Divat
 izléses és olcsó
 edeljei után öltözködik
 Ára 60 Ft

PHYF

V. EV
 BUDA
 MEGYE

A D

Magyar Nemzeti Műintézet és Kiadó